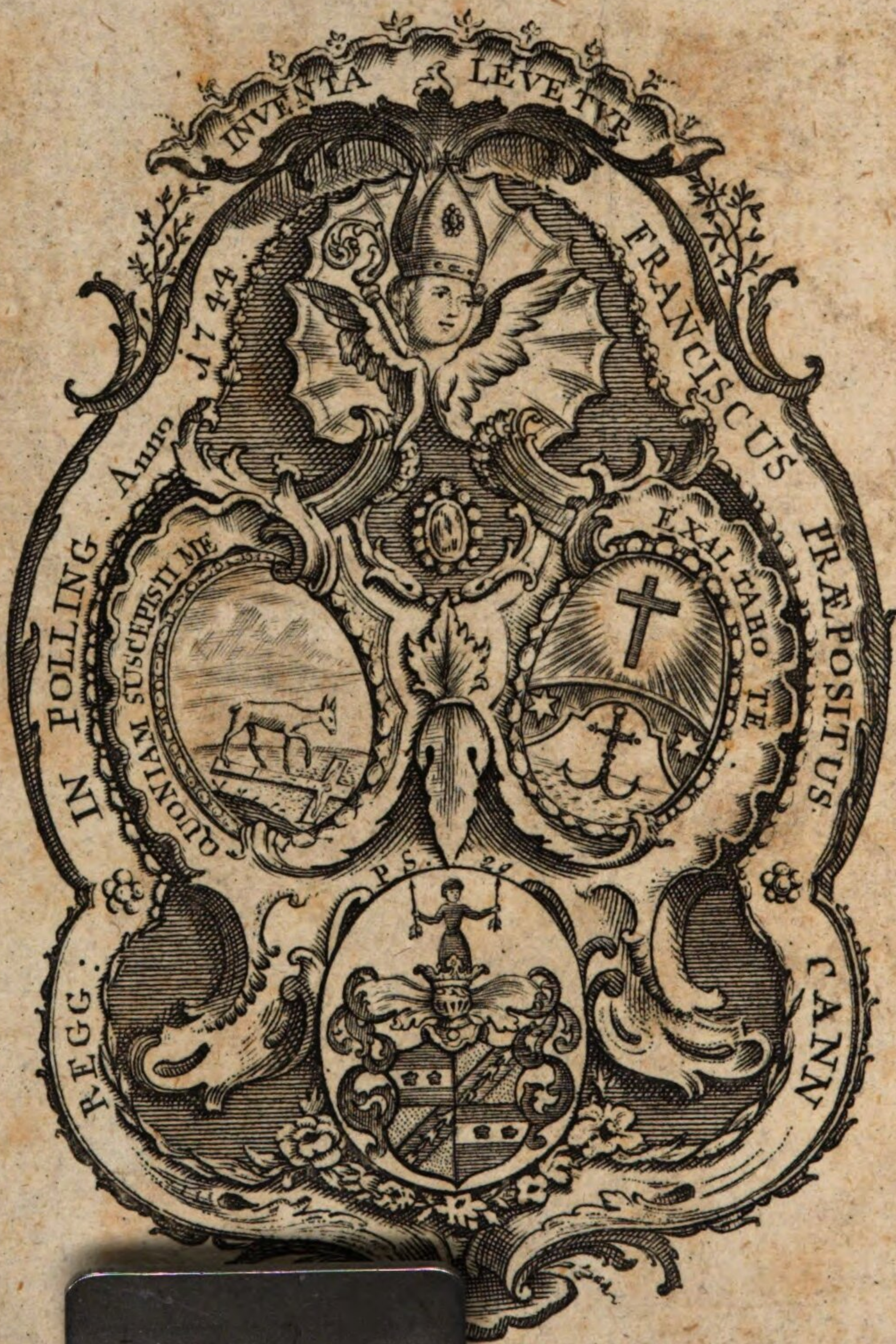

B.
f. III.
357.

<36607664520014

<36607664520014

Bayer. Staatsbibliothek

Liturg. 282

DISSERTATIO

ANTIBLASIANA

S E U

BLASIUS ADMONITOR

I N

BLASIUM COMMONITOREM.

V E N E T I I S.

M D C C L X X V.

Typis THOMÆ BETTINELLI.
SUPERIORUM PERISSU.

D I S S E R T A T I O

A N T I B I A S I A M A

2 4 6

B I A S I U S A D M O N I T O R

A T

B E A S U M C O M M O N I T O R I U M

V E R I T A T I S

M D C C L X X

T Y P O G R A P H I C A

S U E B I O R U M

Bayerische
Staatsbibliothek
München

ALLOUTIO

Blasii Admonitoris ad Blasium Commonitorem.

 D te, Commonitor Blasii, hic
meus labor, qualiscumque ille
sit, ad te solum dirigitur. Ne-
que enim ea me tenet animi
præsumptio, quod ausus sim ad omnes ver-
a facere. Tu ad plebeios, tu ad nobiles,
tu ad sæculares, ad Ecclesiasticas, ad Epi-
scopos, ad Cardinales, ad Pontifices, ad
provincias, ad Regna, ad Urbem & Or-
dem Diatribam tuam mittere poteris. Vi-
am enim seriis studiis laudabiliter transe-
gisti, diurnas horas, nocturnasque vigilas
sanctorum Augustini, & Thomæ enuclean-
tis libris devotissime consecrasti. Imbutus
antæ, tamque sublimis doctrinæ semine in-
ventus es repente gravidus, & suo tem-
pore Filiam peperisti, quam nomine *Differ-*
ationem, cognomine *Commonitoriam* nun-
cupasti.

Ego equidem admiror valde ex optimo
semine, qualis est doctrina Sanctorum Au.

4
gustini, & Thomæ, ortam fuisse Commonitoriam, toto cælo a veritatis semita disciscientem, & quod eam conspiciendam omnibus exhibueris. Ut verum fatear fæda fædissima est Filia Commonitoria; sed quod omnibus ostenderis, excusabilis es. Parentibus enim Filii proprii, etiam deformissimi videntur omnibus aliis pulchriores. In hoc tamen tuum laudo consilium, & commendando determinationem ante omnium oculos eam præsentandi Si non ostendisses, nemo tuas dotes, nemo tuam singularem doctrinam, tuam religionis pietatem nemo novisset. Sed cum omnibus feceris manifestam, & te, & Filiam Commonitoriam cognoverunt: & omnes una voce clamant, dicentes: qualis Filia, talis Pater, qualis Commonitoria, talis Blasius Commonitor.

Ego omnium minimus cum sim, ne tanto doctrinæ lumine ornatus, ad omne facere verba erubescō. Ad te solum narrationem converto meam. Satis mihi est, tu noveris me. Blasius Admonitor sum unus e multis, qui Dissertationem tuam avidissime perlegi, unus e multis, qui in Filia tua Commonitoria aliquos naves observavi,

vavi, unus e multis, qui illius fœdissimos
defectus oculis tuis examinandos subiicio.
Quis scit, se hæc novisse nunc, tempore fu-
turo juvabit? Quæ enim nubilo cælo non
conspiciuntur, reddito sereno omnium ocu-
lis patent.

Forſitan novis typis Commonitoria excu-
letur: & tunc notis doctioribus, ad pagina-
um calcem anonyma manu adiunctis, poteris
quas caſtigare locutiones, aut etiam in meas
animadvertere reflexiones. Unum pro co-
muni precor, quod ſi in novam edere
lucem decreveris, in proponendo ſis clarus,
in affirmando, & negando conſtans, in
roducendis Sanctis Patribus fidelis, in Con-
ſiliis interpretandis dilucidus, & religioſus
in Rebus ſacris tractandis. In omnibus ra-
tem te exhibe, qualem Commonitoriæ Ap-
probatores te prædicarunt. Sic cum hono-
re efficias, ut omnes te Scholaſticum ſubti-
m, & SS. Auguſtini, & Thomæ opti-
mum Diſcipulum fateantur. Vale.

Decretum Sacrae Congregationis 6.
Februarij 1765.

P O L O N A.

I Nstantibus pro concessione Officii, & Missæ Sanctissimi Cordis Jesu plerisque Reverendissimis Episcopis Regni Poloniæ, nec non Archiconfraternitatibus Urbis sub hoc titulo erecta; Congregatio Sacrorum Rituum habita die 26. Januarij hujus anni, proponens cultum Cordis Jesu jam hodie esse per omnes fere Catholici Orbis partes, foventibus earum Episcopis, propagatum, sæpe etiam a Sede Apostolica decoratum millenis Indulgentiarum Brevibus, datis ad innumeras propemodum Confraternitates sub titulo Cordis Jesu canonice erectas: simulque intelligens, hujus Officij, & Missæ celebratione non aliud agi quam ampliari cultum jam institutum, & symbolicè renovari memoriam illius Divini Amoris, quod Unigenitus Dei Filius humanam suscepit naturam & factus obediens usque ad mortem, præbere se dixit exemplum hominibus, quod esset mitis, & humilis corde. His de causis, referente Eminentiss. & Rev. Dom. Cardinali Episcopo Sabiniensi, audito R. P. D. Caetano Forti Promotore Fidei, prævio recessu a decisis sub die 30. Julij 1729., annuendum precibus censuit Episcoporum Regni Poloniæ, & dictæ Archiconfraternitatis Urbis: deliberatura deinceps de Officio, & Missa rite approbandis. Quod quidem Congregationis votum per me Sec. relatum Sanctiss. D. N. Clementi Papæ XIII. Sanctitas sua, hujus etiam Decreti tenore perlecto, in omnibus approbavit hac die 6. Feb. 1765.

DISSERTATIO ANTIBLASIANA

S E U

Blasius Admonitor in Blasium Com-
monitorem .

§. I.

*Commonitor Blasius proponit finem suæ Dis-
sertationis Commonitoriae .*

I.

Commonitor Blasius Prol. n. 1. Commoni-
diserte manifestavit , quem si toris finis
nem sibi præfixerit in sua Dia fuit stabi-
tribe : nempe , ut verum , ac lire Fe-
genuinum obiectum cultus Cor- stum Cor-
dis vindicaret , videlicet Cor symbolicum , ac stis sym-
mysticum . Et iterum ait : obiectum hoc solenni bolici .
Patrum oraculo præfixum unicum est Cor Jesu
symbolicum , mysticum , & spirituale . Rem
hanc sæpissime in memoriam revocat , mul-
tisque argumentis probare nititur .

Nota Blasii Admonitoris .

2. Rem , ut video , peregisti bene , Com-
monitor Blasii ; in posterum nemo erit , si

optime sapiat, qui non confiteatur, te elegantissimis characteribus scripsisse finem tuum fuisse, ut Urbi, & Orbi, qua latissime patet, cujus te propria auctoritate Commonitorum fecisti, manifestares, obiectum cultus in Festo SS. Cordis esse Cor symbolicum, seu Christi charitatem excellentissimam, excluso Corde Carneio a ratione obiecti. Verba adeo sunt clara, & perspicua, ut deinceps nemini liceat dubitare in Dissertatione te ita scriptum, expressumque voluisse. Usus es adiective voce *Commonitoria*. Apud bonos latinos adiective non est in usu, nec exemplum invenies. Substantive sumitur, & significat scriptum, vel epistolam, qua mandata continebantur. Hinc *Commonitorium* *Zozimi Papæ*. Hinc *Commonitorium* *Papæ Celestini*. Quomodocumque id est, adiective illam in titulum cum improprietate adhibuisti, ut omnibus auctoritative manifestares, tuum fuisse finem stabilire Cordis *Symbolici Festum*. Notum est omnibus, te ita scripsisse. In te vero desideratur zelus, & sollicitudo in eo promovendo.

Facta oppositum evincunt.

3. De te enim locutus cap. 19. dixisti *Ariminensis Diaceseos Parochum monitis tuis expersesfactum, quæ in cultum Cordis parata iam habebat, in alium sacrum usum convertisse*. Si finis, & intentio tua erat symbolici Cordis Festum stabilire, potuisti Ariminensi Parocho consilium inspirare, ut quæ pro Festo Cordis Carnei paraverat, ad inchoandum Cordis Symbolici Festum converteret. Ariminensis Parochus ingenuum se manifestavit, & obsecundantem tuo consilio de non celebrando Cordis carnei Festo: quis dubius erit de ejusdem docilitate, si inspirasses consilium
ini-

In Blasium Commonitorem. 9

initiandi Cordis symbolici Festum? Hoc cum prætermiseris, argumentum est, tibi quidem non defuisse animum amovendi sanctissimi Cordis Carnei Festum, inchoandi autem, & promovendi Festum Cordis symbolici zelo, & sollicitudine penitus caruisse.

4. Parum tibi fuit, promovendi Festum Cordis symbolici opportunitatem perdere. Persecutor obstinatissimus cum sis sanctissimi Cordis Carnei, æquo impetu inveheris in symbolicum, utrumque ab obiecto Festi, & cultus eliminando. Audi non me, sed te cap.

Sibi con-
tradicit.

41. ita loquentem: *Errant, inquis, adversarii nostri, si putant, Festum Cordis Jesu, a Sacra Congregatione permissum, ferre secum cultum proxime, & immediate vel in unum Cor carneum, & reale Christi, vel in idem Cor, quatenus symbolum est charitatis, vel in ipsum nudum symbolum.* Si tui adversarii errore trahuntur, quia admittunt SS. Cor carneum Jesu obiectum esse cultus, tune viam ingrederis veritatis, cum ipsum nudum symbolum dicis exclusum esse a sacra Congregatione? Si ipsum nudum symbolum, quod in tuis principiis est charitas, & impropriissima locutione symbolum nuncupas, exclusum manet a Sacra Congregatione, qui stare poterit illud tuum assertum a num. 1. Prol. stabilitum: *Obiectum hoc solemni Patrum oraculo stabilitum unicum est Cor Jesu symbolicum?*

Ejus intentio eliminandi utrumque Cor.

5. Clarius adhuc ab obiecto cultus exterminasti Cor symbolicum cum eodem cap. 41. scripsisti: *Itaque C^p symbolicum accipiendum puto, non ut obiectum cultus, sed ut nudum titulum, unde Festum denominatur.* Mirabilis es, o bone Blasi, mirabilis es, in dictis, & fa-

factis tuis. Tu dicis Congregationi sacræ placuisse præfigere obiectum unicum Cor Jesu symbolicum. Tu dicis, Cor Symbolicum accipiendum non ut obiectum cultus. Quod placet Congregationi, tibi non placet. Tanta te humilitate Congregationis sacræ decretis submittis! Gloriaris, Commonitor, te vindicare velle obiectum cultus Cordis verum, ac genuinum, videlicet cor mysticum, atque symbolicum. Hunc in finem Commonitoriam te elaborasse plane clarisque verbis fateris. Tuus vindicandi modus est putare Cor symbolicum accipiendum non ut cultus obiectum. Si ita protegiis, & vindicas, quomodo impugnabis? (Vide in fine Add. 1.)

§. II.

Commonitor Blasius explicat obiectum, quod adorant cultores SS. Cordis Carnei Jesu.

Commonitor explicat, quo sensu Cor carneum adorant sui Patroni.

6. **Q**ui explicuit suæ Dissertationis finem, Commonitor Blasius ulterius progreditur suæ Prol. num. 8. ad describendum obiectum, quod devote venerantur sanctissimi Cordis Carnei, religiosi adoratores: rem sane, inquit, nunquam satis inculcandam, iterum, iterumque sub oculos legentium ponamus. Obiectum Festi Cordis Jesu nequaquam consistit in Corde solo, nude, solitarie, corporaliter, & materialiter sumpto. In quo consistit? In mirabili illa, ac prorsus divina rerum complexione, tum ex Corde Jesu corporeo, tum ex virtutibus, quarum est symbolum, vel sedes. Hæc, inquam, complexio rerum tam sublimium, tam admirabilium, tam divinarum, tam

In Blasium Commonitorem. II
tam amabilem, verum, proprium, & adæ-
quatum est obiectum Festi Cordis Jesu.

Nota Blasii Admonitoris.

7. Falleris, falleris, Commonitor Blasii : non ita res est, uti dicis. Non es fidelis hujus devotionis interpret. Ad cælum usque vocem extollam meam, fidei violatæ te accusans. Narratio est semivera, & est semifalsa, de utroque aliquid participans, tuo ingenio, tuæque intentioni, & fini, non veritati concinna. Narras pulchro verborum ornamento, quæ tuæ deserviunt intentioni: dissimulas, & silentio præteris altissimo, quod fini tuo poterat obesse. An innocenter, vel cum malitia id præstiteris, quis audeat definire?

Artificiose
dissimulat,
quæ suæ
obsunt in-
tentioni.

8. Tacuisti, quod Sanctissimi Cordis Carnei Adoratores illud respiciunt & colunt unitum non solum Sacrosanctæ Humanitati Christi D. N., sed etiam hypostatico nexu copulatum Personæ Verbi. Id, quod punctum principale est controversiæ, artificiose præteristi, ut sic ostenderes, sanctissimi Cordis Adoratores inducere falsam, erroneamque divisionem in Corpore Christi cultu, adoratio. neque sua separando Sanctissimum Cor a reliquis Humanitatis partibus. Legisti, Commonitor, legisti Benedictum XIV., a te in hac Materia jure merito laudatum. Ab ipso discere potuisti, quo sensu hæc sancta, religiosaque devotio respiciat Sanctissimum Cor Jesu. Ex ipso, qui clare, qui dilucide rem proponit, potuisti descriptionem transcribere. Quod tu non egisti, ego libenter præstabo, ut Antiblasiana decoretur tanti Pontificis clausulis, quibus Commonitoriam honorare videris erubuisse.

9. Ita-

Quo sen-
su sumi
debeat SS.
Cor Jesu

9. Itaque Benedictus XIV., Pontifex di-
gnitate, & scientia Maximus in Opere de
Canon. lib. 4. p. 2. c. 31. sic loquitur: *Ut
petitionis vis, & ratio perciperetur, tum in
Opere typis impresso Patris Gallifet, tum in
Scripturis Sacrae Congregationi exhibitis, expo-
situm fuit, rationem Festi hujus, pro quo sup-
plicabatur, non consistere in Sanctissimo Corde
Jesu, ipso per se nude, ut loquuntur, & so-
litarie sumpto, sed in Corde Jesu Humanitati
Sacrosanctae, sive Divino Corpori unito: &
consequenter uti rem unam cum anima, &
Divina Persona constituyente.*

10. Legisti etiam Causae Positionem pro
impetrandis Officio, & Missa propriis San-
ctissimi Cordis Jesu. In ea §. 18. & 19.
clarissime hujus piæ devotionis proponitur
obiectum, interque alia hæc leguntur verba:
*Obiectum Festi Cordis nequaquam consistere in
Corde solo, nude, solitarie, & materialiter
sumpto: sed in complexione tum Cordis, tum
animæ, & Personæ Verbi conjunctæ: tum
etiam amoris immensi, divinarumque virtu-
tum, quarum est symbolum.* In eodem sensu
loquuntur multi, iique gravissimi Auctores,
qui hac super te doctissimos scripsere Tracta-
tus, quorum textus, cum omnium pateant
oculis, prætermittendos judicavi.

11. Hæc cum ita sint, Commonitor Blasius,
cur in materia adeo gravi, ad mores, ad pie-
tatem, & religionem pertinente, falsa tua
narratione mundum universum, quin tibi
levissimo foret scrupulo, ausus es decipere?
Cultores Sanctissimi Cordis Jesu illud non
intuentur solum ut vestitum symbolica signi-
ficatione Charitatis Christi, ut dicis, viam
sic fraudulenter sternendo sacrilegæ divisioni,
quam

quam inter partes Sacratissimi Corporis Christi asseris, inducere illius devotionem. Intuentur itaque illud, eique cernui suas exhibent humiles adorationes & reverentis animi obsequia, quatenus Sacrosanctæ Humanitati, & Divinæ Personæ unitum est, & quatenus elevatum ad symbolizandam Christi Servatoris excellentissimam charitatem. (Vide additionem 2.)

12. Jam admittis in hoc sensu Sanctissimum Cor Carneum Jesu esse adorabile cultu pio, sancto, & religioso, aut non admittis? Non dices hoc secundum: quia tuis principiis contrarium, ut ex multis Dissertationis locis constat: quia contrarium Sanctis Augustino, & Præceptori Angelico, quorum Discipulum humilem te profiteris: & contrarium multis Conciliis, quorum definitiones recipere oportet, & decet venerari. Admittas ergo primum est necessarium: sicque etiam tua confessione Cor Carneum Jesu erit adorabile cultu pio, sancto, & religioso. Vide, Commonitor Blasii, quantum tua intersint reflexiones meæ, ut tandem sis adactus ad confitendum, Cor Sanctissimum Jesu, prout a suis colitur Patronis, scilicet ut Humanitati, & Verbo unitum, esse adorabile cultu pio, sancto, & religioso. Hoc unum superest, Commonitor, ut quoniam Sanctissimi Cordis Patroni hoc unico sensu illud intuentur, illudque adorant, & tu confessus es cultus sanctitatem, Diatribam, quæ post hanc tuam confessionem inutilis est, flammis comburendam sacrifices.

§. III.

Commonitor proponit motivum, quare non fuerunt concessa Officium, & Missa pro SS. Corde Jesu.

Ratio non concessio-
nis fuit se-
paratio
Cordis a
Corpore.

13. **C**ommonitor Blasius Prol. n. 2. ait: *Sacra Congregatio prudenti temperamento usa, mediam inivit viam, & loco Festi Cordis, quod separationem redoleret Cordis a Corpore, Festum substituit Quinque Plagarum.*

Nota Blasii Admonitoris.

Nullibi de
tali separa-
tione con-
stat.

14. Quaecumque loqueris, Commonitor Blasii, quaecumque hoc in loco scribis, pace tua sit dictum, falsa sunt. Dicis, motivum negandi Officium, & Missam propriam pro Sanctissimo Corde Jesu, fuisse, quia tale Festum *separationem redoleret Cordis a Corpore*. Hoc in tua lego Dissertatione. In Benedicto XIV. id non lego. Cui fidem præstabo meam? Tibi, an illi? Ille igitur plenissime hac super re instructus Lib. 4. p. 2. c. 31. n. 19. sic loquitur: *Prosper autem Bottinus, Archiepiscopus Myrensis, tunc Fidei Promotor, opposuit novitatem Festi, adversantem Ecclesiasticæ Disciplinæ. Quare tunc a Sacra Congregatione prodiit hoc Decretum.* Hic subnectit Decretum de Officio Quinque Plagarum. Hæc transacta sunt anno 1697., quando pro Monialibus Visitationis Officium proprium, & Missam postulabat Maria, Angliæ Regina: laudatque ibi Lambertini Frigidianum Castagnorium, quod in suo Libro, typis excuso, multa con-gesserit argumenta, petitioni favorabilia.

15. Ite-

15. Iterum, iterumque annis 1727., & 1729. renovata est petitio Officii, & Missæ propriæ pro Sanctissimo Corde Jesu, ut idem refert Benedictus XIV. Tunc Fidei Promotor, qui in narratione talis divisionis mentionem non facit, solumque opposuit Festi novitatem, Festorum multiplicationem pro aliis partibus Corporis Christi, defectum sufficientis probationis pro revelatione V. Margaritæ Alacoque, & quod non satis inter Philosophos constaret, num Cor vitalium actuum sit comprincipium, & sedes? Hæc ibi leguntur. De divisione porro nulla ibi fit mentio. Ex quo igitur fonte, Commonitor Blasius, hausisti Sacram Congregationem præsensisse separationem Cordis a Corpore? Num tui fontes puriores, nitidioresque sunt fontibus Benedicti XIV.?

16. Tam longe abfuit hic Maximus Pontifex summæ in hac materia auctoritatis, Congregatioque a tali Cordis Sanctissimi a corpore separatione, ut ipse Lambertinus expresse testatus fuerit, Scripturas omnes Eminentissimis exhibitas Cardinalibus asserere, hanc devotionem respicere Cor Humanitati Sacrosanctæ, Divinoque Verbo hipostatico nexu copulatum, ut §. 2. dictum est. Hæc occasio erat, hæc opportunitas, si sancte suum sanctum munus obire volebat, opponendi sacrilegam divisionem Cordis a Corpore. Opposuit Festi novitatem. Opposuit Festorum multiplicationem. Opposuit defectum revelationi. Opposuit incertitudinem circa comprincipium humanarum actionum. Cur non opposuit etiam divisionem? Cur illam siluit? Sic traduxit sui ministerii gravissimam obligationem?

Evincitur
variis re-
flexioni-
bus.

17. Vides, Commonitor Blasii, Benedictum XIV. sua vastissima comprehensione (sic enim Promotoris exigebat officium) indagantem sedula reflexione, quæ Postulantium opponeret desiderio, eaque rationum momenta, quæ invenit, quamvis non gravis ponderis, Eminentissimorum oculis palam exhibentem: de separatione autem Cordis a Corpore (quæ res erat gravissima, ut pote in Ecclesiæ Sanctuarium idolatrici cultus pestem allatura) ne quidem verbum ullum facientem. Unde aut tu, Commonitor majori comprehensione, quæ ipse non vidit, vidisti: aut si vidit ipse, & dissimulavit, in Ecclesiæ damnum fraudulentè usus est Promotoris munere. Parum est hoc: ad Pontificatus assumptus apicem hanc devotionem superstitionis, & idolatricam (talem noscere debebat ex documentis illius Sacræ Congregationis, in qua divisio Cordis a Corpore primum suboluit) in Ecclesia toleravit, multis auxit, promovitque Indulgentiarum Brevibus.

18. Hæc referens horreo, totisque artibus contremisco: & ne talia de tanto Pontifice, de Ecclesia optime merito propter suam eminentem Sapientiam, qua etiam abscondita tenebrarum illustravit, & propter suum religionis zelum, quo etiam levissimas superstitionis absterfit maculas, in mentem subeant meam, in eam feror sententiam, Commonitor Blasii, ut existimem, te non rectè pronuntiastè, Congregationem Sacram ideo Officium, & Missam propriam Sanctissimi Cordis negastè, quod *redoleret separationem Cordis a Corpore*.

19. Neque hoc solum dixisti: addidisti etiam: *Festum substituit Quinque Plagarum*. Non est, ut dicis, Commonitor, non substituit Sacra

Con-

Substitue-
re unum
Officium
pro alio,
non est
substituere
unum Fe-
stum pro
alio.

Congregatio unum Festum pro alio, sed unum Officium pro alio. Festum Sanctissimi Cordis Jesu jam pridem multis in locis celebrabatur, & post substitutionem Officii Quinque Plagarum celebrari continuabatur, quod argumentum est non fuisse sublatum, ejusque loco non fuisse substitutum Festum Quinque Plagarum. Petebatur Officium proprium pro Sanctissimo Corde carneo. Promotor Bottinus opposuit novitatem Festi adversantem Ecclesiasticæ Disciplinæ. Disciplina Ecclesiastica hæc erat, ut ex Bellarmino inquit Lambertini de Canon. Lib. 4. p. 2. c. 10., quod a particularibus his concessionibus abstineretur. Ideo pro proprio Officio, quod petebatur, expedivit Decretum de Officio Quinque Plagarum. Hæc vero non fuit substitutio unius Festi pro alio, sed unius Officii pro alio.

20. Forfitan hoc dicere voluisti, & adjungis Sacram Congregationem usam prudenti temperamento, quod, non concessis Officio, & Missa propriis Sanctissimi Cordis, concesserit Quinque Plagarum Officium. Si cultus externus, ut inquis, Sanctissimi Cordis separationem a Corpore inducit, Congregatio unum pro altero substituens, non uteretur prudenti temperamento, neque viam iniret mediam. Non *viam iniret mediam*: sed eadem semper via cultus externi incederet. Non *uteretur prudenti temperamento*: quippe licet non concederet, Sanctissimum Cor Jesu honorari Officio, & Missa propriis, honorari permittebat fer. 6. post Octavam Corporis Domini Officio Quinque Plagarum. Quod cum ad cultum pertineat externum, qui juxta te divisivus est, parum refert ad divisionem inducendam, quod cultus exhibeatur Officio proprio, aut

Commonitoris
cætera
verba examinantur.

alio quocumque ex Ecclesiæ applicatione. Hinc duplici modo Ecclesia Sanctos honorat: quibusdam Officium, & Missam propriam concedit: aliis solum permittit honorari Officio, & Missa defumptis ex Communi.

In Natali-
tiis alicu-
jus Vener.
nondum
canonizati
celebraba-
tur Missa
de SS.
Trinitate,
aut SS. O-
mnium.

21. Porro in natalitiis alicujus Venerabilis, nondum Beatificati, celebrari consuevit Missa SS. Omnium, aut de SS. Trinitate, ut refert Molamus in Natal. SS. 5. Jan. & 11. Oct. & Molphes. t. 2. Conf. 45. Hæc autem Missæ celebratio ad cultum externum pertinebat: ideoque post Decretum Urbani VIII., quo non Beatificatis cultum inhibuit publicum exhiberi, celebrari non posse asserit Augustinus Triumphus De Potest. Eccles. q. 14. a. 5. & Castellinus de certa glor. SS. c. 2. p. 2. Quod si Pontificia accesserit concessio, crescit potiori titulo firmitas cultui publico, ut asserit Lambertini Lib. 2. de Canon. c. 20. ex concessione Missæ de SS. Trinitate pro S. Andrea Avellino facta Florentinis, & pro B. Lucia Narniensi facta Civitati Narniæ. Cum igitur in honorem Sanctissimi Cordis Carnei concessum sit Officium, & Missa Quinque Plagarum (quod ad cultum externum pertinet) Sacra Congregatio non inisset viam novam, nec prudenti usa fuisset temperamento, sed viam externi cultus secuta, Christi Fideles confirmasset in persuasione venerandi Cor Jesu Carneum cum Missa, & Officio, quæ licet ex prima institutione confirmata fuissent pro Quinque Plagis Servatoris, ex applicatione tamen Ecclesiæ, & die, pro quo concedebantur, in cultum, & honorem SS. Cordis Carnei extendebantur. Quod perinde foret, ac illos confirmare in exhibitione cultus divisi. (Vide Additionem 3.)

S. IV.

*Commonitor denominationem Festi SS. Cordis
desumit a Corde Carneo.*

22. **C**ommonitor Blasius c. 39. ait: *Conclu-* Denomi-
damus ergo oportet, quod quamvis natio su-
Cor Jesu titulum dederit Festo, attamen non mitur a
esse potest cultus objectum. Et pag. 141. inquit: CordeCar-
Titulus Festi derivatur a Corde Carnali, sed neo.
significat Cor spirituale.

Nota Blasii Admonitoris:

23. Mira dicis, Blasi Commonitor: pauca
tibi verba sufficiunt, ut multis, gravissimis
que te implices difficultatibus. Tu in Decreti
Explicatione ais: *de Corde carnali nulla prorsus* Inexplica-
mentio fit in tota hujus Decreti serie. Sed bilia, &
qui fieri poterit, quod nulla fiat mentio illius contradi-
Cordis Carnei, quod titulum dat Festo? Tu ctoria di-
dicis, Cor carneum dare Festo titulum, ipsum cit.
tamen cultus objectum esse non posse. Cur ita
contra Ecclesiæ loqueris morem, constantis-
sime cultum dirigentis in ea objecta, a qui-
bus in recto Festum sumit denominationem?
Hinc Festa Sanctissimæ Trinitatis, Corporis
Domini, Sanctæ Crucis, Quinque Plagarum,
titulum accipiunt, & denominationem ab ip-
sa Trinitate, Corpore Domini, Sancta
Cruce, & Quinque Plagis, quæ sunt objecta
Fidelium adorationi proposita.

24. Tu dicis, *Cor Jesu titulum dedisse Fe-*
sto. Quale Cor Jesu titulum dedit Festo in
tuis principiis? Cor Jesu separatum a reliquis
partibus Corporis, an unitum? Si primum di-

xeris: papæ! papæ! Tu Auctor es, Commonitor Blasii, tu Inventor sacrilegæ divisionis, & separationis idolatricæ. Si vero sermo sit tibi de Corde unito Corpori, & Verbi Personæ: papæ iterum! papæ! Cor sic unitum non est, nec *esse potest cultus objectum*. Præterea: quia Sanctissimi Cordis Adratores illud venerantur unitum, dicis cap. 29., quod *jam tunc Festum erit Corporis, non Cordis Christi*. Si tu, bone Commonitor, denominationem desumis a Corde unito, Festi titulum desumes a Corpore, & non a Corde Christi. Idem dicendum in Festis Corporis Domini, & Quinque Plagarum, quorum denominatio non sumitur a toto, sed a partibus unitis toti.

25. Dicis præterea Prol. n. 5. *Nihil tam diligenter in ea (Sacra Congregatione) singulis Patribus fuisse cautum, quam ne quid materialis, carnalisque Cordis Jesu novæ istæ celebritati immisceretur*. Qua ratione id cautum sit, ego fane non video. Impossibile enim mihi videtur, quod *titulus Festi derivetur a Corde carnali*, & quod *nihil materialis, carnalisque Cordis Jesu novæ istæ celebritati immisceatur*. Si modum invenisti hæc duo conciliandi, ediffere mihi. Præterea tua illa propositio ex num. 5. desumpta redolet Calvinismum. Calvinismus dogma est, inquit Bellarminus de cultu SS. Lib. 2. c. 4. *esse ex Apostolo oblivioni tradendum, & missum faciendum, quidquid in Christo carnale fuit, id est, omnem memoriam Humanitatis, ut solum de spiritu, & Divinitate cogitemus*. Sed de hoc alibi.

26. Dicis ulterius, quod *significatur Cor spirituale*. Sit ita. Sed quid est quod *significat Cor spirituale*? Titulus nempe Festi. Titulus iste a quo derivatur? Dicis, quod a Corde

car-

carnali. Si ab ipso derivatur, perinde erit audire Festum SS. Cordis, ac in memoriam venire id, quod significatur, scilicet *Cor spirituale*, & id quod significat, nempe *Cor carnele*, significativum *Cordis spiritualis*. Hoc enim omnibus signis, symbolisque commune est, ut signati memoriam non excitent, nisi sensibus se præsentiando. Sacra ergo Congregatio, quæ juxta te Festum instituit Cordis symbolici, insistere non potuit in ea remotione, quam affirmas, Cordis carnei ab hoc Festo. Alias de ipsa diceretur, instituisse ex una parte Festum Cordis symbolici, & ex alia Cor Carneum, quod in hoc Festo est unicum symbolici commemoramentum, removisse.

§. V.

Commonitor SS. Cordis Festum denominat a Corde symbolico.

27. **C**ommonitor Blasius pag. 152. inquit: *Sacram Congregationem ut auferret cultum Cordis carnei, appellasse hoc Festum Cordis symbolici.* Iterum explicans Decretum ait: *ex hoc symbolo nuncupationem, & titulum accipit celebritas, & commemoratio ista.* Iterum cap. 41.: *itaque Cor Christi accipiendum puto non ut objectum cultus, sed ut nudum titulum, unde Festum denominatur.* Loquitur expresse in hoc loco de Corde symbolico.

Commonitor denominat Festum a Corde symbolico.

Nota Blasii Admonitoris.

28. Si bene memini §. superiori nos docuisti, Commonitor Blasii, denominationem, titulumque Festi SS. Cordis desumi a SS. Cor-

Loquitur incoherenter.

de carneo: nunc in diversam mutatus sententiam communes, desumi a symbolico. Non sic Protheus faciem, vultumque, ut tu opiniones, mutabat. A te scire cupio, quando ego, cæterique, qui tuam legerint Communitariam, assensum tibi scribenti, commonentique etiam præstabimus? An quando stas pro Corde Carneio, an quando pro Corde symbolico? Si secundum consulis, insurgunt armati cum textibus, qui proferuntur pro prima. Si primum elegeris, clamant, vociferanturque clausulæ in capite hujus §. ex tua Diatriba transcriptæ.

29. Unus sese mihi offert, & est optimus, subtilis, logicus, & metaphysicus modus, textus conciliandi, dicendo, te in illis, qui §. 4. leguntur, loqui positive sine exclusione Cordis symbolici; & in istis, qui hoc §. adducuntur, loqui etiam positive sine exclusione Cordei Carnei: adeoque titulum, & denominationem Festi sine contradictionis umbra a Corde Carneio simul & symbolico desumi. Efugium est solidum, acutum, & habet nescio quid subtilitatis Scholasticæ; potestque confirmari plurimis denominationibus, quæ componuntur ex diversis partibus, v. g. hominis, quæ coalescit ex corpore, & anima; Christi, quæ consurgit ex Humanitate, & Persona Verbi: & sic de aliis multis.

Abutitur
terminis,
ut irrisionem
paret
devotioni.

30. Hic discurrendi modus legitimus est: ei tamen obstat tua locutio, modusque, quo uteris, tuæ Dissertationis proponens finem. Nam cum ibi acriter inveharis in cultores SS. Cordis, qui suum objectum constituunt ex Corde Carneio, & charitate, sic per irrisionem dixisti: *nova excogitata metamorphosi, biforme illud faciunt, carnale simul, & spirituale.* Tua

etiam

etiam denominatio, & titulus Festi, si ex utroque Corde confurgeret, biformis etiam esset, scilicet carnalis, quia ex carnali corde confurgeret, & spiritualis, quia coalesceret etiam ex spirituali. Sed circa hanc vocem, qua in irrisionem hujus sanctissimæ devotionis abuteris, notum sit tibi, multos Sanctos Patres apud Theophilum Raynaldum de Incar. lib. 1. §. 1. c. 1. ea usos fuisse in Christi laudem, illum nuncupando *biformem Gigantem*. Sed tibi hic est mos ut voces, inventas in laudem, & gloriam Christi Domini, ex mala applicatione convertas in vituperium, & irrisionem.

31. Dixisti in primo textu hujus §. initio producto, *Sacram Congregationem... appellasse hoc Festum Cordis symbolici*. Legi, & perlegi maxima reflexione multa, variaque Decreta a Sacra Congregatione emanata, tum vivente SS. P. Clemente XIII., tum regnante Clemente XIV., & talem nuncupationem non inveni. Lustro, & perlustro in Missalibus, & Breviariis titulum, & nuncupationem *Cordis symbolici*, & non invenio. In eis lego *Missa*, & *Officium Sanctissimi Cordis Jesu*: non tamen lego: *symbolici Cordis Jesu*. Ostende mihi, ubi Decretum nuncupet *Festum Cordis symbolici*, & vincas tibi porrigam manus meas, eroque tibi alter Commonitor Blasius. Sin autem non ostenderis, ut re ipsa non ostendes, extende ad me, ut confidenter spero, tuas, erisque mihi alter Admonitor Blasius.

§. VI.

Commonitor Blasius Festum Sanctissimi Cordis
nec denominat a corde carneo, nec a sym-
bolico.

Ratio cur
 non deno-
 minat Fe-
 stum a
 Corde.

32. **C**ommonitor Blasius cap. 39. sic loqui-
 tur : *cultum Cordis ideo specificari*
extrinsecus non posse, quia Cor, utcumque con-
templetur, veram non habet, sed tantum idea-
lem Personalitatem.

Nota Blasii Admonitoris.

Commo-
 nitoris no-
 tatur in-
 constantia.

33. Nunquam sic locutus est homo iste. Sed
 cum illum ita loquentem lego, in mentem
 subit meam, quod alias Thomas Waldensis
 de Wiclepho pronunciavit in Volumine, quod
 Sacramentalia inscripsit tit. 12. c. 107., dicens:
sibi contrarium videri, dum modo intercessionem,
& invocationem Sanctorum tuetur, & exemplo
comprobat suo: modo perstringit, & increpat.
 Tu, Commonitor Blasii, modo a Corde Car-
 neo trahis titulum, & denominationem: mo-
 do illam derivare facis a symbolico: tandem
 tui prioris asserti pœnitentia ductus, primam
 revocas sententiam, inducisque novo exem-
 plo in Christi Ecclesiam Festum sine cultu,
 & cultum sine specificativo.

34. Ut paucis multa, & incohærenter so-
 litus es dicere, sensim examinanda est tua
 propositio. *Cultum Cordis, ais, ideo specifica-*
ri extrinsecus non posse. Negas cultui Cordis
 non solum *specificationem*, sed etiam *poten-*
tiam: non posse, inquis, *extrinsecus specifica-*
ri. Rem novam, Philosophis, Theologisque
 inau-

inauditam scripsisti. Omnis enim actus internarum, externarumque potentiarum, artium, aut scientiarum non solum habet intrinsecum specificativum, sed etiam extrinsecum. Cur ergo cultus in hoc Festo nec habet, nec habere potest extrinsecus specificativum? In reliquis Festis cultus habere potest, & habet extrinsecus specificativum: habet in Festo Corporis Christi: habet in Festo Quinque Plagarum, Sanctæ Crucis, Clavorum, Spongiæ, & Lanceæ. Cur non habet, nec habere potest in Festo Cordis?

Novitas doctrinæ circa extrinsecam specificationem.

35. Ad hoc Cor (five symbolicum illud sit, five carneum) terminantur laudes, hymni, petitiones, & oblationes, quæ dicuntur, & fiunt in Officio, & Missa. Si Cor illa terminat extrinsecus, cur non specificat? Si potest terminare, cur non & specificare? In aliis actibus idem est terminare, quod specificare. Cur non etiam in Corde? Præterea: ampliatio cultus, consistens in Officio, & Missa, de qua loquitur Decretum Clementis XIII., nihil est aliud, quam major solemnitas Festi, jam instituti multis in locis, Provinciis, & Regnis. Cum ergo Cor (symbolicum illud sit, aut carneum, a quo pronunc præscindo) terminat Officium, & Missam, illa omnia specificat, & consequenter etiam Festum: aut si non specificat, nec terminat.

Terminare idem est quod specificare.

36. Non specificat, inquis, quia Cor non habet veram, sed idealem Personalitatem. Quot laqueis te implicas, Commonitor Blasi! De quali Corde loqueris? De symbolico? Hoc in tuis principiis consistit in Charitate Divina Christi, & non in theandrica. Caritas autem Divina habet per identitatem veram, realemque Personalitatem. Si loqueris de Corde Carne-

Cor habet Personalitatem, & consequenter potest cultum specificare.

neo,

Commo-
nitor hoc
concedit
de Perso-
nalitate,

neo, cum ejus religiosi cultores, illud respiciant unitum, ut ab initio dictum est, non solum Sacrosanctæ Humanitati, sed etiam Verbo, habet veram Personalitatem, adeoque poterit specificare Festum, & cultum. Si bene memini, ita loqueris cap. 22.: *neque enim procul abest ab eo (Corde Carne), sed intus latet, ac inest Divinitas Verbi in unitate Personæ... etiamsi Cor ipsum spectaretur tanquam ab anima, & Corpore separatum.* Vides, Commonitor, quantum sit falsa tua illa expressio: *Cor, utcumque contempletur, veram non habet... Personalitatem.* Sub hac igitur contemplatione, quali respicitur a sectatoribus hujus piæ & sanctæ Devotionis, Cor Carneum Jesu poterit specificare cultum, & Festum.

Et de spe-
cificatio-
ne.

37. Te ipsum contra te advoco testem. Arguens enim contra tuos Adversarios cap. 29. sic ais: *Audi, & accipe brevem hanc, sed perspicuam, & luculentam argumentationem. Cultus exterior religionis, qui per sese terminatur ad unum, in eo uno sistit, illudque spectat, ut solitarium. Cultus autem iste in Festo Cordis Jesu totus per sese terminatur ad unum Cor. Ex eo enim Festum hoc specificam & denominationem, & distinctionem omnino realem a cæteris Christi Domini Festis suscipit. Cecinisti bene quidem, & optime ad meum finem: siquidem asseris, SS. Cordis cultores & Festum, & cultum specificare denominando, & denominando distinguere ab omni alio Festo, & cultu Festum, & cultum SS. Cordis Jesu. Male, & pessime ad tuum. Cum enim asseras, Cor utcumque contempletur, non posse cultum specificare, necesse est ponas Festum, & cultum non specificatum, nec distinctum a quocumque alio.*

38. Quod

Notandum maxime, quod de ideali Personalitate dicit.

38. Quod in fine de *ideali Personalitate* subjungis, duo continet, unum hæreticum, alterum falsum. Hæreticum est, quod SS. Cor carneum Jesu, Humanitati Sacrosanctæ unitum, Verbique Personæ hypostatice copulatum, solum habeat *idealem Personalitatem*. Habet enim Verbi Personalitatem. Quare illa tua clausula: *utcumque contempletur*, superioris Tribunalis animadversionem severissimam ex justitia postulat. Falsum est, quod asseveranter dixeris, *idealem Personalitatem* non sufficere ad extrinsecam cultus specificationem. Crux enim, Clavi, Lancea, & alia Dominicæ Passionis instrumenta non habent veram, sed solum *idealem Personalitatem*, quatenus ad Christi referuntur Personam. Et tamen nullus erit, qui incunctanter non affirmet, Crucem, Clavos &c. specificare extrinsecus Festa, & cultum sibi respective exhibitum.

39. Omissis aliis argumentis, quæ contra hanc tuam doctrinam in medium possem proferre hoc unum non omitam, quod in tuis principiis insolubilis firmitatis habet vigorem. Tota tua Diatribe hoc unicum respicit scopum, ut probet, cultum, quem SS. Cordis Adoratores ei devotissime præstant, *falsum esse, superstitiosum, divisivum, idolatricum* &c. Scio talem cultum a sua tendentia tales denominationes intrinsece habere, ut discurrunt Philosophi. Extrinsecus autem a quo illas habet? quid extrinsecus specificat, constituitque in specie *cultus falsi, superstitiosi, divisivi, idolatrici* &c.? Tu dicis, tu probare contendis, quod sit Cor, quod adorando dividunt, separant, & crudeli laniena lacerant ejusculatores. Sit ita. Cor ita separatum non habet pro-

propriam, & sola gaudet ideali Personalitate. En in tuis principiis Cor cum sola ideali Personalitate cultum extrinsecus denominans, & specificans, constituensque in specie *falsi, superstitiosi, divisivi, idolatrici*. Vide, & contemplare, Blasii Commonitor, quantas falsitates paucis verbis cum boni nominis iactura congefferis: paucioribus honorem sarcire poteris, si scilicet humiliter confitearis, te in multis errasse.

§. VII.

*Commonitor Blasius constituit Cor symbolicum
Cultus obiectum.*

Auctoritate Com-
monitoris
probat
Cor sym-
bolicum
obiectum
esse cul-
tus.

40. **P** Rol. num. 1. Commonitor Blasius ait: *obiectum hoc solemni Patrum Oraculo præfixum unicum est Cor Jesu symbolicum, mysticum, & spirituale.* Facta Decreti narratione idem probare conatur hoc non concludente syllogismo. *Petitum fuit Officium, & Missa pro cultu Cordis Jesu proprie sumpti: non fuit concessum nisi pro Corde symbolice accepto: negatum igitur fuit pro Corde, quale est in se, & prout est pars corporis.* In Expositione Decreti sic ait: *novum autem profert (Sacra Congregatio) obiectum cultus, (id est Cor symbolicum) ne festum vetus, quod amplificat, extendisse videatur sine causa.* Cap. 27. inquit: *ne significative lædatur tam divina, & admiranda integritas Corporis Christi, Cor Carnale abstrahendum est ab obiecto cultus, ejusque loco statuendum erit Cor mysticum, atque symbolicum.* Iterum in Explicatione Decreti sic loquitur: *huic autem exitiali consecutioni Decreto suo præcluserit aditum Sacra*

Con-

*Congregatio, coercendo unice obiectum cultus
ad Cor symbolice sumptum.*

Nota Blasii Admonitoris.

41. Ut verum fatear, Commonitor Blasii, veritatis nihil in his textibus elucet. In eis enim multa sunt tibi contraria: quibusdam terminis improprissime uteris, & quando vis specimen dare, te logicæ studuisse, manifestum facis, te syllogisticæ artis principia non attingisse. Nullus est, qui optime non calleat, te in eum finem Commonitoriam elucubratum, ut ad folium adorationis, a quo primum SS. Cor carneum sacrilege detruferas, symbolicum erigeres. Hoc nemo dubitat.

42. Dubitant tamen omnes, qua ratione possint textus superius adducti in concordiam venire cum sequentibus. Cap. enim 41. inquis: *dicemus ne ergo cultum in hoc Festo dirigere in unum Cor symbolicum, sive in nudum, purumque ipsum symbolum Charitatis? Id ego malle: sic enim ab omni erroris periculo, & offensione cultus Cordis symbolici penitus esset alienus. Sed ne hoc quidem sentiendum. Itaque Cor symbolicum accipiendum puto non ut obiectum cultus, sed ut nudum titulum, unde festum denominatur.*

Commonitor loquitur inconnexe.

43. Priusquam ultra progrediar, ausculto paucas, sed brevissimas reflexiones. Prima sit: amores ab obiecto cultus SS. Cor Carneum Jesu, quia ejus cultus non est ab omni erroris periculo, & offensione alienus. In hoc tuo textu etiam eliminas Cor symbolicum, licet, te Auctore, ejus cultus ab omni erroris periculo, & offensione sit alienus. Suspicio mea est, te ad removendum SS.

Reflexiones in Commonitorem.

Cor

Cor carneum ab obiecto cultus motum non fuisse, quia ejus cultus inventus sit erroneus, & periculosus, sed quia &c... &c... Secunda fit: Sacra Congregatio suo Decreto *præfixit obiectum cultus Cor symbolicum*. Sed quod Congregationi placet, tibi displicet, *putasque Cor symbolicum accipiendum non ut obiectum cultus*. Tertia fit: *putas accipiendum Cor symbolicum ut nudum titulum*. Sed cap. 60. dixisti: *titulus Cordis in eo Festo est titulus sine re*. Sic charitatem Christi, quæ est Cor symbolicum, nuncupas *titulum sine re*? Proh irreflexionem! ne aliud pejus dicam.

44. Alter textus ex eodem cap. 41. transcriptus sic ait: *errant adversarii nostri, si putant Festum Cordis Jesu, a Sacra Congregatione permissum, ferre secum cultum directum proxime & immediate vel in unum Cor Carneum, & Reale Christi, vel in idem Cor, quatenus symbolum simul est Charitatis Christi, vel in ipsum nudum symbolum*. Hæc auctoritas novam menti meæ ingerit dubiorum speciem. Ea proponam breviter, sed clare: precor te, Commonitor Blasi, quod responsio tua sit laconica, & dilucida.

Dubia pro-
posita
Commonitori.

45. Supposito, quod in tuis principiis idem sit nudum symbolum, quod Cor symbolicum, ut constat ex prima auctoritate cap. 41. fit primum dubium. In hac auctoritate confiteris errare contra Sacram Congregationem, si quis teneat, cultum tendere *in ipsum nudum symbolum*. Ast quomodo errabit, quando Sacra Congregatio *obiectum cultus præfixit unicum Cor symbolicum*? quando *obiectum cultus coercuit ad Cor symbolice sumptum*? quando *Cordis Carnei loco statuitur Cor mysticum*,

cum, atque symbolicum? Sit secundum dubium: si Commonitoriam scripsisti, ut æquali impetu invehereris in Cor symbolicum, ac Carneum? Ultimus hic textus utrumque æqualiter ab obiecto cultus excludit. Non caret fundamento hoc meum dubium, & quod, ablato cultu a SS. Corde Carneum, vis etiam illum auferre a symbolico. En verba tua ex cap. 42. *Festum Cordis vel in Symboli modum aut tollendum, aut alia saltem denominatione donandum*. Tibi displicet Festum, & cultus Cordis Carnei: displicet etiam Festum, & cultus Cordis symbolici: ideo utrumque vis tollere, & ut alibi consulis, præcidere in radice. Sic qui cæpit animo vindicandi genuinum, ac verum obiectum cultus Cordis, videlicet Cor symbolicum, & mysticum, persecutus est, & finivit insinuando, tollendum, aut in Radice præcidendum Festum Cordis vel in symboli modum.

46. Præter hæc alterum dubium vehementer curiositatem pungit meam. Dixisti in textu ex cap. 27. adducto, *Cor carnale abstrahendum esse ab obiecto cultus, ejusque loco statuendum esse Cor mysticum, atque symbolicum*. Cap. enim 24. dixeras: *rationem formalem hujus Festi esse propriam speciem Cordis: quia obiectum hujus Festi in propria specie Cordis fundatur*. Si propria species Cordis, id est, ipsum Cor Carneum physicum, & reale, est ratio formalis hujus Festi, impossibilis est ejus abstractio in hoc Festo: cum nullum Festum præscindere possit a ratione formali, in qua fundatur. Percurre diligenter Festa omnia, & nullum invenies, quod a sua formali ratione præscindat.

Cor Carneum abstrahi non potest a Festo Cordis.

47. Ulterius sciendi sum cupidissimus, qualiter in tuis principiis Cor in propria specie sumptum, fit ratio formalis Festi? An unitum, anne divisum? Primum si eligas: non occurrit ratio, cur Cor in propria specie, & non Corpus totum in sua specie dicatur ratio formalis, ut §. 4. obiiciebas. Deinde si Cor unitum potest in tua sententia esse ratio formalis Festi, cur in mea non poterit sic unitum esse obiectum cultus? Si secundum eligas: tu ergo es laniator ille crudelis, & sacrilegus, qui laceras, & dividis Cor Carneum in propria specie, ut vices subeat rationis formalis in hoc Festo. Tu es jocularium Auctor inventionum, qui nova metamorphosi Festum facis *biforme*, coagmentatum a Corde Carneum in propria specie, & corde spirituali in symbolica. Tu es, qui contra intentionem Sacrae Congregationis, quæ juxta te nihil Carnale huic solemnitati voluit immisceri, immisces Cor Carneum, non ut obiectum materiale immediatum, ut faciunt SS. Cordis Adoratores, sed ut rationem formalem Festi. Vis ab ea abstrahi: sed hoc impossibile est apud omnes. Supererat aliquid de abusu terminorum dicere. Hac super re, alibi opportunius redibit sermo.

§. VIII.

Blasii Commonitoris *Blasius Admonitor*
aliquæ clausulae excerpuntur e variis locis. *alias opponit ex Decreto Sacrae Congregationis transcriptas.*

Propositio 1.

48. **B**lasius cultum qui SS. Cordi deferebatur, vocat cap. 1. *peculiarem, & ad paucos restrictum.*

Propositio 1.

49. Decretum expresse ait? *Cultum Cordis Jesu esse jam hodie per omnes fere Catholici Orbis partes... propagatum.*

Cultus
Cordis Je-
su non fuit
paucorum.

Nota Blasii Admonitoris.

50. Blasius Commonitor, qui citato loco ut Decreto contradiceret, cultum Cordis Jesu *peculiarem* vocavit, & *ad paucos restrictum*; num. 15. suæ Expositionis, ut sibi etiam contradiceret, dixerat: *Cultus Sanctissimi Cordis Jesu proprie sumpti per omnes fere Catholici Orbis partes est propagatus*, Propagatio per omnes fere Catholici Orbis partes non recte cohæret cum eo, quod cultus sit particularis, & paucorum.

Propositio 2.

51. Blasius Commonitor illas devotionis expressiones, quibus Christi Fideles ejus SS. Cor adorando præveniebant, cap. 1. vocat *gliscentem, & crescentem errorem.*

Propositio 2.

52. Decretum non vocat errorem *gliscentem*, sed *cultum propagatum, decoratum millenis Indulgentiarum Brevibus; ampliari cultum jam institutum.*

Non fuit
erroneus.

Nota Blasii Admonitoris.

53. Fateris, Commonitor Blasii, ab ipso
C tua

Commoni-
tor non est
Patronus,
sed ever-
sor Decre-
ti.

tux Dissertationis initio, Eminentissimorum
Purpuratorum, qui Congressui interfuere
velle te honori prospicere, & vindicare ve-
rum, genuinumque Decreti sensum. Ego te
non talibus præditum dotibus confidero: Pa-
tronum non te voco Decreti, sed everso-
rem, & fædissimum corruptorem termino-
rum, quibus sese explicuere Eminentiss. Pur-
purati, & dignitate venerabiles, & doctri-
na, divinarumque Sciencia conspicui. Tu
quis es, ut errorem nuncupare audeas illa
obsequentis animi, devotæque mentis tribu-
ta, quibus Christi Fideles SS. Jesu Cor ado-
rant, coluntque, vocata in ipso Decreto *Cul-
tum*? Tune ludibrio vertis illas devotiones,
quas errores vocas, de quibus in ipso De-
creto dicitur, esse *Millenis Indulgentiarum
Brevibus decoratas*? Tune hæc erroris arcana
penetraſti solus, quibus tantis Pontificibus,
Cardinalibusque, & doctissimis viris occlu-
sus fuit aditus? Tu solus novisti errorem ef-
se illas devotiones, quas alii cultum lauda-
bilem, & pium vocaverunt?

54. Cum ad hoc temeritatis, & audaciæ
extremum perveneris, illorum memor ver-
borum, quibus S. Cyrillus Hæreticos urge-
bat, volui hic illa transcribere ex Vincen-
tio Lyrinenſi Part. 2. Com. cap. 12. *Injecti su-
mus in Nestorii sceleratam præsumptionem,
quod Sacram Scripturam se primum, & so-
lum intelligere, & omnes ignorasse jactaret.
Quicumque ante se magisterii munere præditi
divina eloquia tractassent, universos scilicet
Sacerdotes, Confessores, & Martyres, quo-
rum alii explanassent Dei legem, aliis explanan-
tibus consensissent, totam postremo etiam nunc
errare, & semper errasse asseverasset Eccle-
siam,*

siam, quæ ut ipsi videbatur, ignaros, erroneosque Doctores sequeretur.

Propositio 3.

Propositio 3.

55. Commonitor Blasius pag. 268. de Confraternitatibus in honorem SS. Cordis erectis loquens ait: *multiplicem Confraternitatum erectionem nihil ad rem facere: quia non auctoritate pollebant Romanæ Ecclesiæ.*

56. Decretum ait: *Brevibus datis ad innumeras propemodum Confraternitates sub titulo Cordis Jesu canonicè erectas.*

Nota Blasii Admonitoris.

57. Duo dicis, Commonitor Blasii, & duo falsa, duoque Decreto contraria asseris. Dicis, *multiplicem Confraternitatum erectionem nihil ad rem facere*. Sacra Congregatio plurimi fecit, quod tu asseris *nihil ad rem facere*. Cum enim multarum erectionem Confraternitatum (quas laudat) inter concessionis motiva Sacra Rituum Congregatio produxerit, argumentum est, magni momenti eam duxisse. In Brevibus indulgentiarum, dispensationum, & gratiarum, tum præcipue quando subiungitur clausula illa: *his de causis*; nefas est dicere, rationes in narratione expostas *nihil ad rem facere*. Hoc enim significat, Em. Purpuratos, Summumque Pontificem confirmantem, ductos levissimi ponderis rationibus, seu rationibus *nihil ad rem facientibus* ad ulteriora progressos esse in rebus ad Religionem pertinentibus.

Negat Confraternitates pollere auctoritate Romanæ Ecclesiæ.

58. Dicis secundo, *Confraternitates auctoritate non pollere Romanæ Ecclesiæ*. Decretum e converso affirmat, *Confraternitates sub titulo Cordis Jesu canonice esse erectas*. In hac materia pollere auctoritate Romanæ Ecclesiæ, & esse canonice erectas, sunt termini convertibiles. Fac aliquid esse canonice erectum, Paræciam v. g. aut Canonatum, id est, erectum legitima auctoritate, & secundum leges Canonicas, & jam pollet auctoritate Romanæ Ecclesiæ a qua omnis legitima descendit potestas, & jurisdictio Ecclesiastica. Fac item aliquid potestate Romanæ Ecclesiæ pollere, & erit canonice institutum.

59. Jam vero Episcopi, de quibus asserit Decretum, Sanctissimi Cordis cultum zelo pastoralis promovisse: Superiores item Regulares, qui Confraternitates erigendi privilegiis potiebantur, auctoritate Romanæ Ecclesiæ gaudebant eas erigendi, & sua ecclesiastica utentes potestate, plurimas (*innumeras* dicit Decretum) erexerunt cum laude sub titulo Sanctissimi Cordis Jesu. Quid ergo his defuit Confraternitatibus, ut *auctoritate pollerent Romanæ Ecclesiæ*? Num ipsis defuit aliqua conditio ex præscriptis a Clemente VIII. in sua Constitut. quæ incipit: *quæcumque* data 7. Dec. 1604. & a Paulo V. in sua, quæ incipit: *salubriter*, præcipiente Constitutionis Clementinæ observantiam? Examinaſti erectiones omnium Confraternitatum, quæ ubique gentium sunt, ut eam tam universalem plurimis Religionum Prælatis, & Episcopis injuriosam, pronunciaveris propositionem, dicendo, Confraternitates non gaudere Romanæ Ecclesiæ

au-

auctoritate? Et ne ad Indos longissime te mittam, Romæ cum degas, quid defuit S. Theodori Confraternitati in Urbe in Archiconfraternitatem erectæ a Clem. XII. 7. Mart. 1732. multisque, & singularibus privilegiis ab ipso condecoratæ? Nihil sane. Quare ergo illam scripsisti audacem, & injuriosam propositionem?

Propositio 4.

Propositio 4.

60. Commonitor Blasius pag. 268. loquendo de Brevibus Indulgentiarum, ait, quod in ipsis, *ne mentio quidem fit de Corde Jesu.* Adjungit præterea, quod talia *Brevia sint subdole extorta.*

61. Decretum dicit: *sæpe etiam a Sede Apostolica decoratum milenis Indulgentiarum Brevibus, datis ad innumeras prope modum Confraternitates, sub titulo Cordis Jesu canonice erectas.*

Nota Blasii Admonitoris.

62. Romæ cum degas, Commonitor Blasii, ibique superiora perfeceris studia, & in Urbe omnium sapientissima ad majora sis promotus, non propter tuas singulares dotes, sed propter causas mihi notas, in hoc tamen scripto nec expressas, nec producendas, videris Romæ peregrinus, & forte tu solus peregrinus, cum nescias, quæ Indulgentiarum Brevia, non ab heri & nudius tertius, sed a sæculo superiore vertente, a Sede Apostolica emanarint pro Confraternitatibus Cordis Jesu, cum explicita, & clara expressione, quod expediebantur pro Confraterni-

Negat falso in Brevibus non fieri mentionem SS. Cordis.

tatibus, a Cordis Jesu nomine nuncupatis, ut manifeste verba Decreti testantur: *dati ad Confraternitates sub titulo Cordis Jesu canonice erectas*. Romæ cum multis abhinc annis sis commoratus, magnorum, eruditissimorumque virorum numerosa semper cinctus corona, facile tibi fuit habere præ manibus Causæ Positionem, Sacræ Congregationi exhibitam, ubi multarum Indulgentiarum Brevia continentur cum expressione diei, mensis, & anni, in illaque omnium oculis legenda proponuntur, & quod sint concessa pro tali, & tali Confraternitate Cordis Jesu, in tali, & tali Civitate erecta.

Falsitas
propositio-
nis.

63. Lege etiam, si tibi placet (nam Romæ commoranti id facite erit) plurima Brevia, quæ Benedictus XIV. Pontifex nulli secundus, & in hoc scientiarum genere instructissimus, auctoritate firmavit sua, privilegium concedens altaris privilegiati cum ea conditione, quod tale altare sit SS. Cordi Jesu dedicatum. En unius exemplar, & judicet mundus, non ego, non Patroni hujus Sanctissimæ devotionis, vel potius judicet Deus veritatem, aut falsitatem tui asserti, quo pronuncias in Brevibus Indulgentiarum non fieri mentionem SS. Cordis.

Breve di Benedetto XIV.

Breve Be-
ned. XIV.
pro Archi-
confrater-
nitate S.
Theodori.

64. Volendo noi condecorare col privilegio di Altare privilegiato l'Altare sotto il titolo *del Cuor di Gesù* collocato nell'Oratorio dell'Archiconfraternità sotto il medesimo titolo *del Cuor di Gesù* eretta nella Chiesa di S. Teodoro in Campo Vaccino, concediamo con autorità Apostolica, che ogni qual volta un

Sacerdote o Secolare, o Regolare che sia
celebri al medesimo altare per l' anima c
qualche Fratello defunto della suddetta Ar
chiconfraternita, possa essere liberata dalle
pene del Purgatorio per i meriti di Gesù
Cristo Signor nostro, della B. Vergine Maria
e di tutti i Santi &c... Dato in Roma 24.
Marzo 1751. del nostro Pontificato anno un,
decimo.

65. Ejusdem tenoris sunt cætera Brevia,
quæ plurima sunt, Altaris privilegiati, ab
eodem Benedicto emanata. Hæc potuisti le-
gere, & non legisti: aut si legisti, non ex
ignorantia, sed ex ... scripsisti. Potuisti et-
iam legere testimonium, Typis excusum
romanis, quod luci publicæ præstitit Thomas
Deltour, Indulgentiarum substitutus, fidem
faciens, 669. Indulgentiarum Brevia a tem-
pore Innocentii XII. usque ad secundum
Pontificatus annum Benedicti XIV. emanata
fuisse pro Confraternitatibus Cordis Jesu.
Hæc si legisses, illam fætidissimam clausu-
lam, *ne quidem mentio fit de Corde Jesu*,
non addidisses.

66. Inquis in secunda tui textus parte: *Propositio*
quod talia Brevia fuerunt *subdole extorta*, *Commoni-*
idque confirmare niteris Fontanini auctori- *toris inju-*
tate. Si hoc secundum dicere erat animus, *riosa.*
necesse non fuit affirmare primum. Quod
enim gloriæ emolumentum SS. Cordi ex eo,
quod de ipso fiat mentio in Brevibus *subdo-*
le extortis? At hoc ultimum, quod dicis,
præter falsitatem, quæ in re adeo gravi ma-
ximi est ponderis, gravissimam continet in-
juriam, qua Episcopos, Religiosos virorum,
fæminarumque Ordines, Reges, Reginaf.
que, qui pro Indulgentiarum institere con-
ces-

cessione, contumeliosa maculat nota, quasi artificiose, & fraudulenter preces exhibuerint pro Indulgentiarum impetratione. Infamiae, & dedecori sacrae erit Congregationi, quod pro concedenda Officii, & Missae gratia pro SS. Corde Jesu rationem in narratione produxerit, nulli firmitatis innixam fundamento, qualis est productio millenorum Brevium subdole extortorum.

Quanti faci-
cienda Au-
toritas
Fontanini.

67. Auctoritas Fontanini non valde urget: tum quia scripsit ante Clementinum decretum, cui ut bonus Catholicus assensum humilem detulisset, si ipsi supervixisset. Tum praecipue, quia Fontanini fuit vir eximius in alio genere litterarum, & non in hoc. *Sarebbe tale*, dixit ad rem Claris. Abbas Camaldulensis D. Angelus Calogerà in sua Epist. de hac Sanctissima devotione typis edita 1765. *sarebbe tale, se Monsig. Fontanini, eruditissimo Prelato, e degno di commendazione per il suo sapere, e per la sua erudizione avesse avuta tanta cognizione della Teologia, quanta ne aveva dell' antichità sacra, e profana, e delle belle lettere. Ma io temo ch' egli fosse molto poco Teologo.*

Propositio 5.

Propositio 5.

Afferit in
Decreto
non fieri
mentio-
nem SS.
Cordis Je-
su.

68. Blasius Admonitor pag. 17. & alibi dicit: *De Corde enim Carnali nulla prorsus fit mentio in Tota hujus Decreti serie.*

69. Decretum proponit preces Episcoporum Poloniae, & Archiconfraternitatis de Urbe, instantium pro concessione Officii, & Missae in honorem SS. Cordis: laudat illius cultum Episcoporum zelo

Nota

pro-

In Blasium Commonitorem. 41

propagatum, a sede-
que Apostolica multis
Indulgentiarum gra-
tiis condecoratum.

Nota Blasii Admonitoris.

70. Si vis, Commonitor Blasii, indicare, Falsitas
propositio-
nis.
in Decreto non legi hanc expressionem: *Cor
Carnale Jesu*, ut passim in tua legitur Com-
monitoria, bene, & vere dixisti. Neque e-
nim erat decens, Sacram Congregationem
in Decreto suo eam adhibuisse vocem, quæ
apud sacros, profanosque Auctores male au-
dit. Hoc autem nihil refert, ut intelligatur
locutum de Corde carneo, & proprio, quod
pars est physica suæ Sacratissimæ Humani-
tatis. Quæro diligenti reflexione in eo De-
creto vocem *Symbolicum Cor*, & non inve-
nio: Tu vero dicis, Decretum intelligen-
dum esse de Corde symbolico.

71. Rem altius indagemus. In hoc De-
creto exprimitur petitio Officii, & Missæ
pro SS. Corde Jesu. Porro hæc petitio in-
telligenda est pro Sanctissimo Corde Carne-
o Jesu; adeoque illius fit mentio. Te contra
te, Commonitor Blasii, advoco testem fide-
lissimum. Facta Decreti narratione sic ais:
*Petitum fuit Officium, & Missa pro cultu
Cordis Jesu proprie sumpti.* Pag. item 15.
loquens de eadem petitione, & de eodem
Corde Jesu proprie sumpti sic ais: *ad no-
vam ventum est, & quartam Officii, & Mis-
sæ petitionem pro cultu Cordis Jesu, & qui-
dem pro cultu dicti Cordis non aliter acce-
pti, quam ut est pars Corporis Christi.* In
hujus ergo Decreti serie, maxime in peti-
tione,

tionem, fit mentio Cordis carnei Jesu, seu Cordis prout pars est Corporis Christi. Præterea solemniissimum oraculum apud te est, negatum esse Officium, & Missam pro SS. Corde carneo. En tua verba post Decreti narrationem: *negatum igitur fuit pro Corde, quale est in se, & prout est pars Corporis.* Saltem ut Officium, & Missa Cordi carneo negaretur, illius mentio fieri debuit.

72. In eodem sensu de Corde carneo loquitur Decretum, quando laudat Episcoporum zelum, Cordis SS. cultum promoventium, & Sedis Apostolicæ, eundem SS. Cordis cultum gratiis Condecorantis. Nunc quoniam legum, Sacrorumque peritus es Canonum, bene nosti, verba intelligenda esse juxta materiam subjectam, ne inutiliter, & cum legentium tædio eadem verba passim repetantur, ut constat ex l. damni ff. de damno infecto. leg. si uno ff. de locat, & ibi Bartol. Verba enim intelligenda sunt secundum subjectam materiam, de qua agitur. C. quemadmodum 25. de jurejur. c. constitutum 6. v. cum Act. de relig. dom. l. ubi ita 27. ff. de mortis caus. donat. Menoch. lib. 3. præsump. 104. n. 29. Fuschus Concl. 95., & 96. Cum igitur subjecta materia fuerit in Decreto, Cor carneum, de quo, te Auctore, fuit petitio, cætera, quæ in eo dicuntur, de eodem intelliguntur: c. intelligentia 8. huj. t. l. non aliter 69. ff. de legat. 3. Atque adeo toties in Decreto fit mentio Cordis Carnei, quoties aliquid dicitur, quod refertur ad objectum, de quo fit petitio.

Propositio 6.

Propositio 6.

73. Blasius in Prol. inquit: quod Sacra Rituum Congregatio... abstinendum putaverit a subscriptione precum.

74. Decretum ait: his de causis annuendum precibus censuit Episcoporum Regni Poloniae, & dictae Archiepiscopatus fraternitatis Urbis.

Comme-
nitoris in-
terpretatio
clausulae:
annuen-
dum pre-
cibus.

Nota Blasii Admonitoris.

75. Mirabilia in tua Commonitoria dixisti, Blasii Commonitor: omnium tamen tuorum mirabilium maximum hoc est, quod ubi Sacrae Congregationis Decretum dicit: *annuendum precibus censuit*, tu legendum putaveris, *abstinendum a subscriptione precum*. Legista cum sis optimus legum evasisti Interpreter! En casum, qui scrupulis angit spiritum meum non prius, sed postquam Commonitoriam tuam attente præ oculis habui. Propter certa mea delicta, quæ manifestare non expedit, incidi in irregularitatem. Peccati dolore tactus, ad Sacram Pœnitentiariam scripsi, veniam delicto deprecatus, & irregularitatis dispensationem cum habilitate transeundi ad Ordinum Sacrorum susceptionem. Sacra Pœnitentia in narratione sui rescripti omnes recenset, ut moris est, causas, a me productas pro irregularitatis dispensatione, & ita concludit: *his de causis annuendum censuit precibus N. supplicantis*.

Convinci-
tur falsitas
interpreta-
tionis.

76. Jam vero cum hæc clausula in Decreto SS. Cordis habeat hunc sensum: *abstinendum putaverit a subscriptione precum*, dubium in

in me subortum est, & ex dubio scrupulus, num sit mihi irregularitatis concessa dispensatio, an pergat semper irregularitas inhabilitate me afficiendo? Omnes mihi inspirant in aures, Moralistæ, Canonistæ, Legistæ etiam, similem clausulam in usu esse apud Principes Ecclesiasticos, & Seculares, eorumque Tribunalia pro concessione gratiarum. At homo grandis cum sis, novarum Inventor sententiarum, non dico instar omnium cum sis, sed super omnes, tua illa clausula meum contorquet spiritum, & sine tuo consensu ad sacros nollem Ordines transire. Possum, an non possum illos recipere? Pro negativa est tua illa admiranda, nunquam excogitata, cui similem Orbis non vidit, expositio, declaratio, & magistralis interpretatio: *abstinendum putaverit a subscriptione precum.*

77. Pro affirmativa sunt sequentes, quæ expectant congruam solutionem. Prima: nulla bona Grammatica, Lexicon nullum permittit hæc verba: *annuendum precibus censuit*, exponi, aut explicari per hæc: *abstinendum putaverit a subscriptione precum.* Secunda: si hæc formula est negativa: *annuendum precibus censuit*: qualis erit affirmativa? Tertia: si Sacra Congregatio voluisset concedere, quod Episcopi petebant Poloniæ, & Archiconfraternitas postulabat Romana, quibus terminis prioribus, & usitatoribus poterat uti? Quarta: cur hæc verba *annuendum precibus censuit* in aliis Decretis significant gratiæ concessionem: in hoc vero negationem? Quinta: quando securi esse possumus gratiæ concessæ, si non sumus, quando Congregatio respondet: *annuendum precibus censuit*?

Propositio 7.

78. Commonitor Blasius post Decreti narrationem ait: *ex quibus probe conijcitur, objectum cultus in Festo Cordis non posse jam usurpari secundum privata, & antiqua præjudicia. Præjudicia vocat antiqua cultum, qui SS. Cordi præstatur.*

Propositio 7.

79. Decretum ait: *simulque intelligens hujus Missæ, & Officii celebratione non aliud agi, quam ampliari cultum jam institutum.*

Nota Blasii Admonitoris.

80. De hac tua clausula, quæ temeraria, audacissimaque est, alibi redibit sermo: ideoque ab ea breviter me expediam. Duo iterum asseris, duoque falsa aliis supra notatis superaddis. Decretum dicit cum Officio, & Missa, quæ petebat Archiconfraternitas Romana cum Poloniæ Episcopis, *nihil aliud agi quam ampliari cultum jam institutum. Tu dicis, & cum auctoritate resolvis objectum cultus in Festo Cordis non posse jam usurpari. Pessima illatio, & sine fundamento deducta. Decretum dicit celebratione Missæ, & Officii ampliari cultum jam institutum. Quod ampliare intendit Sacra Congregatio cum Missa, & Officio bonum est. Tu autem dicis illum cultum, qui prius apud fere omnes erat in usu, cultum esse cum præjudiciis privatis, & antiquis. Quia de hoc alibi erit sermo, ad ulteriora procedo.*

§. IX.

Blasius Commonitor multa dicit contraria expressis in Officio Sanctissimi Cordis Jesu.

Blasius Admonitor ipsi contradicit in multis.

Propositio I.

Propositio I.

81. Commonitor Blasius in explicatione Decreti, & sæpe alibi dicit: *Sacræ Congregationis mentem in deliberando de Festivitate proposita Cordis Jesu, banc unam fuisse, ut excluderetur cultus Cordis Carnalis, eique simplex titulus Cordis symbolici substitueretur.*

82. Titulus in Officio sic inscribitur: *Officium in Festo SS. Cordis Jesu.* In Missali autem sic legitur: *Missæ propria pro Festo SS. Cordis Jesu.*

Nota Blasii Admonitoris.

Congregationis mens non fuit, nec esse potuit de excludendo cultu Cordis Jesu.

83. Cum te, Commonitor Blasii, lego asserentem, *Sacræ Congregationis mentem de excludendo Corde carneo Jesu ab objecto cultus, & non lego te producentem ipsius Sacræ Congregationis Acta, subitaneo instinctu in eam adducor sententiam, ut, te ex te, non ex mente Congregationis locutum proferam. Acta Congregationis in medium producito, non fabulis deturpata, non falsitatibus obscurata, non in prævum sensum detorta, & si-*

& siquidem viderim in eo congressu super exclusione fuisse deliberatum, deliberationem credam, exclusionem non credam. In Sacro Tridentino Concilio multa in utramque partem acriter disputata sunt, Pallavicino Cardinali Auctore in sua Historia, super multis deliberatum est, quibusdam consentientibus, contradicentibus aliis. Hæc tamen deliberatio pro una parte non producit in argumentum, quando pro opposita fuit decisio, & declaratio.

84. Permitto (id quod non credo) quod in eo sapientissimorum virorum Congressu sit deliberatum, id est disputatum, de exclusione SS. Cordis a cultus objecto. Hæc deliberatio, seu in utramque partem disputatio (quæ ex Actis non constat) adduci nequit in probationem, quando ex tenore ipsius Decreti evincitur oppositum. Tantum absuit, ut in eo congressu hoc dubium sit excitatum, ut die proxime præcedenti 5. Februarii 1765. Cardinalis Relator in omnium conspectu hæc memorabilia protulerit verba: *Siccome la Chiesa non può con le sue Decisioni porre il fondamento del Verbo Incarnato; che anzi essa Chiesa è fondata sul fondamento di questo Augusto Mistero; così nè può, nè deve stabilirsi il culto al Cuor di Gesù Cristo: perchè anche come parte del Divino suo Corpo ha di sua intrinseca natura l'esigenza del culto.*

85. Hæc Eminentiss. Relatoris verba in medium prolata eam continent Catholicæ doctrinæ firmitatem, ut indubitanter asseram, ne verbum quidem dictum de exclusione Cordis Carnei a cultu. Hæc est materia altioris ordinis, quæ superat omnem auctoritatem à Christo Domino Ecclesiæ suæ concessam. Ca-
dit

dit sub Ecclesiæ determinatione, quod hoc, vel illo publico cultu, cum Officio v. g. & Missa celebretur, honoretur, & sanctificetur. Cultus autem absolutus Cordis SS. Jesu, quatenus pars actualis est Dominici Corporis, quo sensu facta fuit petitio, etiam te teste, non cadit sub Ecclesiæ determinatione, cum Divino præcepto, quod non cadit sub ejus deliberatione, omnes obstricti sint, ad illud cultu, & adoratione prosequendum, dicente Apostolo ad Heb. 1. 6. *Et cum iterum introducit Primogenitum in Orbem terræ dicit: Et adorent eum omnes Angeli Dei.*

86. Sic quando Hispani instantè rogaverunt pro Officio, & Missa in honorem Patris Æterni, non poterat Sacra Congregatio deliberare, aut in consultationem adducere, num Patri Æterno cultus deberetur. Sciebant enim Eminentiss. Cardinales divino præcepto omnes obstrictos esse ei cultum, & adorationem præstare. Neque Hispani adeo stupidi, ignorantisque erant, quod nescirent, independentè ab omni Sacræ Congregationis decreto ad id esse obligatos. Postulabant solum Officium, & Missam: quod ad ritum pertinet, ex consuetudine, juris dispositione, & auctoritate a Christo Ecclesiæ delegata, ipsius jurisdictioni commissum. Idem dictum esto de SS. Corde Jesu.

87. Tu autem (dolone, an ignorantia feceris, discernere quis audeat?) dicis deliberatum, *ut excluderetur cultus Cordis carnalis.* In eo congressu actum fuit de objecto petitionis, id est, de Officio, & Missa, de quibus erat petitio. Porro petitio non erat de cultu: præcepto enim Divino ad eum cultum omnes tenebantur, nec ad hoc Sacræ Congregationis desi-

desiderabatur consensus. Neque petitio fuit de Festo introducendo: hoc enim Episcoporum zelo, Roma consentiente, & approbante, & millenis Indulgentiarum Brevibus promovente, multis in locis totius orbis publice celebrabatur. Petitio fuit de Officio, & Missa: super hoc libera erat Congregatio, poteratque negare, vel concedere, quod petebatur, annuendo, vel abnuendo Episcoporum Poloniæ, & Archiconfraternitatis Romanæ petitioni. (Additio 4. in fine)

88. Si negavisset Officium, & Missam, quæ ad majorem cultus solemnitatem pertinent, non propterea cultum ipsum negavisset, neque *excluderetur cultus Cordis carnalis*, ut dicis. Sic non concessio Officio, & Missa pro Patre Æterno, ejus cultus non censeretur exclusus. Hæc dixisse sufficiat ad manifestandum, te non recte, neque secundum logicæ regulas intulisse eam consequentiam de exclusionem cultus carnalis cordis ex eo, quod in ea Congregatione actum sit, num concedenda, aut neganda forent Missa, & Officium, pro quibus supplicabatur.

89. Parum tibi fuit dixisse, Sacram Congregationem egisse de exclusionem Cordis carnei a cultu: in confirmationem rationem addidisti, quod propterea præceperit ut Festo præfigeretur *simplex titulus Cordis symbolici*. Asserto contrariatur tuo titulus Missalium, & Breviariorum, nisi id evenerit errore, aut inscitia typographorum, qui scrupulo non sibi vertunt, Sacræ Congregationis Decreto inobedientes videri. Doleo maxime, & vehementer animum pungit meum, quod Episcopi, quibus id oneris incumbit, severe non animadvertant in typographos, ipsis sub cen-

furarum gravissima pœna, & , si vis ; inhabilitatis etiam ad officium , præcipiendo , quod in posterum *substituant titulum Cordis symbolici* . Sed o tempora , Commonitor Blasi , in quibus etiam Episcopi Sacræ Congregationis Decretis sunt refractarii !

Impropria
Symboli
acceptio .

90. Ad illum titulum quod attinet , scias oportet , Cor symbolicum in tuo sensu non carere maxima improprietate , ejusque intelligentiam non esse securam . Dico non carere maxima improprietate : quia si charitas est symbolum , sui ipsius symbolum erit , seque ipsam symbolice significabit . Quo quid magis a veritate alienum ? Id certe verissimum , atque indubitatum esse debet , multa , quæ continentur expressa in Hymnis , & Lectionibus , non admittere sanam , congruentemque explicationem , illa v. g. quæ in fine 3. lect. 2. Noct. leguntur : *quam charitatem Christi ... ut Fideles sub Sanctissimi Cordis symbolo devotius , ac ferventius recolant* . Quæ verba hunc improprium redderent sensum : *quam charitatem , ut Fideles sub sanctissima charitate devotius , ac ferventius recolant* .

In sensu
Commonitoris
non est secura .

91. Non est secura talis intelligentia , neque congrua aliorum symbolorum naturæ , quibus Sacra Scriptura , Ecclesiaque Catholica utitur . In his enim symbolum , & res significata aliquo modo distinguuntur , aut adæquate , aut saltem inadæquate secundum aliquem respectum . Exempli sunt obvia non solum in Testamento Veteri , & Novo , sed etiam in Sacramentis , præcipue in Eucharistia . Tu autem & symbolum , & symbolizatum facis unam , eandemque rem , quia charitas est in tuis principiis symbolum , & symbolizata , signum , & res signata . Facile , & sine ulla
diffi-

difficultate tibi concederem, charitatem excellentissimam Christi Domini potentiis internis nostris præsentedatam, sui excitare recordationem, recordationem teneros affectus amoris, & gratitudinis. Hoc tamen, ut naturam symboli induat, non sufficere ex eo facile constat, quod omnis res, quæcumque illa sit, sensibus præsens nostris emittendo sui speciem, memoriam quoque suam excitat: & tamen non dicitur symbolum, aut sui signum, cujus essentia, Teste Augustino, talis est, ut præter sui memoriam alterius a se distincti excitet cognitionem, v. g. fumus, qui facit in cognitionem ignis venire, & ramus parieti affixus in cognitionem vini vendibilis. In quibus exemplis facile est videre, quod licet fumus, & ramus sui excitent speciem, & memoriam, non tamen sui sunt symbolum, aut signum, sed alterius a se distincti, ignis nempe, & vini.

92. Ne hac difficultate oppressus aditum tibi ad effugiendum occluderes, significasti cap. 41. ipsum SS. Cor Carneum esse symbolum ipsum charitatis, quamvis ei deferendum cultum obstinate perneges: Errant, inquis, *adversarii nostri, si putant Festum Cordis Jesu a Sacra Congregatione permissum ferre secum cultum directum proxime, & immediate vel in unum Cor Carneum, & reale Christi, vel in idem Cor, quatenus symbolum simul est Charitatis Christi.* Ne unum solum admitteres symbolum, duo adstruis, Blasii Commonitor, unum quod est ipsa Christi Charitas, quam vocas ipsum nudum symbolum; alterum ipsum Cor Carneum, & reale Christi, symbolica charitatis significatione vestitum.

Commonitor admittit duplex symbolum.

Impropria
symboli
acceptio.

93. Hæc secunda acceptio est propria: prima autem impropriissima, ut pote vacua, & denudata ipso SS. Corde Carne, quæ juxta te est ratio formalis hujus Festi, & ipsum symbolum nudi symboli, ut tuis utar terminis. Rem accipe clarissimo exemplo: Sacrificium Missæ symbolum est Passionis Christi, seu quod perinde est, symbolice renovat ejus memoriam Passionis. Passione dicetur purum symbolum sui ipsius? Non certe: illud, cujus symbolice renovatur memoria, impropriissima locutione, nuncupatur symbolicum, cum tantum symbolizatum vocari debeat. Christi autem Passio, quæ symbolizata est, seu cujus memoria symbolice renovatur, nuncne excludit verum sacrificium Corporis, & Sanguinis Christi, quæ sunt illius symbolum? Minime quidem: imo illud essentialiter includit, ut symbolum rememorativum sacrificii cruenti.

94. Doctrinam tibi applica, & cave talem loquendi modum. Quis scit, si Hæretici ansam inde arripiant dicendi in Eucharistia non esse verum Corpus Christi, sed solum Corporis figuram, ut reipsa innixi Origenis dicto dixerunt Calvinistæ, acute redarguti ab Huetio in epist. ad Davidem Blondellum per hæc verba: *Corpus Christi in Eucharistia consecratum Origenes typicum, & symbolicum appellat: quod ita interpretantur (Calviniani) Corpus, quod figuram tantum gerit Corporis Christi, ejusque symbolum est; Corpus vero Christi revera non est. Ego contra prætendo, Corpus symbolicum appellari, quod cum Christi Corpus revera sit, aliarum rerum symbolum est, puta sui ipsius extra Sacramentum, quale fuit in Cruce: adeo ut Corpus symboli-*

tum non sit Corpus figuratum, sed, si ita loqui liceat, corpus figurativum.

95. Ne tuæ sententiæ hanc adaptando doctrinam exinanitus deficiat spiritus tuus, accipe applicationem. Tu fateris, Sacram Congregationem hoc Cordis Festum nuncupasse Cor symbolicum, & propterea dicis, quod Festum non agitur de Corde Carneio, & reali Christi. Ego autem contra te infurgo, Cor symbolicum a Sacra Congregatione appellari quod cum Christi Cor verum, & reale sit, aliarum rerum symbolum est, puta illius amoris, & charitatis, cujus memoriam symbolicè renovat: adeo ut Cor symbolicum non sit Cor figuratum, sed, si ita loqui liceat, Cor figurativum. Hac explicatione excipienda est clausula illa Decreti: *symbolicè renovari memoriam illius Divini Amoris*. Non enim dicit active: quod amor symbolicè renovet memoriam. Id proprium est omnis symboli, active nempe agere, excitando memoriam rei symbolizatae, & figuratae. Solum dicit positive *symbolicè renovari* a Corde scilicet carneio, de quo ibi loquitur. Ita ut res, cujus symbolicè renovatur memoria, sit charitas, quæ est objectum illius symbolicæ renovationis; & Cor carneum, elevatum ad esse symboli, sit causa illius renovationis.

Propositio 2.

96. Commonitor Blasius Prol. n. 5., & alibi ait: *nihil tam diligenter in ea* (Sacra Congregatione) *singulis Patribus fuisse cautum, quam ne quid carnalis, materialisque*

Cor-

Propositio 2.

97. Hymnus ad Versperas de Corde loquens ait: *percussum ad hoc est lancea: passumque ad hoc est vulnera: ut nos lavaret sordibus, unda fluente, & sanguine*. Illud

D 3

Cor,

Congregatio non excludit ab hoc Festo Cor carneum quia Carneum.

*Cordis Jesu novæ isti
celebritati immiscere-
tur.*

Cor, quod lancea percussit, & unde sanguis fluxit, & aqua, certe fuit carneum. Hymnus ad Laudes ait: *te vulneratum charitas ictu patenti voluit.* Ubi clare contradistinguitur Cor carneum a charitate. Plura his similia in Hymnis, & lectionibus inveniuntur.

Nota Blasii Admonitoris.

98. Bene locutus fuisses, si vere locutus fuisses. Sed cum in multis, Commonitor Blasii, Dissertatio tua a veritate defecerit, deficit etiam a bonitate. Non est tamen patienter tolerandum, quod hunc errorem Sacræ attribuas Congregationi, quasi ipsa judicaverit erroneam, perniciosamque esse in Festivitatibus eam immistionem Cordis Jesu, quia carneum materialeque est. In Festo Corporis Christi, & Quinque Plagarum: & quod plus est, in Festo Incarnationis, Nativitatis, Circumcisionis &c. Ecclesia non solum tolerat, sed præcipit talibus Festis immisceri aliquid carneum, & materiale: cur ergo timebit immisceri in Festo SS. Cordis? Si forte sermo tibi sit de Corde carneo, ut a te ponitur, separato, & neque Humanitati, neque Divinitati unito, quid ad me? Si loqueris de Corde carneo unito, ut a suis colitur Patronis, rem dicis & tibi, & toti Ecclesiæ adversantem.

99. Congregatio igitur, quæ optime no-
verat,

verat, quo sensu esset intelligenda propositio 35. in Michaelē Molinos damnata ab Inn. XI. Const. *Cælestis Pastor*, & quæ intime penetraverat intelligentiam illius Textus S. Pauli c. 13. ad Rom. *Carnis Curam ne feceritis*, in prævum sensum a te, Commonitor, adducti, Cordis Christi uniti considerationem, contemplationem, adorationem, & amorem sciebat ad majora disponere, ut dicit S. Thom. 2. 2. q. 82. a. 3. ad 2. : *Et ideo ea, quæ pertinent ad Christi Humanitatem, maxime devotionem excitant.* Sed quoniam res est manifesta, eamque latissime edisserunt Mystici, non est cur tempus inutiliter conteram. Qui plenam voluerit instructionem, totum inquirat hac super re elaboratum a R. P. Horonato a S. Maria, ubi Part. 2. dissert. 5. rem tractat magna eruditione Patrum, & Mysticorum.

Propositio 3.

Propositio 3.

100. Commonitor Blasius Prol. n. 5. ait : *Ubinam, amabo te, vel in Sacris litteris, vel in testimoniis SS. Patrum invenies amorem, obedientiam, aliasque vere divinas virtutes illius Cordi Carnali tributas ? Nusquam gentium. Ubicumque enim Cor de Deo, & Christo prædicatur, Cor semper in sensu symbolico, figurato, & per*

101. Officium in lect. 2. Noct. hæc inter alia habet : *Ad hoc perforatum est latus tuum, ut nobis pate-scat introitus : ad hoc vulneratum est Cor tuum, ut in illo, & in te ab exterioribus perturbationibus absoluti habitare possimus. Nihilominus & pro-pterea vulneratum est, ut per vulnus visibile vulnus invisibile amo-*

anthropopathiam usur-
patum invenitur.

ris videamus. Quomodo ergo melius hic ardor ostendi potest, nisi quod non solum Corpus, verum etiam ipsum Cor lancea vulnerari permiserit? Carnale ergo Vulnus spirituale ostendit.

Nota Blasii Admonitoris.

102. Unum e duobus, Commonitor Blasii, aut cæcus natus es, & sic coram Deo, & hominibus excusabilis es, quod non videris, quæ tam clavis, tamque perspicuis scripta sunt characteribus: aut unus es ex illis, de quibus dicitur, quod oculos habent, & non vident. Quæ supra exarata sunt, adeo sunt clara, ut nemo sanæ sit mentis, qui non teneat, ea verificari solum de Corde proprio, & reali Jesu. Tu contra duo dicis: unum est (id quod frigido rigore membra concutit mea) quod semper ac Cor de Christo prædicatur (de Deo non est dubium) Cor semper in sensu symbolico, & figurato sumitur.

Commoni-
toris hæ-
reticalis
assertio.

103. Falleris, falleris, Commonitor: a fidelibus Catholicis deficis, & ad sectas transis eorum Hæreticorum, qui Christum verum Corpus assumpsisse negabant. Si verum Corpus assumpsisse tenes: ergo assumpsit verum Cor: ergo in sensu vero, & reali de Christo prædicari potest, habere verum Cor, & non solum symbolicum (pessima termini acceptio) & figuratum. Sicut quia sumpsit verum, & reale Corpus, veras, realesque

que manus, & pedes habet, de ipsoque in vero, & reali sensu, & non solum in figurato prædicantur, uti fit, quando loquimur de Deo; sic etiam Cor, quia sumpsit verum, & reale Cor, de ipso prædicari potest in vero, & non solum figurato sensu. Hinc licet loquendo de Deo hæc propositio: *Deus habet Cor* solum figurative sit vera; hæc altera: *Christus habet Cor*, in sensu vero, & reali sumenda est.

Cor vere
& non solum figurate prædicatur de Christo.

104. Hinc tui asserti falsitas, & quidem hæreticalis descendit, scilicet cor semper figurative de Christo prædicari. Propositiones desumptæ ex Officio verificari non possunt in sensu figurato. Hæc propositio: *ad hoc vulneratum est Cor tuum*. Hæc alia: *propterea vulneratum est*; ut per vulnus visibile vulnus invisibile amoris videamus. Hæc tertia: *Non solum Corpus, verum etiam ipsum Cor lancea Vulnerari permiserit*. Hæc quarta: *carnale vulnus spirituale ostendit*: solum in sensu vero, & non præcise figurato possunt verificari.

105. Hinc tua illa propositio: *Cor semper prædicatur de Christo in sensu symbolico, & figurato*, est contra SS. Patres, est contra Concilia, est contra Evangelia. Ubicumque SS. Patres, & Concilia, & Evangelia dicunt, definunt, asserunt, Christum esse hominem, veram Carnem assumpsisse, dicunt, definiunt, asserunt, assumpsisse veram, realem, non symbolicam, non figuratam humanam naturam, cum omni sua perfectione, omnibusque suis partibus, Corde scilicet, pedibus, manibus, oculis &c. Castigatione igitur castiganda est tua illa propositio. En ex illa quis veniat descensus a parita-

ritate urgentissimus: si Cor solum symbolice, & figurate prædicatur de Christo: ergo & pedes, & manus, & oculi, & caput, & caro, & corpus solum symbolice prædicantur de ipso. Procedo ulterius: ergo & natura humana solum symbolice, & figurate prædicatur de Christo. Ergo non assumpsit naturam humanam veram, & realem, sed solum symbolicam, & figuratam. Alterum quod dicis, est, Cor non esse physicum virtutum principium. De hoc alibi redibit sermo.

Propositio 4.

Propositio 4.

Commonitor admit-
tit vulnus
cordis esse
solum i-
deale.

106. Blasius Commonitor sæpe in sua Diatriba dicit, vulnus Cordis Jesu retundi Patrum testimonio, ipsiusque S. Joannis testimonio: ideoque *ideale vulnus* illud appellat.

107. Textus ex Hym. & Noct. supra transcripti oppositum significant. Præterea dicitur: *quis illud Cor vulneratum non diligit? cujus impii agricolæ foderunt manus, & pedes, latus, & Cor*: Hym. ad Matut. *en ut superba criminum, & seva nostrorum cohors, Cor sauciavit innocens: merentis haud tale Dei* Hymn. ad Laud in Offic. Lanc: in *Corde Christi mergitur, mucro leone seavior.*

Nota Blasii Admonitoris.

108. Qui cor figuratum, & symbolicum admittis, Commonitor, in Festo SS. Cordis: qui paulo ante negasti Cor verum, & reale de Christo prædicari, progredieris ad ulteriora dicendo, *Vulnus Cordis esse ideale*. Quando bene loqueris, consequentiæ filum frequenter rumpis. Male si loquaris, constanter illud tenes. Videamus quid recitant textus ex Officio. In primo lego, manus, pedes, latus, & Cor esse transfixa. Noto æqualiter sine ullo discrimine dici transfixa. Cum non asserueris vulnera manuum, pedum, & lateris esse *idealiter*, neque affirmare debuisti *Cordis vulnus esse ideale*. In Corde quippe idealiter vulnerato *immergi* non potuit *mucro leone sævior*. Inventor cum sis novarum opinionum, forsitan dices, quod immersio fit etiam *idealiter*. Si hoc non dicis, ne in re seria, & gravissima videaris infanire, explica illam lanceæ physicam immersionem in *Vulnere ideali*.

109. Dicis tamen vulnus SS. Cordis Patrum testimonio retundi. Aerem verberas, Commonitor: Patres Interpretesque non oculis percurristi. Inter Patres, Expositoresque sacros sunt non pauci, qui nihil omnino de hac redixerunt. Horum testimonio nec retunditur SS. Cordis vulnus, nec confirmatur. Alii, qui rem attigerunt, stant pro SS. Cordis vulnere. Typis disponitur SS. Patrum, Interpretum, Doctorum, Sanctorumque revelationum Catalogus, quem si per otium oculis lustraveris, tui asserti falsitatem palam confitebere. En unam solam ex S. Vin-

Patres admittunt vulnus reale Cordis.

centio Fererensi serm. in die Parasce. : loquitur de Longino, & dicit : *accepit lanceam suam, & infixit eam in Corde Christi... ut expressius laicis pateat, quod lancea Cor Christi penetraverit.*

Ratione
physica
compro-
batur.

110. Dicis retundi etiam S. Joannis testimonio. En verba S. Joannis c. 19. n. 34 *unus militum lancea latus ejus aperuit : & continuo exivit sanguis, & aqua.* Non dicit S. Joannes, lanceam ad cor usque penetrasse his terminis expresse : dicit tamen ex apertura sanguinem, & aquam exivisse. Porro hic sanguis, & hæc aqua non aliunde quam ex Cordis pericardio, & Corde ipso percusso, & perforato effluere quivit. In corpore enim humano in illa corporis parte non aliud aquæ receptaculum præter pericardion invenitur. Unde Lorinus in Joannem 19. dixit exivisse illam aquam, *quæ in pericardio receptatur, ut Medici dicunt.* Idque maxime urget, si consideretur corpus Christi non fuisse corruptioni expositum : *nec dabis San-ctum tuum videre corruptionem.* Psal. 15. Porro corruptio physica, maxime quæ ex certis oritur infirmitatibus, partes carneas in humorem aqueum convertit. Id in Christi corpore locum habere non potest : cum nec infirmitas præcesserit, nec corruptio ex quocumque proveniens capite in illud incorruptibile corpus actione dissolutiva potuerit operari. Illa igitur aqua, quæ ex percusso latere effluxit, non aliunde quam ex pericardio potuit emanare, ut dixit Innocentius III. lib. 3. Dec. tit. 41. de celeb. Mis-sar. c. 8.

111. Sanguis ex eodem Cordis percussi fonte effluxit. Corpus enim Christi tanta ef-fu-

fusione erat exangue. Si forsitan in venis , aut extra ipsas aliquid supererat, ille certe frigidus in corpore erat concretus , incapax proinde , ut per lanceam escurreret . In corde , quod calidissimum est , & ab externo frigore tutius , diutius sine concretionem liquidus perseverat , & cum aptitudine , præsertim aquæ immixtus , ut libere excurrat . Hac super re laudatur Du: Shet c. 3. tit. 15. Auctor in hac materia fidei non suspensæ: *Car elle a penetré jusque dans le cœur , dont elle a fait sortir les dernières gouttes de sang retenues dans ces concavitez ; & elle a ouvert la tunique ou l'enveloppe appelée le pericarde , dont elle a fait sortir l'eau , qui le remplit pour faciliter les mouvemens du cœur . (Additio 5.)*

S. X.

Commonitor Blasius impropriissime loquitur.

IMPROPRIETAS I.

112. **C**ommonitor Blasius Prol. n. 5. hæc habet: anno 1765. ad novam ventum est , & quartam Officii , & Missæ petitionem pro cultu Cordis Jesu , & quidem pro cultu Cordis non aliter accepti , quam ut pars est Corporis Christi : sicut liquet ex Postulatorum scriptis. Num. autem 9. ejusdem Prol. inquit: quum igitur hæc omnia in conspectu haberet Sacra Rituum Congregatio , & tamen abstinendum putaverit a subscriptione precum .

Nota Blasii Admonitoris.

Judices ni-
tuntur
rationibus

113. Si solum dixisses, Commonitor Blasii, Sacram Congregationem abstinuisse a precum subscriptione, false quidem, non tamen improprie fuisses locutus. Quæ enim major loquendi improprietas, quam sub oculis habere annuendi motiva, & nulla negandi ratione proposita, supplicantium petitioni non acquiescere? Tribunalium stylum, Romanus cum sis Advocatus, non recte nosti. In eis pro parte v.g. affirmativa rationes proponuntur. Judices vero in sententiam non abeunt negativam, quin abnuendi rationes perspectas habeant. Congregatio in nostro casu severissima trutita in examen vocavit rationum momenta in narratione proposita, eaque honorificentissimis laudibus cumulavit. In contrarium nihil produxit, nullam abnuendi rationem proposuit; & tamen dicere non dubitas: *abstinendum putaverit a precum subscriptione*: seu ut alibi dicis: *negatum fuit*. O improprietas loquendi! o inversio judicialis ordinis! Ut tuos judices facias, illos facis imprudentes.

114. Quando hæc causa fuit primo proposita anno 1697. in Sacra Rituum Congregatione, Frigidianus Castagnorius proposuit rationes, quæ movere poterant ad annuendum precibus. Non annuit, sed abnuuit Sacra Congregatio. Non tamen a precum abstinuit subscriptione; nulla in medium ratione negandi producta. Nam Prosperus Bottinius, inquit Bened. XIV. de Canon. lib. 4. p. 2. c. 31. *Archiepiscopus Myrensis, tum Fidei Promotor, opposuit novitatem Festi ad-*
ver-

versantem Ecclesiasticæ disciplinæ. Eodem modo res processit annis 1727. , & 1773. , ut videri datur eodem in loco. Res optime transacta est. Judicialis Ordo admodum est custoditus: nec apices, nec puncta sunt prætermissa. At habere proposita concessionis motiva, illaque laudare, ut ex Decreti constat narratione, & nulla negandi proposita ratione, putare, ut asseris, abstinendum a precum subscriptione, magnæ improprietatis locutio est.

IMPROPRIETAS II.

i 15. Commonitor Blasius Prol. num. 4. ait: *Sacram Congregationem instantiam reformando, votis annuisse pro Corde tantum symbolico*.

Improprie dicitur votis annui nullis præcedentibus votis.

Nota Blasii Admonitoris.

ri 6. Quando pro alicujus gratiæ impetratione nulla præcedunt vota, & nulla præmittitur supplicatio, impropriissime dicitur: *annuendum precibus*. Pro corde symbolico nulla vota præcesserunt, nulla præmissa fuit instantia: atque adeo impropriissime dixisti, Commonitor, *Congregationem annuisse votis pro Corde tantum symbolico*. Qualia hæc vota fuerunt? Cum teste te, Postulatorum vota, & petitio fuerint pro Corde, ut est pars Corporis Christi, sicut liquet ex Postulatorum scriptis.

IMPROPRIETAS III.

Decreti
impropria
explicatio.

117. Commonitor Blasius hæc Decreti explicans Verba: *simulque intelligens hujus Missæ, & Officii celebratione nihil aliud agi, quam ampliari cultum jam institutum*: num. 5 suæ Prol. sic dicit: *manifestum est, obiecta verba Decreti eo tantum consilio fuisse posita, ut tolleretur antiquum obstaculum, a novitate Festi desumptum.*

Nota Blasii Admonitoris.

118. Ampliatio cultus exprimitur in Decreto: ut quid impropriissime verba detorquentur ad remotionem antiquæ novitatis? Et quidem si novitas credebatur impedimentum, potiori jure obistere debebat Cordi symbolico, cujus nativitas erat unius diei. Est præterea alia impropriissima locutio. Decreto enim dicente: *nihil aliud agi, quam ampliari cultum jam institutum*; Tu impropriissime verba interpretando Decreti, aliud agis, variando obiectum, & pro corde carneo substituis symbolicum, & ampliationem cultus in mutationem convertis obiecti.

IMPROPRIETAS IV.

Impropria
cultus ampliatio.

119. Commonitor Prol. num. 7. ait: *quamquam & si mavis variari Festum quoad substantiam, manet tamen semper aliquid utrique commune, continuas nempe cultus sub obiecto utrique Festo respondente.*

Nota Blasii Admonitoris.

120. Hæc Decreti verba: *nihil aliud agi, quam ampliari cultum jam institutum*: in diversa te trahunt, Commonitor Blasii. Tu admittis obiectum variari, ut inquis cap. 2. *Cor carnale abstrahendum est ab obiecto cultus, ejusque loco statuendum erit cor mysticum, atque symbolicum*. De obiecto perspicue locutus es. De cultu porro quid dicis? ampliatur, an non? Loquere clare. Procul a responsione verborum improprietas: procul *Babylonicæ confusionis obscuritas*. Respondes *dari continuitatem cultus*. Sed audi, Commonitor sapientissime; continuitas cultus non datur, quin ultra progrediatur *cultus jam institutus*. Alias non foret continuatio, sed interruptio, aut ablatio cultus. Cum enim in tuis principiis cultus jam institutus sit *divisus, falsus, superstitiosus, idolatricus, Nestorianus*, introducis continuationem cultus *divisivi, falsi &c.*

121. Si ut effugium huic difficultati quæras, dixeris, te de alio novo cultu loqui: jam non datur ampliatio cultus, ut loquitur Decretum. Jam aliud agitur præter *ampliari cultum jam institutum*. Jam non datur *continuitas cultus* a te introducta. Dicis: datur utique *sub obiecto utrique Festo respondente*. Quale est hoc obiectum utrique Festo respondens? Non Cor carneum, quod procul a Festo abigitur. Non symbolicum, quod tempore primi Festi notum non erat. Quale sit hoc obiectum clare mihi ediffere. Noto te dicere *utrique Festo*. Nempe unum, quod a sæculo superiore vertente inchoavit: & alterum,

terum, quod initium duxit a tempore Decreti. Sed si illi, quod fere per sæculum Decretum præcesserat, obstitit novitas secundum te, cur huic unius diei nativitas non obstitit?

IMPROPRIETAS V.

Blasius im-
proprie in-
terpretatur
novum, &
vetus in
Festo Cor-
dis.

122. Commonitor Blasius, facta Decreti explicatione sic ait: *teneas igitur & nova, & vetera, quæ nobis Sacra Rituum Congregatio in hujus Festi tractatione spectanda proponit. Vetus est, quod proponit de ipso cultu Cordis generatim considerato. Novum est, quod peculiariter de unico dicti cultus profert objecto. Antiquitatem profert cultus, ne novum videatur Festum admittere. Novum autem profert objectum cultus, ne Festum vetus, quod amplificat, extendisse videatur sine causa.*

Nota Blasii Admonitoris.

123. O quanta sunt in una periodo improprietatum crimina! Si Decreti verba attente inspiciantur, duo inveniuntur. Unum vetus, scilicet *cultus jam institutus*. Aliud novum, nempe *ampliatio cultus jam instituti*. In tuis principiis, Commonitor, *vetus est, quod profert de ipso cultu Cordis generatim considerato*. Falleris, & iterum falleris: Decretum non facit verba de cultu Cordis generatim considerato, sed contracto ad Cor carneum Jesu. *Novum est, dicendo prosequeris, quod peculiariter de unico dicti cultus profert objecto*. Falleris, & iterum falleris: objectum non est novum, sed tam antiquum, quam vetus est cultus; & si vis etiam antiquius

quius ab ipso Incarnationis momento, in quo jam adorabile erat Sanctissimum Cor carneum.

124. Pergis loquendo: *antiquitatem profert cultus, ne videatur novum Festum admittere.* Nimirum antiquitatem profert illius cultus, qui *superstitiosus, qui divisivus, qui idolatricus* est juxta te. Et hunc cultum Sacra Congregatio vult continuari: quia *datur continuitas cultus.* Ratione tuum assertum roboras: *ne novum Festum videatur admittere.* Commonitor sapientissime, variato objecto, Festum quoque variatur: sublato alicujus Festi objecto, Festum etiam aufertur: & novo appposito objecto, novum etiam ponitur Festum. Si Cor symbolicum succedit Cordi carneo, non datur continuitas unius Festi, sed Festorum successio. Coronidem dicendo imponis: *novum profert objectum cultus: ne Festum verus, quod amplificat, extendisse videatur.* Amplificat ergo *vetus Festum?* Si amplificat Festum, & Festum erat *vetus*, illi obstare non poterat novitas. Si amplificat Festum *vetus*: cum Festum consurgat ex objecto, & cultu, amplificat cultum cum objecto, & objectum cum cultu.

§. II.

Commonitor irrisionis terminis SS. Cordis cultum traducit.

125. **C**OMmonitor Blasius SS. Cordis Adoratores per irrisionem *Cordicolas* passim vocat. Sic in Catholicæ Religionis contemptum, & ut Christianos a Christi adoratione averterentur, Sectarii per irrisionem

Utitur irrisionis voce *Cordicola.*

Christicolas eostraducebant. Sic Calvinus apud Gretserium tom. de Fest. in Præf. ad Lect. cum negaret in Eucharistia Corpus Christi assereretque ibi solum esse panem Symbolicum Corporis Christi, irrisorie *Panicolas* nuncupabat Orthodoxos. Sic Lutherus, ut in odium converteret amorem, quo Christiani Christum in Eucharistia prosequuntur, blasphemabat dicendo, Deum nostrum esse *pisum*, & *coctum*, *panaceum*, & *carneum*. Nec te, Commonitor, tuosque, quorum lætæ protectione, ab hac, siquæ est, nota immunem reddes. Quippe cum symbolicum adoretis Cor, irridendi gratia poterit aliquis vos hac nomenclatura insignire: *symbolicolas*.

Res sanctæ
sanctæ tra-
ctandæ.

126. Sed si horum inventio terminorum Heterodoxis facile est condonanda, Orthodoxi non facilem veniam merentur, quod res sacras in contemptum vertant, & derisionem novorum inventionem terminorum. Res sanctæ sanctæ tractandæ, & cum de illis agitur, abstinendum ab illis terminis, qui (esto veritatem in significando præseferant) ex usu, & circumstantiis derisum possunt ingenerare. Religiose apud Catholicos sunt ossa, sanguis, digiti, pedes, ungues, capilli, vestes, & etiam sanctorum calceamenta. Non propterea Catholicos nuncupare licet *ossicolas*, *sanguicolas*, *digiticolas*, *pedicolas*, *unguicolas*, *capillicolas*, *vesticolas*, & *calceamenticolas*. Similiter sanctæ adorant Patrem in figura senis barbati, Spiritum Sanctum in figura Columbe, & Christum in figura Agni, vel etiam Serpentis. Non tamen expedit illos vocare *senicolas*, *columbicolas*, *Agnicolas*, & *Serpenticolas*. Hæc terminorum irrisoria nomenclatura pro Iconoclastis esto.

127. Commonitor Blasius testatur, quod ipsi moveat bilem, *si carnem ipsam, & fibras cordiformis musculi veste symbolica induamus.* Si tibi hoc bilem movet, & ab imo percit fundo, cur illam non excitavit, quando cap. 24. dixisti, quod hoc idem Cor (cum fibris cordiformis musculi, an sine illis præteriisti explicare) *in propria specie sit ratio formalis hujus Felti.* Ego, Commonitor Blasi, Scriptura mihi præeunte, didici, columbam pen- nis coopertam, rostroque armatam: Agnum lanea pelle vestitum: senem annis veneran- dum, protensaque colendum barba, indui posse, ut tuis utar verbis, *veste symbolica.* Scio præterea, ipsa me illuminante Scriptu- ra, manus, pedes, oculos cum suis articulis, fibriculis, pelliculis, & subtilissimis membra- nis veste symbolica indui posse ad symboli- zandum illum, qui nec manus, nec pedes, nec oculos habet. Scio etiam contemptibiles bestias in Prophetis, Serpentem in Deserto, & furem in Evangelio, veste symbolica al- tissimæ significationis supravestiri. Quidni & Cor carneum Christi?

Irrisoriā
facit Cor-
dis sym-
bolicam si-
gnificatio-
nem.

128. Interim tamen miror, & valde miror te, Commonitor, Catholicus cum sis, ita di- scurrere. Quippe *si carnem ipsam, & fibras cordiformis musculi* sua Divinitate induit Christus, cur ipse Christus carnem ipsam, & fibras cordiformis musculi divinizadas non po- terit supervestire symbolica significatione? Te terret adoratio cum symbolica significa- tione. Tibi bilem movet carnem adorare, & fibras cordiformis musculi significatione sym- bolica vestitas. Sed qui, ne a Catholicorum semitis declines, carnem adoras, & fibras cordiformis musculi divinizadas, adora etiam

symbolicas: quia symbolum non amovet, sed supponit Divinitatem.

Abusus
tollendi,
non ipsæ
res sacræ.

129. Commonitor Blasius, ubi loquitur de S. Francisco Salesio contra Sacras Cordis imagines hæc inter alia effatur Conject. 3. *Quid si de illis monstruosis imaginibus Cordis Christi loquamur?* Tu, Commonitor, de illis loqueris, quasi Veneris forent, ad luxuriam irritantes. Parco, & sapienter aliis terminis parco, quos secundum carnem, & non secundum spiritum locutus usurpas, ex sectariorum libris excerptos. Spiritus Ecclesiæ hic fuit, hic est, & semper erit, ut si quando pictorum, quibus phantasia lex est, incuria, aut inscitia in imaginibus aliqui irreperint abusus, ut sæpe contingit, abusus tollere fatagat, non vero ipsas res, aut imagines sacras. Zelus tuus, si sanctus, si religiosus fuisset, in abusus te debuit, non in ipsas res sacras animare. Ut verum fatear in hoc imitatus es Iconomachos, imaginum carpentes Adoratores ex paucorum abusu. Sed cum nulla res sit adeo sancta, venerationeque digna, cui procedente tempore ex perditorum hominum malitia aliqui non immisceantur abusus, omne sanctum, venerandumque, siquid firmitatis, siquid roboris tuum haberet argumentum, tollendum esset ab Ecclesia, ipsaque Sacramenta, Eucharistia præcipue tollenda, quam in perniciem convertunt multi. In rerum sanctarum abusus, non in ipsas res sacras fortissimorum virorum manus armandæ.

130. Sed inquis cap. 49. *repræsentat juvenem decora facie fulgentem, mollique collo, ac sinu denudatum, & suavi manuum officio exhibentem cor venale.* Si descriptionem legis, quam in Canticis Canticorum Sponsus, &
Spon-

Sponsa sibi vicissim faciunt, forsitan amatorium quid præsenties, & ne profani amoris Spiritum Sanctum infimules, Canticorum Librum sacrum esse negabis cum non paucis Hæreticorum. Sed quid displicet in illa imagine? Quod *repræsentet juvenem decora facie fulgentem*. Aliquibus Hæreticis displicebat Patris Æterni imago, quod repræsentaret senem annosum, contracta pelle, macieque confectum. Tibi displicet imago Filii *juvenis decora facie fulgentis*. Sed Filius Dei & Filius Hominis est decorus adspectu super omnes filios hominum, ut inquit Sponsa in Canticis c. 5.: *dilectus meus candidus, & rubicundus ex millibus*. Est decora fulgens facie, ut iterum inquit cap. 1.: *ecce tu pulcher es, dilecte mi*. Cur hæc pulchritudo in Scriptura expressa non poterit penicillo repræsentari? Aut si coloribus exprimendus est Christus pulcher, & decorus ex millibus, cur non in figura *juvenis decora facie fulgentis*?

131. At replicas: *habet molle collum, ac sinum nudatum*. Sit ut dicis. Nonne Infan-tem Jesum Corpus denudatum, paleas inter recubantem, aut brachia inter matris ubera fugentem quotidie in imaginibus perspicimus? Has etiam monstruosas imagines dicere audebis? Nuditas ipsa in Nativitate pertinet ad mysterium sicut in flagellatione ad columnam: & Patres eam meditabantur, & tenerrimos affectus ex tali meditatione hauriebant. Dicis ultimo: *juavi manuum officio exhibentem Cor venale*. Falleris, Commonitor: malitiosus interpres, injuriosus, & sacrilegus rerum sacrarum es nuncius. Christus totum se nobis communicat, totum se nobis liberaliter exhibet, non venalem: quia nostris non

eget; sed gratis ad nostram salutem, ubereque suorum communicationem. Errasti, Commonitor, dicendo *venale Cor*. Si dixisses *Cor infinite amans*, & *Cor infinite amabile*, bene dixisses, quia vere dixisses.

Cor Jesu
vocat
Commonitor
Idolum.

132. Commonitor Blasius identidem *Cor Jesu* vocat *Idolum*. Si loqueris, Commonitor, de Corde Jesu Humanitati, & Verbo in unitate Personæ copulato, qua ratione a suis adoratur Patronis, videris ipse, quod dixeris, & viderint illi, ad quos pertinet de tali propositione iudicium ferre. Interim hoc dico, quod tu, Catholicus cum sis, deterius defecisti, quod *Cor carneum Jesu Idolum* vocaveris, quam illi Iconoclastæ, qui in Conciliabulo Constantinopolitano sub Copronymo statuerunt, Sanctorum imagines vocare *Idola*, earumque Adoratores *Idololatrias*. Utrumque malum, utrumque sacrilegum: tuum autem assertum pejus, & deterius, & plus a veritate alienum.

Quo sensu
Idolum
sumatur.

133. Ad usum quod attinet vocis *Idolum*, scias oportet, improprietate non carere. Trombellius enim de cultu SS. Dis. 4. c. 9. ait: *revera vox Idolum apud Ecclesiasticos Auctores, præsertim si sola sumatur, usurpari consuevit ad Dæmones, seu eorum simulacra, & sculptilia significanda*. Origenes autem Hom. 8. in Exod. inquit: *Idolum autem est falsa similitudo: id est, repræsentat id, quod revera non est... Scriptura nomen Idoli non tribuit imagini veræ, sed simulacris Gentilium, falsos Deos referentibus*. Cum autem *Cor carneum Christi*, verbo unitum, non repræsentet Dæmones, falsosque Gentilium Deos, sed Christi, hominum Amatoris, flagrantissimam charitatem, impropriissime, ne dicam sacrilege,

ge, ejus Sanctissimum Cor nuncupasti *Idolum*.

134. Audi, si tibi placet, hanc reflexionem. Ab ipso initio, quo in Sacra Rituum Congregatione facta est petitio Officii, & Missæ pro Corde carneo Jesu, & semper ac de novo est deinceps producta, ipsa Congregatio illud ipsum Cor, pro quo supplicabatur, *Sanctissimi* nuncupatione decoravit. Sanctius præstitisses, Commonitor, si nomenclaturam *Sanctissimum* ex ipsa didicisses, quam ex propria auctoritate *Idolum* nuncupando: Summi Pontifices, inter quos eminet Benedictus XIV, cujus & ingenii sublimitatem, & eruditionis immensitatem, & doctrinæ excellentiam merito extollis, cum de Corde Jesu loquuntur, omnes unanimi voce *Sanctissimum* appellant. A tantis Magistris, Ecclesiasticæ Disciplinæ moderatoribus, nuncupationem discere potuisti.

135. Hinc mihi subortum est dubium, quod sub iis terminis declarandum tuos ante oculos subjicio. Num si Sacra Rituum Congregatio in Decreto, approbato a Summo Pontifice, aliquem virum miraculis, & virtutibus illustrem *Sanctum* nuncupaverit, liceat alicui particulari, si venerationi publicæ exponatur, approbantibus Summis Pontificibus, illum *Idolum* nominare? Hoc est meum dubium, quod in dies magis, & magis augeatur, considerando, quod Sanctissimum Cor non solum Sanctum, sed *Sanctissimum* appellant, & Sacra Congregatio, & Summi Pontifices, millenis Indulgentiarum Brevibus ejus cultum decorant, & altaribus ejus in honorem erectis, & cum ejus nomine privilegium concedunt Altaris privilegiati. Interim dum
huic

huic dubio congrua paratur responsio ad ulteriora procedamus.

§. XII.

Commonitoris Dissertatio multa miscet injuriosa Sacrae Congregationi.

136. **H**Actenus dicta satis, abundeque ostendunt, Commonitor Blasii, tuam Dissertationem eo fine videri scriptam, ut irridendam faceres sanctam, venerandamque auctoritatem Sacrae Congregationis. Sparsum enim ex Commonitoria multa dedi, quæ eo fine a te videntur typis vulgata, ut apud omnes Eminentissimis Cardinalibus infamiam creares maximam, dedecusque pareres sempiternum. Fac enim vera esse, quæ ex te supra notavi, Cor nempe symbolicum non esse cultus objectum, sed titulum sine re, ut constat ex §. 7. Patres ergo, & Purpurati, qui illi interfuere Congregationi, voluerunt Catholico Orbi illudere, constituendo objectum, quod non esset objectum, sed titulus sine re. Fac esse vera, quod dixisti de denominatione Festi jam a Corde carneo, jam a symbolico, jam a neutro, ut constat §§. IV, V, VI. Non est id ludere terminis, & rem proferre, omni veritatis umbra carentem?

Quæ Congregatio laudat, vocat antiqua præjudicia.

137. Post Decreti narrationem sic inquis: *ex quibus probe conjicitur, objectum cultus in admissio Festo Cordis Jesu non posse jam usurpari secundum antiqua, & privata præjudicia.* Si antiquus cultus cum præjudiciis exercebatur, quantus, qualisque nævus, infamiæque nola Sacrae Congregationi creatur, quod
hujus

hujus cultus antiquitatem laudaverit, Episcoporum promoventium zelum, Congregationum huic cultui devotarum numerosam erectionem, & decus superadditum ex millenis Indulgentiarum Brevibus a Sede Apostolica emanatis. Si enim cultus Sanctissimo Cordi exhibitus a sæculo superiore vertente, præjudicia secum ferebat, & hæc præjudicia non innotuerunt Sacræ Congregationi, infamiae notatur infamis; si innotuerunt præjudicia cultus, & cultum permisit, ejus fidelitas in re gravissima, & ad religionem pertinente fædissime traducitur.

138. Commonitor Cap. 4. suæ Diss. ait: *ut quæ de Corde Carnis hausta sunt præjudicia, ea dissona esse ostendamus a sana doctrina: & ideo non tam mala se prodant, quia prohibita, sed etiam prohibita, quia mala.* In majora præcipitia semper ruis, falsitates falsitatibus accumulans. Has manifestare in hoc §. non est animus. Sed propositionis dissimulata falsitate, & pro nunc veritate supposita, in maximum Sacræ Congregationis dedecus convertetur, quod encomiis extulerit cultum intrinsece malum, præstitum obiecto intrinsece malo. Si enim & obiectum erat intrinsece malum, & malus intrinsece cultus, a tali pestifera lue purgari non poterat Confraternitatum numerosa erectione, Episcoporum zelo, neque Pontificiorum Brevium multiplicatione. Quis ergo ipsi Congregationi honor ex horum laude, & intrinsecæ malitiæ dissimulatione.

Intrinsecam appingit malitiam illi cultui, quem laudat Congregatis.

139. Identidem dicis Commonitor, Officium, & Missam concessa non esse pro Corde Jesu carneo: atque ad id probandum ferre omnis Dissertationis labor dirigitur. Sit ita,

Infamiam conciliat, ex illis verbis: prævio recessu &c.

ita, ut dicis. Sed tunc illuforia foret fequens Decreti claufula: *His de caufis ... prævio recessu a decifis sub die 30. Julii 1729. annuendum precibus censuit.* Aut alex expon s Congregationis honorem, aut illa claufula: *prævio recessu*, digito manifestat, Officium, & Missam esse concessa pro SS. Corde Carneio. Quid negatum fuit 30. Julii 1729.? Officium, & Missa pro Sanctissimo Corde carneo. Cum hoc Decretum discefferit a decifis ea die 30. Julii, discessit a negatione ea die facta. Porro talis negatio fuit de Officio, & Missa pro Corde Carneio: ac per consequens concessit, quod tunc fuit negatum. Nisi ita fuisset, illudendi ergo adhibuisset ea verba, quæ ex communi usu significant recessum, & ex particulari illorum inventione confirmabant ipsum recessum a concessione Officii, & Missæ pro SS. Corde Carneio. Sed hoc quantum Eminentissimos dedecet Cardinales!

Eminentif. Cardinales facit delufos, & delufores.

140. Iterum pag. 19. nomine Totius Congregationis sic verba facientem inducis Eminentissimum Ferroni, simulque illius dignitati turpissimam adscribis maculam: *alienis votis ita satisfecimus, & tamen non admisimus in eo, ut petebatur Cor Carneum, & materiale: præclarum inventum! Deus nobis hoc consilium de Corde Jesu symbolico inspiravit.* In re gravissima, & ad Religionem Catholicam spectante, & in Decreto, quod inter Catholicos vim fortitur legis, & in publica Populorum, Episcoporum, Cardinalium, Principumque expectatione, virum proferre sapientia, & dignitate eminentem, nomine omnium, qui congressui præfentes adstiterunt, æquivocis utentem verbis, atque

que ita loquentem, ut videatur Postulato-
rum votis satisfacere, eis sese explicantem
clausulis ad negandum, & abnuendum, qui-
bus communis hominum usus se explicat ad
concedendum, annuendumque: quam indi-
gnum, quamque sit execrandum, nemo est,
qui non manifeste videat. (Addit. 6.)

141. Præterea hæc verba: *Votis ita satis-
fecimus, & tamen non admissimus in eo, ut
petebatur, Cor Carneum, & materiale*: rem
præferunt novam, & inauditam, nec in sæ-
cula sæculorum audiendam. Scilicet votis sa-
tisfacere supplicantium, quando negatur,
quod petitur. Si hoc est satisfacere, quid e-
rit non satisfacere? Quod adjungis, *Commo-
nitor*, de inspiratione Cardinalium mentibus a
Deo infusa, in mentem revocat, quod lu-
therus contra Angliæ regem scribens, dice-
bat: *certus sum dogmata mea habere me de cælo*.
Sed ego certus, certissimus sum, Deum huma-
nis mentibus non inspirare, ut ad negandum
voces usurpent, concessionem præferentes,
Sermo enim divinus est, scriptura docente,
est est, non non: non vero annuere precibus
verbaliter, & mentaliter abnuere: seu *votis
satisfacere, & non admittere, quod pete-
batur*: Sum etiam certus, & certissimus,
Deum non inspirare, ut Cor Jesu, in uni-
tate Personæ Verbo copulatum irriforie nun-
cupetur: *præclarum inventum*.

§. XIII.

*Commonitoris Dissertatio injuriosa Orbi
Catholico, Episcopis, Cardinalibus,
Pontificibus, & Regibus.*

Qualiter
Commoni-
tor nuncu-
pat cultum
cultosque
SS. Cordis.

142. **Q**uoniam tu, Commonitor, frequen-
tissime vocas cultum SS. Cordis
carnei *impium, falsum, mendacem, Christi di-
laniatorem, Nestoriano proximum, divisivum,
superstitiosum, idolatricum*; cultores autem
SS. Cordis nuncupas *superstitiosam turbam,
falsos Adoratores, Ecclesie refractorios, sub-
dolos, simplicium seductores, Nestorio sup-
pares*. Quoniam, inquam, has clausulas fre-
quentissime in Commonitoria usurpas, ab o-
bligatione eas tuis textibus corroborandi fa-
cile me absolves.

Nota Blasii Admonitoris.

Extensio
cultusSan-
ctissimi
Corcis.

143. Quando in Diatribe tales lego clau-
sulas, o Commonitor, memoriam refrico Ico-
noclastarum, Imaginum, & reliquiarum Ado-
ratores similibus traducentium maledictis,
Anastasio Bibliothecario teste, fidemque fa-
cit Gregorius II. Epist. ad Leonem Isauri-
cum. Sed quanta boni nominis, & pietatis
Christianæ jactura id posterorum memoriæ
tradideris, facile deducitur ex propagatione
cultus SS. Cordis. Talis siquidem cultus, ut
inquis cap. 69. *Trans Maria, & usque ad ul-
timas terræ partes pervenisse fatetur*. Pene-
traverat siquidem in omnes Italiæ Provin-
cias, Germaniæ, Hispaniæ, Galliæ, Lusita-
niæ, Poloniæ, Lituaniæ, Bohemiæ, Hun-
ga-

gariæ, Belgii, Pedemontii, Subaudiæ, Helvetiæ. In remotissimas quoque plagas, in Sinas, Indias, Persidem, Syriam, Mexicum, Canadam, Peruvium. cæterasque Americæ Provincias pervasisse compertum habemus.

144. Si, quæ tu, Commonitor, semina doctrinæ spargis, vera forent, totus Catholicus Orbis cultum sequutus fuisset *impium, falsum, mendacem, Christi dilianatorem, Nestoriano proximum, divisivum, idolatricum, superstitiosum*. Id non inficiaris, sed claris, sed perspicuis verbis fateris cap. 69. dicens: *nam ut de cæteris sileam, est instar omnium una pestis Arii, qui totam fere Christianitatem corripit juxta vulgatum Doctoris Maximi effatum: totus Orbis ingemuit, & miratus est, se repente factum Arianum*. Quoniam hic erroneum cultum universalem facis, ad totum Orbem propagatum, & cap. 1. vocasti *peculiarem, & ad paucos restrictum*, testimonia tua incredibilia facta sunt nimis.

Commonitor Catholicum Orbem facit idolatram.

145. Nunc audi differentiam inter cultum SS. Cordis Jesu & pestem Arianam. Contra hanc adunabantur synodi, cogeantur Concilia, ferebantur censuræ, fulminabantur excommunicationes, suspendebantur sectatores, a sedibus Episcopalibus arcebantur fautores. Horum conatus retundebantur: eorum scripta redarguebantur, confutabantur, anathematizabantur. Horum congressus, & conciliabula non laudabantur a Sede Romana: propter Arianæ sectæ extensionem non læta gaudebat, sed tristissima lacrimabatur Ecclesia. Non privilegia concedebat, non Indulgentiarum gratias dispensabat ejus Professoribus. Contrarium evenisse scimus cum devotione SS. Cordis. Si propagationem, extensionem

tionemque tollas (in qua cum Ariana Hæresi convenit , & forsitan etiam superat) in nullo illi similis . Sed extensio si in malis , & pessimis est coercenda , in bonis , & sanctis rebus est laudanda . De cætero non censuras , non anathemata legimus in ejus lata Professores . Episcopos , quorum zelo est propagata , admiramur laudatos , non suspensos , non ab Ecclesiæ separatos communione . Fidelium congressus novimus a Summis Pontificibus multis gratiis ornatos , suaque præsentia decoratos .

146. Hæc præ oculis habere potuisti . Si habuisses , ab Arianæ sectæ paritate abstinuisses , ne toti fere Catholico Orbi cultus idolatrici maculam inureres . Hæc dicendo imitatus videris Leonem Isauricum , cultus Imaginum sacrilegum Persecutorem , Christianos causantem , quod Ecclesiam turpi idololatriæ macula fædaverint , ut legitur in Actis S. Stephani Junioris : *accitæque, & coacta Senatorum classe, absurdum illud, & impium evomuit, Imaginum picturas formam quamdam Idolorum retinere, neque iis cultum adhibendum esse, ne alioquin Dei loco imprudentes Idola veneremur.*

147. Jam vero devotionem SS. Cordis Jesu amplexæ fuerant Personæ litteris conspicuæ , dignitate eminentes , Religionum Prælati , Ecclesiarum Capituli , sapientes , & zelosi Episcopi , Eminentissimi Purpurati , Summi Pontifices , Reges , Reginæque pia , & devota Religione memorabiles . Quas omnes , Commonitor Blasi , necesse est annumeres inter *turbam superstitiosam, falsos Adoratores, Ecclesiæ refractarios, Christi dilaniatores, subdolos, simplicium seductores, Idol-*

Quibus
Commoni-
tor inurit
idolatrici
cultus no-
tam.

Idololatrias, & Nestorio suppare. Hinc Religionum congressus, Ecclesiarumque Capitula, undecim Religionum Generales, centum supra viginti Episcopi, & Archiepiscopi, quorum nomina cum pietate, tum doctrina celeberrima sunt, instantes pro Officii, & Missæ concessione, preces multiplicabant, instantiam reformabant pro concessione cultus *falsi, superstitiosi, divisivi, idolatrici &c.*

148. Hinc etiam Philipus V. Hispaniæ Rex: Augustus Secundus, & Tertius Poloniæ Reges: Stanislaus Rex & Lotharingiæ Dux: Regibus, & Principibus. Bavarici etiam Dux: Francorum, & Angliæ Reginæ, quæ diversis institere temporibus pro Missæ, & Officii concessione, causam agebant cultus *superstitiosi, divisivi, & falsi.* Quod certe, quacunque ratione temperetur, maxime quando sermo est de Regibus, & Principibus, iisque piis, & devotis, maximum piaculum est.

149. Sed quid de Pontificibus dicendum? & Summis Pontificibus. Ipsæ etiam cultus idolatrici promotores? Et quidem præcipui. Nam Innocentius XII. Indulgentiarum Brevia septem supra triginta expedit. Clemens XI. ad numerum ducentorum Brevium supra quatuordecim pervenit. Triginta super novem ab Innocentio XIII. emanarunt. Benedictus XIII. octoginta & tria subscripsit. Clemens XII. Prædecessorum liberalissimus numerum supra quadagesimum sextum ducentefimum complevit. Qui omnes cultum SS. Cordis Carnei promovendo, gratias, & indulgentias ex Ecclesiæ thesauris haustas elargiebantur, ut amplificarent cultum *falsum, superstitiosum, idolatricum.* Hæc, quæ ex tuis, Commoni-

tor, principiis rectissima fluunt illatione. Leonem Isauricum olim dixisse Auctor est Berninius Sæculo 8. c. 3. *dicea egli, che tutti li Santi Padri, tutti li Pontefici, e tutti gl' Imperadori Cristiani, suoi Predecessori, erano stati idolatri.*

Maxime
Benedicto
XIV.

150. Sed de Benedicto XIV. quid sentendum? Ipsene Promotor etiam cultus *falsi, idolatrici, & superstitiosi*? Imo zelantissimus, & omnium superstitiosorum superstitiosissimus, caput, & Antesignanus omnium, si vera sunt, quæ in Commonitoria dicis. Siquidem omnes Prædecessores suos longe superavit Indulgentiarum elargitione. Expedivit enim Plenarias Indulgentias ducentas supra mille: non Plenarias septem annorum, & Totidem quadragenarum ad mille & sexcentas pervenit: dierum sexaginta sine numeri limitatione, cum eas singulis misericordiæ operibus concesserit. Breve Altaris privilegiati expedivit cum expressa mentione, quod Altare sit dedicatum Sacro Jesu Cordi. Cumque plus cæteris protexerit, & hunc cultum SS. Cordis promoverit, plus omnibus erit superstitiosus, & idololatra, & Christi dilaniator. Hinc quando Francorum Reginae Images Sanctissimi Cordis magnifice, u par erat, ornatas mittebat, dono mittebat Idolum (sic SS. Cordis Images vocas) cui exhiberet cultum idolatricum. En quantum dedecus, quantam infamiam Orbi catholico, Episcopis, Cardinalibus, Pontificibus, Regibusque tua, Blasi, creet Dissertatio.

§. XIV.

*Commonitoris tameritas in contradicendo cultui
Sanctissimi Cordis Carnei Jesu.*

151. **I**N materia Religionis, uti non omni-
bus licitum est, novum invehere cul-
tum, sic nec impugnare jam stabilitum, &
legitime præscriptum, zelo Episcoporum in-
troducendum, & Pontificum gratiis decoratum.
Nihil enim firmum, stabile nihil Dei habe-
ret Ecclesia, si cuilibet liberum esset illius
innovare usus, & ritus, procurando nunc
unum de novo introducere, nunc alterum
de medio tollere. Pastores sunt, Episcopi
sunt, quos Deus, Apostolo teste, posuit re-
gere Ecclesiam Christi, & oves pascere sibi
commissas: quorum proprium est, Populos,
eorum zelo creditos, Dei verbo, Sacramen-
torum pascuis, & Sanctorum devotionum
adjumentis alere, & nutrire, in vitamque
perducere æternam. Hoc apud omnes Ca-
tholicos est certum. (Additio 7.)

Non omni-
bus licet
introduce-
re novum
cultum,
aut jam
stabilitum
tollere.

152. Hinc oritur, quod cultus toto fere
Catholico Orbe plurimum annorum tractu
religiose observatus, & quem Ecclesiæ Præ-
sules fovent, temere a quocumque contra-
dicatur, uno dempto Summo Pontifice, om-
nium Ecclesiarum universali Pastore. Unde
S. Augustinus in Psalm. 44. ait: *quid est
pro Patribus tuis nati sunt tibi filii? Patres
missi sunt Apostoli: pro Apostolis nati sunt
tibi filii: constituti sunt Episcopi. Hodie enim
Episcopi, qui sunt per totum mundum, unde
nati sunt? Ipsa Ecclesia Patres illos appel-
lat: ipsa illos genuit, & ipsa illos constituit*

Maxime si
sit appo-
batus per
longum
tempus ab
Episcopis.

in sedibus Patrum. Et lib. 2. in Julian. inquit: isti sunt Episcopi, & Patres docti, veritatis acerrimi defensores, qui Catholicam fidem in lacte suxerunt, in cibo sumpserunt: cujus lac, & Cibus parvis, magnisque ministraverunt. Talibus post Apostolos Sancta Ecclesia plantatoribus, rigatoribus edificatoribus, Pastoribus, nutritoribus crevit.

Et a Summo Pontifice.

153. Hinc quamvis unus, vel alter erraret ex ignorantia, & Reflexionis defectu, aut etiam ex malitia, non est verisimile, quod maxima Episcoporum pars, per fere totum Catholicum Orbem diffusorum, per longam annorum seriem errore duceretur. Idque incredibilius est, quando, non clam Summo Pontifice, sed ipso sciente approbanteque, & Indulgentiarum gratiis fovente, Episcopi concreditum sibi gregem nutriunt, & pascunt aliqua particulari devotione.

154. Id evenisse cum devotione SS. Cordis Jesu manifeste constat tum ex aliis, tum ex te ipso, Commonitor, tum præcipue ex verbis Decreti. Quo stabilito, magnæ temeritatis, & audaciæ signum est hominem privatum velle impugnare cultum, quem fere omnis amplectitur Ecclesia, ut D. Hieronymus de cultu Reliquiarum loquens dicebat contra Vigilantium: ergo sacrilegi sumus? Omnes Episcopi non solum sacrilegi, sed & fatui judicandi? Stulti omnes Ecclesiarum Populi, qui occurrunt sanctis Reliquiis, & tota lætitia quasi præsentem, viventemque Samuelem cernerent, susceperunt? Et n. 9. ait: male ergo facit Romanus Episcopus, qui super mortuorum Hominum Petri, & Pauli ossa veneranda, secundum te vilem pulvisculum, offert Domino sacrificia; & non solum

Quod S. Hieronymus dixit de Vigilantio.

unius

In Blasium Commonitorem. 81

unius Urbis, sed totius Orbis errant Episcopi, qui, cauponem Vigilantium contemnentes, ingrediuntur Basilicas Martyrum?

155. Quæ omnia facili negotio tibi, Commonitor Blasi, aptantur. Nam cum Sanctissimi Cordis cultus zelo Prælatorum, & Pontificum gratiis fuerit propagatus, magnæ temeritatis, & non levis audaciæ manifestatio est, quod homo privatus, quicumque ille sit, in quo nec maxima rerum præsumitur penetratio, nec zeli suffragantur testimonia, idolatricum, superstitiosumque eum causetur cultum, quem Catholicus sectatur Orbis: quem virorum, fæminarumque Religiosi cætus multi susceperunt: quem pastoralis zelo fidelibus inspirarunt, & adhuc inspirare pergunt Episcopi: quem Summi in terris Christi Vicarii decoraverunt Brevibus multiplicatis. Omnes ergo deviarunt a recta cultus Religiosi semita? Catholicus Orbis? Cætus Religiosi? Ecclesiarum Capitula? Zelantissimi Episcopi? Summi etiam Pontifices? Unus tu, Commonitor Blasi, rectam ingrederis viam cultus Sancti, & Religiosi?

Applicatur
Commoni-
tori Bla-
sio.

156. Sed audi, quod Trombelli teste P. 1. Dis. 3. c. 22. evenisse narratur in Concilio Calcedonensi. Relatis ibi aliquorum Patrum testimoniis, magnificentissimi Judices, dixerunt: *post hæc omnia quis dubitat?* Et Reverendissimi Episcopi clamaverunt: *nemo dubitat.* Post tot annorum seriem, in quibus sacratissimi Cordis cultus est propagatus, vigetque magno animarum profectu, & maxima doctissimorum Virorum, venerabilium Præfulum, & Summorum Pontificum pollet auctoritate, de illius religione, & sanctitate

dubitare quis prudenter quiverit? De Catholicis bene sentientibus: *nemo dubitat.*

§. XV.

Commonitoris aliquæ proponuntur ineptiæ.

I N E P T I A I.

157. **A**D majora (si majora esse possunt) progreditur calamus. Commonitor Blasius cap. 26 inquit: *qui tentaret invehere peculiarem cultum erga Christi Domini Crura ob eam causam, quod genua toties flexerit ad Patrem, dum erat pernoctans in oratione Dei ... an illum propterea exemptum putares a nota cultus falsi?*

Nota Blasii Admonitoris.

Genus
Christi
sunt ado-
rabilia.

158. Siquis privata auctoritate Festum pro Christi sanctissimis cruribus definiret, velletque in universali Ecclesia observari, ineptiret ille quidem: certum enim insanix genus est, hominem particularem, cui auctoritas nulla est concessa, cui nulla competit jurisdictionis, velle decernere festum tota Christi Ecclesia celebrandum. Hæc si ineptia magna foret, maxima tamen est, & hæc est tua, Commonitor Blasii, quod fundamentum illius insanix desumpseris a ratione cultus falsi. Nihil enim cultus falsi, nihil idolatrici, aut superstitiosi haberet, si quis privato cultu illa genua veneraretur, quæ pro omnibus, & pro te etiam in oratione Dei pernoctabant merito infinito.

159. Profecto admiror, Magdalenam ad ^{Ut pedes,}
pedes Domini provolutam, illos lacrimis la- ^{& manus.}
vare, capillis tergere, & unguento ungere:
quæ omnia, a Salvatore laudata, signa sunt
non solum animæ pænitentis, sed etiam ob-
sequia Magdalenæ adorantis. Erant enim
Christi pedes sine nota cultus falsi adorabi-
les? cur non & genua? Si meritum in cru-
ribus ad cultum quæritur; habent infinitum
eo sensu, quo pedes, manus, & pectus. Si
dignitatem; etiam habent infinitam, ut po-
te quæ sunt unita cum Verbi Personalitate.
Nihil ergo eis deficit ad rationem cultus ve-
ri, & privati. Ad rationem cultus publici
cum determinatione Festi, requiritur Eccle-
siæ determinatio. Si hæc non datur, crede,
Commonitor Blasii, quod id non eveniet ex
timore *cultus falsi*, sed quia Deus non ma-
nifestavit suam voluntatem.

I N E P T I A II.

160. Sequitur iterum loquendo Commoni- ^{Divisio fi-}
tor: *perinde est divisionem fieri significative*, ^{gnificativa}
atque reipsa, ut non obscure docet S. Thomas ^{est idem,}
3. p. q. 76. a. 1. c. *si enim*, inquit, *aliqua* ^{quod rea-}
duo sunt realiter conjuncta, ubicumque est u-
num realiter, oportet & aliud esse. ^{lis.}

Nota Blasii Admonitoris.

161. Ineptia magna est, Commonitor Bla-
si, asserere, perinde esse *divisionem fieri si-*
gnificative, *atque reipsa*. Ineptiret fane, qui
assereret, perinde fore hominem fieri signi-
ficative, ac reipsa fieri. Si hæc non foret
ineptia, staretque firmum tuæ propositionis

assertum, perinde etiam foret existere significative, ac reipsa existere. Hinc Calviniani, & Zuingliani, qui Christi Corpus admittunt in Eucharistia significative existere, admitterent etiam Christi præsentiam reipsa talem.

162. Adducis D. Thomæ auctoritatem. Sed & hæc magna ineptia est. Norunt Logici, e duobus realiter conjunctis ubi est unum, ibi reperiri alterum. Quid hoc principium notissimum Neologicis ad probandum; idem esse divisionem fieri repræsentative, ac reipsa? Imo hinc contrarium inferent: cum optime noverint, non esse idem conjunctionem rapprepræsentative, ac reipsa talem. Vel alio modo: per te idem est divisio repræsentativa, ac divisio reipsa talis; sed juxta D. Thomam quando duo sunt conjuncta realiter, ubicumque est unum realiter, oportet & aliud esse: igitur ubicumque fit divisio repræsentativa, erit & realis. Quam bellæ illationes in omni materia, sed quam absurdæ inde inferuntur!

I N E P T I A III.

Cultus, qui parti deferitur, illam a toto segregat.

163. Rationem suæ propositionis dat Commonitor Blasius: *cultus enim, qui parti deferitur tanquam adorationis objecto, partem secernit a toto.*

Nota Blasii Admonitoris.

164. Paucis ab hoc puncto te expedivisti, Commonitor Blasi: sed unam magnam ineptiam

In Blasium Commonitorem. 89

ptiam alia majori confirmasti. Cultus ergo, qui parti defertur, illam fecernit a toto, & quidem reipsa, ut antea dicebas: vel ut alibi te explicas, divisione tali, quæ sufficiat ut *dilaniata* sit pars Corporis a toto Corpore. Cave, cave, devota pænitens Magdalena, ab osculo pedum Domini: cave, dico, ne osculando, dividas reipsa pedes Christi a Corpore Christi, illudque sacratissimum Corpus dilanies in posterum non Magdalena pænitens, sed sacrilega dilaniatrix Corporis Domini. Cave & tu, Archisynagogi Filia, ne osculeris eam Salvatoris manum, qua tuam ipse tenebat, quando te e mortuis ad vitam revocavit. Scias oportet, tuum osculum cultum, ensen, & bipennem esse, qua benefactricem adorando manum, eam *separas reipsa a corpore*, sacrilegeque eam a toto *separas*, illud dilacerando.

Illationes
ex hac doctrina.

165. Non hic sistunt illationes ineptissimæ, & inconsideratissimæ hujus tuæ propositionis, Commonitor Blasi. Corpus, Anima, & Christi Humanitas non poterunt adorari: sunt enim Corpus, & Anima partes Humanitatis: hæc autem pars est suppositi *Christus*. Cumque cultus in tuis principiis parti delatus, secum ferat divisionem partis a toto, qui Corpus, Animam, aut Humanitatem adoraret, has partes a toto fecerneret, maxime a Verbi Persona, foretque talis cultus potentior ad dividendum ipsa morte, quæ separare non potuit partes, inter se divisas, a Verbi Persona. O rara inventio!

166. Cum Angelici Præceptoris Discipulus sis, audi ipsum ita loquentem 3. p. q. 25 a. 1. *si quandoque contingat, quod dicatur honorari manus, vel pes alicujus, hoc non dicitur*

Totum in
parte ad-
ratur.

citur ea ratione, quod hujusmodi partes secundum se honorentur, sed quia in istis partibus honoratur totum. Per quem etiam modum aliquis homo potest honorari in aliquo exteriori, puta in veste, aut in imagine, aut in toto. Doctrina hæc est Angelica, docetque qualiter adoratio partis non sit separatio a toto, quod scilicet in parte adoretur totum. Plus timenda est in tuis principiis hæc separatio partis a toto, aut dilaniatio totius Corporis: Tu enim dicis rationem formalem hujus Festi desumi a Corde in propria specie sumpto. Si a corde desumitur, & non a toto: en divisionem: en Lanienam. Si a Corde, sub quo totum venit: en nostram sententiam.

Ut constat
ex Com-
monitoris
Verbis.

167. Sed ex te, Commonitor, solutionem disce ex pag. 61. *quisquis*, inquis, *quisquis* deinde *fidelium Corpus* (substitue *Cor*) *Jesu adorat*, *illud Corpus* (*Cor*) *adorat*, quod certe non est mortuum, sed vivum, & animatum, & proprium est *Personæ Verbi*: & ita totum *Christum adorat*: in eum fere modum, quo qui vivum adorat *Corpus Regis purpura testum*, totum *Regem honorat*. Satis proinde est ad servandam veritatem adorationis, quæ toti *Christo debetur*, si *Corpus* (*Cor*) ejus ut vivum, & illi *Unitum adorari dicatur*. Simili enim ratione nihil tam solemne fuit antiquissimis omnibus *Patribus Ecclesiæ*, quam *Corpus Domini appellare*, ubi de eo una cum *Verbo adoratione colendo adversus tum Arianos, tum Nestorianos, tum Apollinaristas, aliosque ejus pestis hæreticos disputabant*. Cujus est *Corpus*, ait *Athanas*. Lib. 3. de Inc. (cujus est *Cor*) huic adhibetur adoratio. Quare uti meretur, ac par est, adoratur, & divi-

divina afficitur adoratione. Deus enim est Verbum, cujus proprium est, Corpus (Cor). Quando loqueris, Commonitor, ex mente Angelici, angelice loqueris: quando ex tua facis Angelicum loqui, ineptissime.

§. XVI.

Commonitoris aliquæ proponuntur irreflexiones.

IRREFLEXIO I.

168. **C**ommonitor Blasius in tit. cap. 34. ait: Corpus Christi, non Cor Christi, habet ab anima, quod sit Filius Hominis. Corpus ab anima habet quod sit Filius Hominis.

Nota Blasii Admonitoris.

169. Omnium mirabilium, a te, Commonitor Blasi, dictorum, hoc est maximum, cui simile jam non est reperire. Hæc certe irreflexio jam vergit in errorem hæreticalem. Corpus, imo & Humanitas a nullo potest denominari Filius nisi a Filiatione, sicut nec denominari potest Persona nisi a Personalitate. Porro in Christo anima non est Personalitas, nec Filiatio: ac proinde sicut anima in Christo capax non est præstandi corpori denominationem Personæ, ita incapax est præstandi Filii denominationem. Deprecor tamen tibi hujus erroris veniam, quia non malitia, sed irreflexione, & inadvertentia peccasti. Quam male audit talis propositio.

170. Si enim tuus hic discurrendi modus staret, ab inferis resurgeret Nestorianismus, iterum Orbem infecturus universum. Denomi- Illationes ex illa.
mi.

minatio enim Filii, ut cum D. Thoma frequentissime, & bene dicis, est Personalis: erit igitur in Christo una denominatio Filii, & Personæ ab anima in corpus derivata, & altera a Filiatione, & Divina Personalitate, qua Christus dicetur Filius Dei. Hinc planatur via ad Berrujeryismum, a te non bene intellectum, & odio habitum. Hac ampla, & patenti porta intratur in Nestorianismum, dualitem admittens Personarum. Per eandem intratur portam in multiplicem adorationem, sæpissime in Conciliis anathematis fulmine percussam. Cum enim adoratio recta tendat in Personam, ex hujus unitate rectissime deducitur adorationis unitas, non inferenda legitime ex Personarum dualitate. Quare V. Generalis Synodus c. 9. sic decernit: *siquis in duabus naturis adorari dicit Christum, ex quo duas adorationes introducit, separatim Dei Verbo, & separatim homini... sed non una adoratione Deum Verbum Incarnatum cum propria ipsius carne adorat, sicut ab initio Ecclesie traditum est: talis anathema sit.*

IRREFLEXIO II.

Confunduntur termini.

171. Si Commonitor in prima tituli parte cap. 34. irreflexe locutus fuit, majori adhuc reflexionis defectu loquendo prosequitur in ultima: *Filius autem Hominis, hoc est, Corpus, & anima, non Cor ejus animatum, habet a Verbo, prout subsistit in natura creata, quod sit Filius Dei.*

Filius Hominis non explicatur per Corpus, & animam.

Nota Blasii Admonitoris.

172. Quot verba, Commonitor Blasii, ut
clare

clare loquar, tot irreflexionum argumenta, totidemque ex irreflexionibus errores. Prima irreflexio, primusque error: *Filius autem Hominis, hoc est, Corpus, & anima Christi*. Denominatio Filii Hominis, sicut denominatio Filii Dei, est denominatio Personæ, non naturæ. Quare sicut male, & non correcte sic diceretur: denominatio Filii Dei, hoc est, divina natura; sic mala, & correptione digna est hæc explicatio tua: *Filius Hominis, hoc est, Corpus Christi, & anima*. Alias nihil esset in Christo Filius Hominis, quam Corpus, & anima. Nec effugium quæras ab unionem Corpus inter, & animam. Ex tali enim unionem scimus solum provenire Humanitatem, seu naturam humanam, per quam non congrue, nec adæquate explicatur Filius Hominis, sicut Filius Dei non bene explicatur per solam naturam Divinam. (Additio 8.)

173. Secunda irreflexio, secundusque error continetur in illis verbis: *non Cor ejus animatum*. Si loqueris, Commonitor, de Corde, prout colitur ab ejus Patronis, falleris certo. Illud enim respiciunt, sicuti ab initio dictum est, non solum ut Humanitati unitum, sed etiam ut nexu hypostatico Verbo Divino unitum. Si existimas, Commonitor, SS. Cordis cultores aliquam facere divisionem, fecerne, precor, fecerne a mente erroneam hanc, & falsam hujus devotionis ideam, & aliam fanioris sensus substitue, tibi firmiter persuadendo, non aliud nos adorare quam totum Christum sub symbolo Cordis.

Cultores
Cordis
non faciunt
divisionem.

174. Tertia irreflexio, tertiusque error ex illis desumitur verbis: *prout subsistit in natura creata, quod sit Filius Dei*. Falleris iterum, Commonitor, si velis, quod denominatio

natio Filii Dei afficiat Corpus, & animam: nam cum Corpus, & anima non sint suppositum Christus, ipsis convenire non potest denominatio Filii Dei. Unde non solum falsa est hæc propositio: *Filius Dei est Corpus, & anima*; sed etiam hæc: *Filius Hominis est Corpus, & anima*, aut *est Humanitas*. Et solum est vera hæc: *Filius Hominis est habens Corpus, & animam*: aut *est habens Humanitatem*. Præterea: tuus ille loquendi modus denotat, denominationi Filii Hominis advenisse quasi superadditam, & pro posteriori Filii Dei denominationem. Quod etiam falsum est.

IRREFLEXIO III.

Cor ut significans,
& ut significatum.

175. A cap. 34. progrediamur in 60., cuius titulus sic incipit: *nihil interesse, utrum colatur Cor Christi, ut res significata, & significans, an ut significata tantum*. Et sub capitis initio ait: *Cor itaque in Festo Cordis Jesu non venit ut res significata, & significans, sed ut signum tantum*. Et paucis ab initio lineis ait: *semel autem ac venire ponitur, prout Adversarii volunt, ut res significata, non est cur simul venire dicatur etiam ut significans*.

Nota Blasii Admonitoris.

Multæ
Commonitoris
contradictiones.

176. Cor carneum, de quo in præsentia, Commonitor Blasii, loqueris, & quod admittis ut signum tantum, signum etiam erit tuarum irreflexionum, seu potius contradictionum. Tu admittis venire *Cor ut signum tantum*. Tu affirmas: *non esse cur venire dicatur,*

catur, etiam ut significans. Tu dicis: nihil interesse, utrum colatur Cor Christi, ut res significata, & significans. Simul dicis: non venit, ut res significata, & significans, sed ut signum tantum. In titulo exprimis, ut significata tantum.

177. Irreflexiones autem istæ facilem veniam obtinebunt: dolendum tamen est maxime, quod SS. Cordis Patronis imputaveris, quod non dixerunt, & ne cogitaverunt quidem, scilicet ipsos ponere Cor ut rem significatam: *semel autem ac venire ponitur, prout Adversarii volunt, ut res significata.* Res significata est charitas Christi, ut dicit Decretum: *symbolice renovari memoriam illius Divini amoris.* Sanctissimum autem Cor carneum est symbolum, est signum, est significans. Si ipsum Cor carneum foret res significata, per quod aliud signum significaretur? Sic enim opus esset admittere signum signi, & aliud symbolum symboli.

178. Sed quod magis manifestat tuæ reflexionis defectum, est, quando dicis: *nihil interesse, utrum colatur Cor Christi, ut res significata, & significans, an ut significata tantum.* Mea, & tua interest plurimum hæc tua propositio. Mea: quia Sanctissimum Cor carneum non admitto copulative ut rem significantem, & significatam simul, neque divisive ut significatam, sed tantum ut symbolum charitatis, quam symbolice significat. Tua interest multum: quia si Cor carneum admittis ut significans, & significatum copulative, aut divisive aliquo ex his modis, in illo quomodocumque sumpto omnia tua argumenta, qualiacumque illa sint, retunduntur, & enervantur.

§. XVII.

Commonitoris aliqui referuntur errores, & notis declarantur.

E R R O R I.

Pars non
proprie
sumitur
pro toto.

179. **T**ua Dissertatio, Commonitor Blasii, a capite ad calcem maximis scatet erroribus: & si mihi assensum præstas, non sunt omnino immunes a nævo hæreticali. In notis ad cap. 18. hæc leguntur verba: *repugnat quod pars, pro toto sumpta, significet proprie.*

Nota Blasii Admonitoris.

Convincitur talis asserti falsitas.

180. Erras, erras, Commonitor Blasii, & a veritate deficis, asserendo, quod si pars sumatur pro toto, jam non proprie significat, sed improprie, & metaphorice. Audi Christum c. 6. Joan. dicentem: *Caro mea verè est cibus.* Si tuus discurrendi modus firmitatis aliquid haberet, terminus *Caro* non proprie sed improprie significabit Corpus Dominicum; concludetque ex tuo asserto Calvinianus, non esse proprie in Eucharistia illud Corpus, quod non proprie, sed improprie significatur. Audi etiam Joannem c. 1. dicentem: *Verbum caro factum est.* Si terminus *Caro* improprie significat humanam naturam; inferet Euthychianus, Christum ex duabus quidem naturis esse, sed unam esse apparentem, & similitudinariam, nempe humanam, ut pote improprie per nomen partis, qualis est *caro* significatam. Audi etiam Deum cap. 6. Gen. dicen-

centem : Omnis quippe caro corruperat viam suam. Si vox caro, quæ vox est partis, improprie significat hominem, improprie homo cum impropria libertate peccare poterit; adeoque ad peccandum non requiritur propria libertas.

181. Et ratio est: quia licet vox caro ex communi hominum usu significet eam corporis partem, quam ejus nomine omnes venire intelligunt, non vero ossa, nervos, & alia hujusmodi, aut etiam totum hominem: ex institutione tamen Dei, & Christi assumi potest ad significandum, & quidem proprie, vel totum hominem, ut in ultimo exemplo, vel humanam naturam, ut in secundo, vel totum corpus, ut in primo. De hoc loquitur D. Thomas 3. p. q. 76. a. 1. ad 2. dicens,

Caro quod
tupliciter
assumitur

182. Dicendum, quod ex vi Sacramenti sub hoc Sacramento continetur quantum ad speciem panis, non solum caro, sed totum Corpus Christi, scilicet ossa, nervi, & alia hujusmodi. Et hoc apparet ex forma hujus Sacramenti, in qua non dicitur: hæc est caro mea: sed hoc est Corpus meum. Et ideo cum Dominus dixit Joan. 6.: caro mea vere est cibus, caro ponitur ibi pro toto corpore: quia secundum consuetudinem humanam videtur esse magis accommodata manducationi, prout scilicet homines carnibus animalium vescuntur communiter, non autem ossibus, vel aliis hujusmodi. Falsa est ergo, & erronea tua assertio, Commonitor Blasi, adeoque pars proprie potest totum significare. (Additio 9.)

ERROR II.

183. Commonitor Blasius cap. 30. ait: in
G ter

Humanitas
in abstracto
adorabilis.

ter Theologos bene de Christi Humanitate sentientes nemo est, qui non statuatur, Humanitatem Christi, etiam in abstracto consideratam, ut pote tamen Verbi propriam, coli debere absoluta adoratione latriæ, & ea quidem unica, qua cum stare nequeat alius quivis cultus latreutico minor: Esi eo gradu major esset, qui in hyperdulicæ genere tribuitur Deiparæ Virgini.

Nota Blasii Admonitoris.

Theologorum sensus.

184. Plura, Commonitor Blasii, asseris in præcitato textu: sed quot assertiones, tot errores. Erras 1. dicendo inter Theologos bene de Christi Humanitate sentientes, neminem esse, qui non statuatur, eam in abstracto esse adorabilem latreutico cultu. Hanc quaestionem pauci ante Eximium Suarez agitarunt, ut ipse testatur 3. p. q. 25. a. 2. d. 53. sect. 3. Hi autem, qui eam attigerunt, definiunt, verba sunt Eximii, *posse adorari, quamvis non perfecta latria*. Citatque D. Thomam hic a. 2. præsertim solut. ad 1. Tournellius de Incarn. q. ultima ait: *quis enim Catholicorum ignorat, Humanitatem in se nudam, ac simpliciter spectatam adorari non debere?* Verani negat etiam de Incarnat. disp. 20. sect. 3., citatque Albertum 3. p. q. 25. a. 1. & 2. Bonav. d. 1. q. 1. Mars. q. 1. a. 2. ad 3. Gabriel q. unica a. 2. Suarez ubi sup. Valenc. 3. p. d. 1. q. 24. p. 1. Vazq. d. 96. c. 4. Vides, Commonitor, quantum a veritate tua aberret propositio.

Consentit Commonitor.

185. Te ipsum hujus veritatis testem invoco c. 5. ita loquentem: *si ea fingeretur hypothesis, qua ipsa Humanitas Christi esset a Ver-*

Verbo Divino avulsa, ac separata, velle eam adorare latriæ cultu, fœdissimus error esset, atque delirium Joannis Wicleffi. Unica inter utrumque casum differentia in hoc consistit, quod in uno sermo sit sub hypothese, & in altero sub abstractione. Quod ad rem præsentem nihil, aut parum refert.

186. Non solum erras circa Theologorum opiniones, sed etiam circa ipsam rei substantiam, asserendo Humanitatem in abstracto sumptam esse adorabilem adoratione latriæ. Humanitas in abstracto non est latria adoranda. Si divides, inquit Angelicus loco supra citato, subtilibus intelligentiis quod videtur ab eo, quod non videtur, inadorabilis est, ut creatura, scilicet adoratione latriæ. Et tunc sic intellectæ, ut separatæ a Dei Verbo, deberetur sibi adoratio dulciæ, non cujuscumque, sed cujusdam excellentioris, quam hyperduliam vocant.

187. Erras 3., dicendo cum cultu latriæ stare non posse alium latreutico minorem. Cum adoratione latriæ stat alia minor adoratio. Ex D. Thoma potuisti, Commonitor, illum discere. Sic enim ait 3. p. q. 25. art. 1.: Sic adorare Humanitatem Christi nihil aliud est, quam adorare Verbum Dei Incarnatum. Sicut adorare vestem Regis nihil est aliud, quam adorare Regem vestitum. Et secundum hoc adoratio Humanitatis Christi est adoratio latriæ. Alio modo potest intelligi adoratio Humanitatis Christi, quæ sit ratione Humanitatis, perfectæ omni genere gratiarum. Et sic adoratio Humanitatis Christi non est adoratio latriæ, sed adoratio dulciæ: ita scilicet, quod una, eademque Persona Christi adoretur adoratione latriæ propter suam Divinitatem, & adoratione dulciæ propter perfectionem Humanitatis. Nec hoc est inconveniens: quia ipsi Deo Patri

debetur honor patriæ propter Deitatem, & honor dulciæ propter dominium, quo gubernat omnia.

ERROR III.

188. Commonitor cap. 39. ait : *jam vero si publicæ religionis cultus, qui tendit, & terminatur ad objectum suum, prout est in se, non invenit in corde contemplato Personalitatem veram, sed idealem tantum ex meditatione relictam, non potest esse objectum cultus.*

Nota Blasii Admonitoris.

Commonitor sibi contradicit.

189. Hæc tua verba, Commonitor, non me, sed te feriunt. Dixisti a num. 183. cum Theologis, quos bonæ notæ supponis, Humanitatem abstractive sumptam, seu quatenus a Verbi Personalitate præscindit, esse adorabilem cultu absoluto patriæ. Humanitas sic in abstracto sumpta non habet veram Personalitatem, atque adeo *non potest esse cultus objectum*. Præterea : Cor Jesu, etiamsi mente præscinderetur a corpore, & anima, potest considerari cum Verbi Personalitate, adeoque erit capax terminandi adorationem. En tua verba ex cap. 22. : *neque enim procul abest ab eo (Corde Carne) sed intus latet, ac inest Divinitas Verbi in unitate Personæ... Etiamsi Cor ipsum spectaretur tanquam ab anima, & Corpore separatum.*

190. Hæc difficilem admittunt concordiam : difficilem habent sequentia. Dixisti, Commonitor, cap. 6. : *totam naturam assumptam, sive partem ejus, puta Corpus, aut animam, sive etiam partem partis, ut Cor, non sufficere per se ad cultum absolutum: quia propria*

caret Personalitate, seu Personæ subjicitur Verbi Dei. Nihil refert, Commonitor, quod non habeat propriam Personalitatem, cum habeat Divinam, a qua redditur capax adorationis latriæ. En tua verba ex cap. 12.: *Cor Jesu proprie, & per se sumptum ob hypostaticam unionem capax est adorationis latriæ.* Quocumque calamum vertas, Commonitor, contradictoria scribis. Mihi, quia veritatem continet, placet ultimus textus: stante vero ejus veritate, a fundamentis evertitur textus in capite hujus §. exscriptus. Profundius te vis explicare illo tuo cap. 6., dicendo, quod cultus Cordi *delatus ratione unionis hypostaticæ licet ipse sit absolutus materialiter, non nisi tamen relativus sit formaliter.* Si bene consideras, Commonitor, textum initio hujus numeri 90. eodem modo loqueris de Humanitate, de Corpore, de anima, ac de Corde: & quidem loqueris de cultu absoluto latriæ, & propter eandem rationem carendi propria Personalitate, & subjiciendi Personæ Verbi. Erit igitur cultus Humanitati, corpori, & animæ delatus materialiter absolutus, & formaliter relativus, eo modo quo id asseris de Corde. Hoc proprie loquendo est induci duplicem cultum in Christo, unum respectu Humanitatis, earumque partium, alterum respectu Verbi. De quo ne vestigium quidem in Patribus, & Conciliis invenitur.

§. XVIII.

Commonitoris aliqua contradictiones proponuntur.

CONTRADICTION I.

Opinio
Commonitoris de
Humanitate.

191. **C**ommonitor pag. 135. ait : *quamvis enim per intellectum abstrahere possim in Christo partes Humane nature ab Hypostasi Divina, & seorsim ab ea contemplari queam animam illam sanctissimam, illudque purissimum Corpus, non possum tamen Humanitatem sic abstractam partiali etiam adoratione prosequi. Intercedente enim bujusmodi cultu, qui fertur in rem ipsam, prout est in se tota, non sisterem jam in præcisione objectiva, sed in subjectivam transire: eaque adoratione perniciosissime significarem, Humanam naturam habere in Christo propriam subsistentiam præter Hypostasim Verbi: quod ad Nestorianum pertinet errorem.*

Nota Blasii Admonitoris.

Capita
contradictionis.

192. **T**extus nuper relatus in concordiam venire non potest cum altero superioris §. Si tu, Commonitor, conciliandi viam invenisti, eam, ut per eam securus ingrediar, ostende mihi. Ibi non meministi Personalitatis necessariæ ad cultum. Hic illam requiris. In textibus adductis num. 190. Personalitatem invenisti sufficientem, nempe Divinam, quin ex cultu inferatur Personarum dualitas. Hic, ubi nullam in statu abstractionis ponis, in statu adorationis duas reperis.

In

In textu adducto num. 183. cum Theologis bonæ notæ dicis *Humanitatem in abstracto sumptam coli debere adoratione latriæ*. Si hoc est verum, & verum etiam est, quod dicis in textu §. confurgit debitum insolubile. Theologi bonæ notæ imponunt respectu Humanitatis abstractæ debitum illam colendi, & quidem cultu sancto, pio, & religioso, non idolatrico, non falso, non superstitioso. Hoc autem in tuis principiis est impossibile. Quia si adoro, jam non sisterem in præcisione objectiva, sed in subjectivam transirem, eaque &c.: & consequenter cum talis adoratio foret in tuis principiis falsa, idolatrica, & superstitiosa &c. non exingueret debitum, quod exigit cultum sanctum, pium, & religiosum. Si non adoro, non solvo debitum adorationis: est igitur insolubile.

193. Si hic tuus ordinandi modus de transitu præcisionis objectivæ in subjectivam staret, non staret receptissima inter Theologos sententia de latriæ attributorum adoratione in statu præcisionis a Personalitatibus. Si quis enim misericordiam a reliquis præscindat, ejusque contemplatus excellentiam, ei sese submittat, cultu latriæ eam adoraturus, innoxie, sancteque id præstabit. Si tuamen, Commonitor, staret sententia, indispensabiliter transire deberet ab objectiva in subjectivam præcisionem, ipseque adorantis conatus secum adduceret Divinorum laudem attributorum. Nec disparitas ulla desumi potest ex identitatis vinculo. Tum quia identitas sicut non impedit, ne intellectus objective præscindat, sic nec impedire potest, ne cultus præscindat subjective: cujus natura, & essentia in tuis principiis est secum

ferre subjectivam præcisionem. Tum etiam, quia hic maxime urget, quod de Personalitate subjungebas.

CONTRADICTIONE II.

Mens alienanda
a Corde
Carnis.

194. Commonitor cap. 39. ita loquitur: *mens etiam, atque animus ea, qua par est, conformitate sensus, ac spiritus, alienari debeat a Corde carnis.*

Nota Blasii Admonitoris.

Contradicit sibi ipsi.

195. Non bene sonat hæc propositio, Commonitor; auditur in ea nescio quid, redolens Calvinismum, de quo alibi num. 98. Hoc in præfenti non curo. Sed cum hunc locum e regione aliorum colloco, tuam video contradictionem. Cap. enim 61. dicis: *neque id unum* (dixeras, quod pie, sancteque Cor carneum Christi statui potest meditationis objectum) *sed & Cor ipsum Christi sanguine exhaustum, motuque vitali in Cruce destitutum... diu, nocturneque meditari, ac celebrare te velim. Sic enim in singulis Christi membris novam semper, uberemque materiam habebis, ex qua tuus erga Christum amor magis, magisque succendatur, & ardeat.* Si tantus fructus ex meditatione Cordis Jesu emanat, nempe charitas, & amor ardens, cur dicis mentem, animumque alienandum a Corde carnis?

Commonitor videtur se-mipravus.

196. Qua in re id mihi in mentem venit, quod tom. 8. Conc. edition. Labbè col. 1191. contra Iconomachos dicitur: *hi, qui dicunt, imaginales formationes sufficere in Commemorationem haberi, & non etiam ad salutationem, unum recipientes, & alterum reprobantes,*

*tes, per hoc semipravi, partimque mendaces, partimque veraces demonstrantur, alias quidem vera confitentes, & alias depravantes. Cum asseris, Commonitor, ex meditatione Cordis Jesu amorem, charitatemque effluere, vide-
ris bonus, & optimus Catholicus. Cum au-
tem dicis, mentem ab eo alienandam, vide-
ris obstinatus Iconomachus. Bonusne Catho-
licus dicendus, an obstinatus Iconomachus?
Cum citato Concilio Niceno II. nuncupari
poteris: semipravis.*

CONTRADICTION III.

197. Commonitor pag. 103. inquit: *Hu. Qui par-
tium ad-
tem ado-
rat, non
adorat to-
tum.*
*jusmodi colta adorari quidem præcise, at-
que in specie Cor Christi, sed simul etiam
confuse, & in genere reliquas Corporis par-
tes, ipsamque animam adorari. Sed nihil eo
magis præposterum, & insolens aut dici, aut
excogitari potest. Qui totum in se adorat,
partes omnes simul adorat. Sed qui partem
unam discrete, & electe colit, is non cense-
tur profecto partes cæteras uno, eodemque re-
ligionis officio complecti. Illam enim discer-
nendo seligit: has prætermittendo relinquit.*

Nota Blasii Admonitoris.

198. Hæc perbelle dicta sunt, Commoni-
tor: ea tamen non sunt dicta sine contra-
dictione cum iis, quæ ex te transcripsi num.
167. cum de adoratione corporis loquereris.
Neque facile conciliari poterunt cum iis,
quæ de adoratione Humanitatis in abstracto
sumptæ dixisti num. 183. Humanitas enim
pars est hujus Compositi *Christus*. Habes &
aliam

aliam graviter prementem instantiam in Festo Quinque Plagarum. Ad solutionem quod attinet hujus tui argumenti facile est dicere, quod licet nomen partis qua talis non significet totum: in quo sensu permitto fieri posse aliquam separationem. Nomen tamen partis symbolica indutum significatione, ut alibi dixi num. 180. bene potest totum significare, nullam a toto permittendo separationem.

S. XIX.

Aliae Commonitoris propositiones percurruntur.

P R O P O S I T I O I.

Commonitor ad cultum absolutum requirit, quod cadat in rem perfecte completam.

199. **C**ommonitor cap. 6. inquit: *diligenter est observandum, quod dum Cordi Jesu, prout accipitur ut res adorata, rationem negamus cultus absoluti, non id intelligitur respectu Christi, cujus Personae unitum supponitur, sed sola ratione ipsius Cordis, quatenus pars sit humane naturae, imo pars partium illius, hoc est Corporis, non habet in se conditionem, quae proprie requiritur ad cultum absolutum, ut nempe cadat in rem perfecte completam, & subsistentem per se in rationali, aut intellectuali natura.*

Nota Blasii Admonitoris

200. Transcriptus textus supponit, te, Commonitor Blasii, prius, hoc est cap. 4. & 5. probasse, Cor Jesu Verbo unitum non esse adorandum absoluto patriæ cultu, sed solum relativo. Quod de Corde probasti, asseruisti etiam

etiam de Humanitate : 1. quia non sunt adorationis causa. 2. quia non sunt res completa. 3. paritate Imaginum, quibus solum defertur cultus relativus.

Imaginum
paritas
non urget.

201. Theologice discurre, asserendo cultum, quo Imagines adorantur, relativum esse : hæretice autem inde inferre a paritate, idem dicendum de Corde, aut de Humanitate. Imagines enim non faciunt unum per se cum prototypo, quorum respectu adorantur. Cor autem & Humanitas faciunt unum per se suppositum Christus cum Verbi Personalitate, ratione cujus adorantur, ut inquit Damasco. Lib. 4. Orthod. Fidei c. 3. *caro quidem suapte natura minime adoranda est : (supple latria) verum in Incarnato Verbo adoratur, non quidem vi sua, sed ob Verbum ipsi copulatum : neque hoc dicimus nudam, & simplicem carnem a nobis adorari, verum Dei Carnem, sive Deum carni unitum.*

202. Vide, qua ratione adoratur Caro, & cultu prosequantur SS. Cor ipsius Patroni, quatenus ipsis est Verbum copulatum : vel ut dixit Bened. XIV. num. 9. *uti rem unam cum anima, & Divina Persona constituyente.* Ex hac unitate Soppositi, Patres, & Concilia unanimi consensu inferunt, eadem adoratione adorari Carnem Christi, ac Verbi Personam. Hæc vero ratio non militat pro imaginibus, spinis, clavis, aut Cruce, quæ minime faciunt unum per se suppositum, sicut caro, & Cor, cum Persona Verbi. Unde solum adorantur propter relationem, quam dicunt ad aliud, a se distinctum. Caro autem, & Cor, quatenus ingrediuntur constiti-

stitutive hoc suppositum *Christus*, qui per se est adorabilis absoluto patriæ cultu.

Doctrina
Committoris
est contra
ipsum.

203. Hinc contra te valide devolvitur argumentum. 1. Tu admittis cum Theologis, quos de Christi Humanitate bene sentientes vocasti, Humanitatem in abstracto sumptam esse adorabilem absoluto cultu patriæ, ut constat n. 83. Cur id negas SS. Cordi, ut facienti unum per se cum Verbo? Tu admittis, ut dictum est num. 167. Corpus Christi adorari eadem adoratione absoluta latreutica, qua Verbum Divinum adoratur. Cur id negas Cordi unito? 2. Sit ut dicis, cultus SS. Cordi præstitus relativus propter rationes, a te propositas. Tu ergo eris divisionis sacrilegæ Auctor, quia separas in ratione cultus Cor unitum a Verbi Personalitate, admit- tendo cultum, qui absolutus est respectu Verbi, & qui relativus est respectu Cordis uniti.

Doctrina
Concilii
Alexandrini
de unica
adoratio-
ne.

204. Audi ex epistola Synodica Concilii Alexandrini in causa Nestorii celebrati octa- vum anathema ex duodecim ibi subjunctis: *siquis Hominem assumptum (substitue Cor assumptum) una cum ipso Dei Verbo ado- randum, una cum illo glorificandum, una cum illo tanquam alterum in altero existen- tem Deum appellandum dicere ausus fuerit, & non una potius adoratione Emanuelelem ho- norat, unamque illi glorificationem attribuit, quatenus Verbum factum est Caro; anathema sit.* Tu non renuis admittere Cor adoran- dum una cum Verbo, cui hypostatice uni- tur: negas tamen obstinatissime propter ra- tiones ibi expressas, quæ æquo Marte con- tra Corpus, & Humanitatem pugnant, Cor unitum adorandum una, eademque adora- tio-

tione, & glorificatione, qua Verbum adoratur, & glorificatur. Respectu enim illius est relativa, quæ absoluta est respectu hujus.

205. Ratio tui asserti est, quia Cor non est res completa, in quam solam cadit cultus absolutus. Sed tua ratio contra te vocem extollit, cum Humanitas in abstracto sumpta, & Corpus Christi, quibus absolutum concedis cultum, non sint res completa. Sed si tua ratio contra te extollit vocem, contra tuam rationem illam extollit fides Catholica, quæ docet Corpus Dominicum in Sepulchro, & animam Christi, quæ ad inferos descendit, cum non essent res completa in tuo sensu, esse adorabilia absoluto latræ cultu. Tua ergo illa ratio infirma est, nec bene cohæret cum tuis, & Fidei principiis, ut fusius propositione 2. dicetur.

Incom-
pletio, non
obstat cul-
tui absolu-
to.

206. Alteram rationem, cui inniteris ad negandum Cordi absolutum cultum, defuturis ex eo, quod non sit ratio adorationis. Id quis ausus sit affirmare? Neque Humanitas, neque Corpus sunt ipsa Ratio adorationis absolutæ: redduntur tamen adorabilia cultu absoluto a Persona Verbi, cui hypostatice uniuntur. Idem dictum esto de SS. Corde, quod per se non est ipsa ratio adorationis, sed a Verbo, cui unitur, adorabile redditur eadem absoluta adoratione, quæ ei exhibetur. Sic paries non est ipsa albedinis ratio; redditur tamen absolute albus a sibi unita albedine. Sic Corpus non est ipsa vivendi ratio; redditur tamen absolute vivens ab anima physico nexu copulata. Sic Humanitas Christi non est ipsa ratio personandi; redditur tamen absolute personata a Verbi Persona, cui physice copulatur.

Licet Cor
non sit ra-
tio adora-
tionis, est
capax cul-
tus abso-
luti.

PRO.

PROPOSITIO II.

Cultus ab-
solutus re-
pugnat
parti.

207. Commonitor cap. 5. loquens contra SS. Cordis Patronos sic ait: *si cultum illum absolutum esse velint, obviam fit eis ejusmodi cultus idea, quæ non cadit, ut vidimus, nisi in Personam, sive Hypostasim, subsistentem in intellectuâli natura, ut supra docti sumus a Divo Thoma. Rationem autem Personæ adeo repugnare putat Angelicus Præceptor 'concep-
tui partis, qualis est Cor inter alia mem-
bra, ut ad excludendam ab ipsa Humanita-
te Christi Personalitatem propriam, hanc apte
rationem proferat, quod scilicet Humanitas
pars sit incompleta Christi.*

Nota Blasii Admonitoris.

Cultus ab-
solutus
non repu-
gnat con-
ceptui
partis.

208. Volumus, volumus, Commonitor Blasii, *cultum SS. Cordi delatum absolutum esse: & contra vociferamur, clamores no-
stros ad cælum usque efferentes, quod cap.
30. nos cum infamia traduxeris, hæc scri-
bendo: sed pone cultum Cordis in omnium
omnino opinione esse latriæ, cum tamen, ut
adversarii decernunt, relativus sit. Ubinam,
amabo, SS. Cordis Patroni id decernunt?
Locum, locum ostende: scripta manifesta,
ubi cultum relativum definierunt. Non sunt
ejus indolis SS. Cordis Patroni, qui suos li-
bros, & scripturas hac infami, & hæreticali
macula velint polluere. Volunt cultum ef-
se non relativum, sed absolutum. Quid inde?*

209. *Cultus absoluti, dicis, idea fit obviam,
eo quod non cadat in partem, sed in Per-
sonam. Si hanc rationem, quam mediam in*

lu-

lucem profers, meditatus fuisti in tui secreto cubiculi, cur non etiam attente considerasti, quod Humanitas in abstracto est pars, & non persona, & tamen prodiga liberalitate concessisti cultum absolutum? Cur non etiam attente considerasti, quod Corpus, & sanguis Christi in Eucharistia, vel etiam in Triduo mortis, sunt pars, & tamen ipsis debetur absolutus patriæ cultus? Tantum aberrat a soliditate Theologicæ rationis illud tuum argumentum!

210. Dicis: *ratio Personæ repugnat conceptui partis*. Etiam in hoc falleris, & hic tuus novissimus error est pejor priore. Ex symbolo enim, quod a teneris didicimus annis, habemus, quod Christus sepultus est, & ad inferos descendit. Porro nec tota Humanitas, sed sola anima descendit ad inferos, nec tota, sed solum Corpus erat in sepulchro; & tamen Christus, docente symbolo, ad inferos dicitur descendisse, & dicitur sepultus esse. Vides qualiter parti, uti est anima, & Corpus abinvicem disjuncta, unita tamen Divinitati, non repugnet Personæ ratio, & consequenter nec cultus absoluti idea. Quanto minus SS. Cordi repugnabit, siquidem a suis Patronis inspicitur sacrosanctæ Humanitati, & Verbo unitum, unam per se Personam cum ipsis constituens?

211. Rem hanc clarissime absolvit D. Thomas 3. p. q. 52. a. 3. ad 1. ubi sibi obii-ciens, quod Corpus Christi (substituere Cor) est pars, respondet: *quod Corpus, quod tunc erat in sepulchro, non est pars Personæ (nota bene) increatæ, sed naturæ assumptæ. Et ideo per hoc, quod Corpus Christi non fuit in Inferno, non excluditur, quin totus Christus*

stus fuerit; sed ostenditur, quod non fuit ibi totum, quod pertinet ad humanam naturam. Et in responsione ad 2. ait: ex anima, & Corpore unitis constituitur totalitas humanæ naturæ non autem totalitas Divinæ Personæ. Et ideo soluta unione animæ, & corporis per mortem, remansit totus Christus, sed non remansit humana natura in sua totalitate. Vides, qualiter parti non repugnet unio ad Personam, cum qua unum per se faciat suppositum: quod ad rationem cultus absoluti sufficit. (Additio 9.)

212. Tu ipse, Commonitor Blasius, hoc ipsum cap. 12. liberaliter concessisti dicens: neque enim, ais, procul est ab eo (Corde Carneio) sed intus latet, ac inest Divinitas Verbi in unitate Personæ, ut sit ideo per se capax eo sensu cultus absoluti. Qua autem ratione hæc verba possint stare cum superioribus, non est cur laboriosa inquisitione discutiamus. Tu dixisti, & hoc sufficit.

PROPOSITIO III.

Cultus Cordis intrinsece malus. 213. Commonitor Blasius c. 4. ait: operæ pretium erit, ut quæ de Corde Carnis hausta sunt præjudicia, ea dissona ostendamus a Sacra doctrina, ut ideo non tam mala se prodant, quia probita, sed etiam probibita, quia mala.

Nota Blasii Admonitoris.

214. Arduum opus præ manibus habes. Si perficis, magnus mihi eris Apollo. Est ergo cultus Cordis intrinsece malus: quia non ideo est malus secundum te, quia prolu.

hibitus, sed ideo prohibitus, quia malus. Sic actus, mortem proximo desiderans, aut alienam concupiscens mulierem, est intrinsece malus, & ideo non solum malus, quia prohibitus, sed prohibitus, quia malus. Erit igitur cultus objectum intrinsece malum, sicut malum est objectum actus, mortem proximo desiderantis, aut alienam concupiscentis mulierem. Illationi libentissime annues, cum argumentandi ardore eo sis prætervectus, ut cap. 70. non dubitaveris Cor Jesu Idolum vocare: unde cum foras exit quasi per vocem cultus, qui ad Cor unum pari modo, ut ad objectum dirigitur, non aliud exhibet adstantibus, quam præconceptum Cordis Idolum.

215. Si ergo Cor Jesu est Idolum, non bene dixisti, cum illud adorari posse interno cultu hoc eodem capite indicasti. Et cum punctum hoc principalissimum sit, & totius Dissertationis fundamentum, in titulo, & in capitis decursu in medio relinquis quæstionem de cultu interno. Sic Lutherus in Confessione Magna de Cœna Domini, transubstantiationis dogma, quod præcipuus inter omnes, & fundamentalis erat articulus, in medio reliquit dicens: *se hætenus docuisse, & adhuc docere; parum referre, nec magni momenti esse, sive quis panem in Eucharistia manere, sive non manere, & transubstantiari credat.*

Illationes
contra
Commo-
nitorem.

216. Profecto articulus hic serio examine discutiendus erat. A decisione honestatis, vel malitiæ cultus interni, maxima ex parte pendet resolutio pro cultu externo. In notis capiti 70. adjunctis utrumque probas, & quod liceat Cor adorare cultu interno, & quod non liceat. Probas licere, adductis

auctoritatibus Augustini, Angelici, & Psalmistæ: dummodo, ut ais, comitem habeat sanum animi sensum. Negas licere, quia internus cultus, dum exit foras, non aliud exhibet quam præconceptum Cordis Idolum. Et tamen paucis ab initio lineis sic inquis: quidquid tamen sit, an ejusmodi cultus sit probandus necne. Si bonus est cultus internus, ut textibus Psalmistæ, Augustini, & Thomæ convincere niteris, approba, & rationibus corrobora, hinc, & inde quæsis. Si intrinsece malus, tui Commonitoris munus exercitato, blasphemato, & ter quaterque illum severissime anathematizato, ut audeat nemo in posterum Cor revereri cultu interno.

217. Sed cum neutrum posses facere, rem sub bivio reliquisti. Si dicebas, quod cultus internus erat bonus, subito contra te insurgabant sequentes rationes. 1. quomodo est bonus cultus internus Idoli? 2. quomodo ab objecto malo cultus haurire potest bonitatem intrinsecam? 3. quomodo evadit bonus cultus internus, & cultus externus malus? 4. quare actus internus, & externus, quando in aliis materiis, v.g. homicidii, aut adulterii, objectum est malum, evadunt mali, & non internus bonus, & externus malus; in hac vero materia SS. Cordis aliter definitur?

218. Si dicebas, quod cultus internus erat malus intrinsece, sese contra te offerebant sequentes rationes. 1. Cur facis Cor Carneum Objectum meditationis? 2. Cur asseris ex hac meditatione copiosos affluere fructus, quos inter unus est cultus internus intrinsece malus? Ais enim expresse cap. 39. *medita-*

fatio Cordis Christi suum habet uberrimum fructum, dum adjuvat infirmitatem nostram, & nostra erigit sursum corda ad colendum, & amandum Deum. 3. cur non resolvīs aperte, & manifeste malitiam cultus interni, sicut resolvisti malitiam cultus externi? 4. cur ex arbore bona meditationis nascitur fructus malus interni cultus? 5. quomodo ex sana intentione cultus internus denudari poterit malitia interna? Hæc præmonuisse sufficiat: transeamus ad alia.

§. XX.

Commonitoris doctrina circa præcisionem.

219. **S**I quæ de præcisionis essentia, Commonitor sapientissime, in longum comminisceris, susciperem prolixè enucleanda, longius justo protraheretur disputatio. Tuam obscuram de præcisionibus doctrinam, tribus expono propositionibus. Prima, actus intellectus præscindunt objective. Hinc sine falsitate intellectus potest exerceri meditando, & contemplando Cor Jesu, quin inferat divisionem illius a corpore. Secunda: actus voluntatis, seu potentiæ appetitivæ inferunt in objecto præcisionem subjectivam. Hinc nec amare possum, nec venerari Cor Jesu actu interno cultus. Tertia: actus externi adorationis v. g. genuflexio, incensatio, & similes potiuntur eadem vi dividendi: atque adeo si quis actu externo cultus Cor Jesu adoraret, adorando illud, a corpore divideret, significaretque revera ita fuisse divisum.

Tribus
propositio-
nibus Com-
monitoris
doctrina
explicatur.

Nota Blasii Admonitoris.

Intellectus præscindit, non vero voluntas. 220. Prima tua propositio, Commonitor, cum D. Thoma, & Aristotele ab omnibus admittitur. Parum enim ad rem, de qua agimus, refert, quod præcisio sit formalis, vel objectiva. Maximi tamen faciendum, quod ab omnibus supponitur, & non disputatur, voluntatem scilicet, quæ cæca potentia est, non potiri jure, & privilegio objectum dividendi sive per actus proprios, quos elicit, sive per actus aliarum potentiarum, quos imperat. Interea non negaverim, intellectum ad se objectum trahere, & ideo dici præcisivum, quia ejus format imagines inadæquatas, non ex parte rei intellectæ sed ex parte potentiæ intelligentis. Voluntas autem, seu appetitiva potentia, cum similem tendendi modum non sortiatur, caret virtute subjective dividendi unita, aut subjective uniendi divisa. Tendit quidem in objectum prout est in se, seu foras egreditur. Hic autem modus loquendi significat solum, eam non ferri in similitudinem objecti, efformatam ab intellectu, sed in ipsum objectum, cujus imaginem efformavit intellectus.

Quo sensu voluntas tendat in objectum prout est in se.

Doctrina præcisivum inutiliter adducitur.

221. Devotio Cordis Jesu non pendet ab hac doctrina. Sive enim voluntas præscindat, sive non, certum est, non habere locum ejus virtutem, & vim præcisivam, quando ab intellectu ei proponitur totum objectum, ut contingit in SS. Corde Jesu. Ab ipso enim principio stabilitum est, hanc piissimam devotionem non respicere ipsum Cor nude sumptum, sed Humanitati, Verbo,

boque Divino unitum. Voluntas, quæ cæca est potentia, non transgreditur terminos, ipsi ab intellectu propositos, nec ultra illos foras egreditur, amando, desiderando, colendo, aut odio habendo. Si totum proponitur, ut totus Christus amabilis sub symbolo Cordis, aut totus amatur, desideratur, colitur, aut totus prætermittitur, vel etiam odio habetur: non vero una pars amatur, desideratur, & colitur in particulari, aliis prætermiſſis. Symbolica enim Cordis significatio totum Christum proponit, non vero unam partem, nihil de cæteris curando.

222. Permitto tamen, sustineri posse doctrinam tuam de præcisione subjectiva potentiae appetitivæ. Ecce fusque deque multa principia. In contemplatione non omnia manifestantur attributa contemplanti. Ponamus ipsi clare proponi Dei misericordiam, quam Deus perspicuis, evidentissimisque operibus exaltavit, notamque fecit super cæteras suas perfectiones. Voluntas contemplantis, cui pro tunc nulla cæterarum perfectionum lux affulget, illas amare non poterit, solumque amore prosequetur ardentissimo misericordiam, ipsi dilucide propositam. En casus subjectivæ præcisionis, seu sacrilegæ divisionis. En Deum animam exaltantem per altissimos contemplationis gradus, ut præcipitem deiiciat in barathrum sacrilegæ divisionis. En etiam animam, quæ fortissima inclinatione fertur in cultum, & amorem misericordiae: cultum tamen, & amorem ponere non est potens, qui simul sacrilege dividat, laceret, & dilaniet divina attributa.

Illationes
ex præci-
sione sub-
jectiva a.

223. Sed pag. 148. dicis: attributa divina licet unum re, plura tamen ratione esse: id-

circo non præbent cultu suo suspensionem divisionis. Optima responsio, Commonitor, si rei, de qua agitur, foret apta. Non est punctum difficultatis de suspensione, sed de divisione. Aliud enim est divisio, aliud divisionis suspicio. Suspicio enim sequitur videntis apprehensionem, quæ, ubi adfunt fundamenta, poterit non suspicari, & ubi illa defunt, in suspensionem venire, ut plerumque contingit. Divisio autem intrinsece comitatur tendentiæ actus. Hic vero in tuis principiis foras egreditur, objectum quærit in se, & prout est in se. In se est misericordia simul cum reliquis attributis: in actu solum est affective misericordia, non vero cætera attributa: subjective ergo in tuo sensu fit divisio.

224. Hinc sequitur aliqua præcepta esse nobis impossibilia observatu secundum præfentes, quas habemus vires, v.g. impossibilis erit observatio præcepti amandi, & colendi Deum. Cum enim nobis sit impossibilis cognitio omnium perfectionum, quæ Deum amabilem, adorabilemque reddunt, actus amoris, & cultus ferentur solum in formalitates sibi propositas, non vero in alias, quas subjective dividunt, aliquas amando, & venerando, & cæteras prætermittendo. Atque adeo ipsi actus amoris, & cultus naturam induent odii, & summæ irreverentiæ. Cum enim voluntas, quantumcumque in Deum sit bene affecta, & præceptorum amandi, & colendi ipsum observantiam procuret, id exequi non possit intra se, necessariumque sit egredi foras ad objectum, prout est in se: & objectum in se sit complexio omnium formalitatum amabilium, & adora-

bi-

bilium; si actus amoris, & adorationis ad omnes non se extendunt, jam tales actus non erunt affective, sicut objectum est in se, dividuntque quasdam formalitates ab aliis. Quod certe fieri non poterit sine odio, & reverentia Dei.

225. Ne plus justo rem hanc protraham, inutilem, ut insinuavi num. 221. gradum facio ad tertiam propositionem: quia secundam s. sequenti attingam. Actus externi, cum nec repræsentativi sint, nec affectivi, nec de se hoc objectum, aut illud respiciant, illuc feruntur, quo a voluntate diriguntur, nec vim sortiuntur separandi, aut objectum dividendi. Quinimo actus cultus externi signum sunt animi, alteri se subiicientis propter ejus excellentiam. In nostro casu intellectus voluntati proponit excellentiam SS. Cordis, non nude, & solitarie sumpti, sed Humanitati, & Divino Verbo uniti, & ei sic sumpto voluntas se submittit, & in suæ recognitionis signum, imperat cultum externum, genuflexionem v.g., capitis inclinationem, aliosque similes, qui, cum in totum Christum tendant repræsentatum sub SS. Cordis symbolo, non possunt facere ullam divisionem.

Externus
cultus si-
gnum in-
terioris.

226. Quare Augustinus lib. 1. de Civit. c. 19. dixit: exteriora sacrificia ita sunt signa interiorum, sicut verba sonantia sunt signa rerum. Quo circa sicut orantes, atque laudantes ad eum dirigimus significantes voces, cui res ipsas in Corde, quas significamus, offerimus: ita sacrificantes non alteri visibile sacrificium offerendum esse noverimus, quam ei, cujus in cordibus nostris invisibile sacrificium nos ipsi esse debemus: Actus ergo ex-

terni, quibus SS. Cordi sacrificia offeruntur; signa sunt nostrorum affectuum, per quos nos ipsos eidem SS. Cordi sacrificamus. Sed cum illud Cor non accipiamus separatum, sed unitum Humanitati, & Verbo, actus externi cultus signa sunt nostrorum internorum sacrificiorum, quibus nos totos toti Christo, sub figura Cordis symbolici repræsentato, devovimus.

§. XXI.

Commonitoris doctrina de meditatione Cordis Carnei Jesu.

Meditatio
Cordis Je-
su in fru-
ctuosa.

227. **N**ucleum tuæ mysticæ doctrinæ paucis complectar. Sæpissime doces, Commonitor, divina non magistraliter tractans, præcipue cap. 61. SS. Bonaventuram, Bernardum, Salesiumque, & alios sibi proposuisse *Cor Carneum Jesu non ad colendum, sed ad contemplandum tantum*. Quod ipsi devote præstabant, & alios sæpe commonere solebant, ut jugiter morarentur juxta *Cor Jesu*. Ad quid hoc? Carne, inquis, utuntur, quasi gradu ad ascendendum, & requiescendum in spiritu. Non solum de Corde, sed de cæteris ejus membris, & Corporis partibus id asserendum credidisti: sic enim in singulis Corporis Christi membris novam semper, uberemque materiem habebis, ex quo tuus erga Christum amor magis, magisque succendatur, & ardeat.

Nota Blasii Admonitoris.

228. Si cultus, adoratioque tollatur, Com-
mo-

monitor Blasi, a Corde Jesu, cætera erga ipsum Divinissimum Cor permissa facile mihi dabis. Sed proh dolor! quam sterilis, nullum affectuum producens fructum, Bernardi, Bonaventuræ, & Salesii meditatio, & contemplatio! Sic plagæ manuum, pedum, & lateris, ex quo cum sanguine, & aqua gratiarum fluenta emanarunt, & nostræ pignus salutis æternæ, poterunt meditationi, & contemplationi subiici, nullum amoris, gratitudinis, obsequii, reverentiæ, & adorationis fructum laturæ. Sic Humanitatem Sacratissimam poterit quis contemplari, & cum sit puteus aquæ in vitam æternam salientis, in sicco manere, ne guttulam quidem affectuum degustans. Tam longe abest, Commonitor, ut hæc illationes animositatem deterreant tuam, ut pag. 135. ex animo illas probare contendas, scrupulo impulsus illius subjectivæ præcisionis, de qua superiori §. actum est. (Additio 10.)

229. Si inspiciatur meditationis, contemplationisque natura, Mysticæ Theologiæ Magistris docentibus, non est arbor sterilis, quæ nullos ferat fructus. Uberrimos, saluberrimosque producit, pertinentes non solum ad lineam intellectivam, qui maximi habendi sunt, sed etiam ad affectivam, voluntatem purissimis ditando affectibus, qui sicuti ad nobiliores virtutes spectant, sic etiam ad religionis cultum pertinent. Inde fit animam in contemplatione superius immersam luminibus, quibus Christi sacratissimam Humanitatem, ejusque præcipuas partes, pedes v.g. manus, & SS. Cor intimius, perfectiusque cognoscit, ferventiori spiritu, intensiorique actuum perfectione, in multiplices affectus
erum-

erumpere, & quo ab intensiori, clariorique luminis illustratione procedunt, majori fiunt reverentia, humiliorique supremæ majestatis protestatione. Hos affectus tam certum est contemplationis, meditationisque esse comites, quam certum est ad religionis cultum pertinere,

Quid sit
contem-
platio? &
qui ejus
effectus?

230. Ut clarius hic articulus, qui in hac materia est principalis, intelligatur, audiendi sunt SS. Patres, contemplationis naturam, ejusque principiores effectus exponentes. S. Augustinus Lib. de spir. & anima c. 32. ait: *contemplatio est perspicuæ veritatis jucunda admiratio*. S. Bernardus in Schal. Claustr: *contemplatio est mentis in Deum suspensæ elevatio, æternæ dulcedinis gaudia degustans*. Rich. de S. Viçt. *est libera mentis perspicacia in sapientiæ spectacula cum admiratione suspensa*. Hæc autem admiratio, sine qua, ut inquit Alvares de Paz tom. 3. l. 5. p. 2. c. 1. non est perfecta, sed inchoata contemplatio, non est vacua affectibus voluntatis, sed comitem habet respectum, venerationemque erga contemplatum objectum: &, ipsa manducente, Contemplator videt objecti perfectionem; videndo, summam ejus excellentiam admiratur; admirando, amat; amando, fruitur; fruendo, adorât; & adorando, laudat, & benedicit.

231. Si tu, Commonitor Blasi, attente fuisses essentiam contemplationis perscrutatus, aut non fecisses SS. Cor Jesu objectum contemplationis Bernardi, Bonaventuræ, Salesii, & aliorum, aut certe objectum cultus, & affectuum, qui ex contemplatione naturaliter profluunt, admississes. Horum enim Sanctorum contemplatio non fistebat in sola

potentia cognoscitiva, supernis Divinarum perfectionum radiis illustrata. Alias ii, qui Mysticae Theologiae laurea coronantur, viam aperuissent illis Auctoribus, qui, contemplationis essentiam in sola fide constituentes, obstinatissime tuebantur, ab intellectu per fidem cognoscente progrediendum non esse ad voluntatem, ut per suos actus v.g. amoris, reverentiae &c. sese exercent. Transibant ergo a cognoscitiva facultate ad affectivam. Et quoniam ipsi perfectione erant consummati, eorum etiam contemplatio, quae non erat incipientium, sed perfectorum, erat *veritatis jucunda admiratio*, ut definit Augustinus. Erat *mentis elevatio*, *eternae dulcedinis gaudia degustans*, ut dixit Bernardus. Erat *mens cum admiratione suspensa*, ut descripsit Richardus. Porro hi actus, quibus contemplationis circumscribitur idea, procedunt a voluntate, recta tendentes in illud ipsum Cor, quod contemplationis objectum praefigitur.

232. Tu ipse, Commonitor, mihi videris assentiri. Scripsisti enim pag. 230. Cor ipsum laudis objectum esse, ut asseris laudasse Bernardum, Bonaventuram, Lanspergium, Salesium, Gertrudem, Mechildem, aliosque plurimos: laus autem, inquit Eximius tom. i. de Relig. lib. i. c. i. pertinet ad cultum externum: ipsa laudatio, si ex convenienti affectu fiat, potest veram rationem adorationis habere. Nam esse potest accomodatissima nota submissionis: ut quando quis Divinam excellentiam extollit, animo se illi submittendi, & quasi exhibendi tributum, quod creatura debet Creatori. Ergo sicut potest laudari Humanitas Christi, ita potest ipsa laudatione

Laus ad cultum externiorem pertinet.

ado-

adorari. Idem de SS. Corde dicendum, quod cum laudis feceris objectum, a fortiori cultus, & adorationis objectum efficere debes.

233. Præterea: hæc laus imperari debet a voluntate, suum principatum, & dominationem in omnes potentias exercente. Et ecce, Commonitor, omnia tua argumenta in hac laude in te conversa. Hæc quippe laudatio imperatur a voluntate bene affecta erga SS. Cor Jesu. Eos enim libenter, & ex corde laudamus, erga quos bene affecti sumus. Nunc ediffere, num talis laus Cordis sit divisiva, an non? Si non est: a fundamentis evertitur tua principalis ratio. Si divisiva est: tu es sacrilegus Christi divisor; sicque laqueis, quos devotioni paraveras nostræ, irretitus es.

234. Plurimas laudes Cordi Jesu esse delatas, in dubium vocavit nullus. Inter eas præcipua est, quod in multis Pontificum Brevibus *Sanctissimum* nuncupetur. Nec porro laus, qua Bened. XIV. frequentissime utitur in suo Opere de Canoniz. & semper in suis Brevibus, per se sufficit ad fundandum cultum externum. Tum quia laudatio *Sanctissimum* tribui potest sensu superius ab Eximio explicito. Tum etiam & præcipue, quia ea fundamentum est omnis cultus, & adorationis: cum perinde sit, Ecclesiam aliquem *Sanctum* renunciare, ac declarare dignum cultu externo, ut videri potest in ipso Bened. XIV.

§. XXII.

Quem fructum ferat meditatio Sanctissimi Cordis Jesu.

235. **C**ommonitor Blasius cap. 39. sic loquitur : *meditatio Cordis Christi suum habet uberrimum fructum, dum adjuvat infirmitatem nostram, & nostra erigit sursum corda ad colendum, & amandum Deum.*

Meditatio
Cordis
producit
fructum
amoris &
cultus Dei.

Nota Blasii Admonitoris.

236. Locutus es tandem optime, Commonitor, de SS. Corde Jesu, & qui alias *Idolum* illud fecisti, nunc fructiferam depingis arborem, cujus uberrimi fructus sunt amor, & cultus erga Deum. Si ponis meditationis objectum Cor separatum, tam pretiosos producens fructus, cave diligenter, ne quis te vocitet impium tyrannum, qui sacrilege dilanias Cor Christi, illud in productione talium fructuum a reliquis secernendo. Cave ne tibi Pauli textum, quo abuteris, quis opponat : *caro non prodest quidquam*. Si meditationis objectum ponis ipsum Cor Humanitati, & Verbo unitum, cur cap. 61., futurorum memoriae tradidisti, SS. Bonaventuram, Bernardum, Salesium, & alios sibi proposuisse *Cor carneum Jesu non ad colendum, sed ad contemplandum tantum?* In hoc sensu omnes SS. Patres, & Concilia, quibus addendum tuum suffragium ex cap. 12. citatum 190., admittunt Humanitatem sacrosanctam & animam, & corpus, & Cor esse adoranda. Non enim Cor unitum adoraturi, illud

Commo-
nitoris in-
consequen-
tia.

Cor Verbo
unitum a-
dorandum.

lud a Verbo separari jubemus; ut ad illud non pertingat nostra adoratio, ut dixit S. Athan. epist. ad Adelph. *neque Verbum adoraturi, Verbum a carne longe separamus. Sed cum sciamus, ut dictum est, Verbum carnem esse factum, illud jam in carne situm Deum cognoscimus.* Prius dixerat carnem, & Verbum eadem adoratione indiscriminatim esse adoranda. Et Damas. Lib. 3. Orth. Fidei c. 8. scripsit: *non carnem nudam adoramus, sed carnem Dei, id est, Incarnatum Verbum.*

Commo-
nitoris te-
meraria
propositio.

237. Hic vehementer admiror num. 5. Prole te sic locutum: *siquam Cordis carnei considerationem huic Festo admixtam ab Ecclesia velimus, Ecclesiam a regula recessisse, quæ ab Spiritu Sancto in Scripturis, & perpetua Patrum traditione revelata est.* Hæc tua propositio, Commonitor, quæ temeritatis plurimum habet, non recte cohæret cum altera principio §. adducta. Ecclesia enim, quæ omnia maturo expendit judicio, non est subjecta varietatibus, quibus tua scatet Dissertatio. Neque verisimile est, quod meditatio Cordis Christi suum habeat uberrimum fructum, dum adjuvat infirmitatem nostram, & nostra erigit sursum Corda ad colendum, & amandum Deum, ut dicis, & quod noluerit Cordis carnei considerationem huic Festo admixtam.

238. Est enim Ecclesia zelantissima cum nostri spiritualis profectus, tum etiam honoris, & cultus divini. Non respuit, sed vigilantè quærit utrumque promovendi occasiones. Cum igitur meditatio Sanctissimi Cordis carnei inventa sit opportunissimum medium, quo infirmitas nostra adjuvetur, & Dei cultus, & amor plurimum promoveatur, non occurrit alia ratio removendi ab hoc Festo con-

considerationem Cordis carnei, nisi quia ejus ardentissimus zelus elanguit. Idque maximam vim habet, si reflexio fiat ex hoc capite Imaginum adorationem esse permissam.

239. Audi Greg. II. Ep. i. ad Leonem Isauricum, Sacrarum Imaginum Persecutorem: *dicis nos lapides, & parietes, ac tabellas adorare. Non ita est, ut dicis, Imperator: sed ut memoria nostra excitetur, & ut stolidi, & imperiti, crassaque mens nostra erigatur, & in altum provehatur per eas, quarum hæc nomina, & appellationes sortiuntur, & quorum hæc sunt imagines.* Unde Greg. Nis. orat. de S. Theodoro dixit: *solet figura tacens in pariete loqui, maximeque proficere.* Cum igitur hæc sit ratio permittendi imaginum cultum, & hoc attributum meditationi Cordis carnei adscripseris, tam longe fuit Ecclesia a removenda Cordis consideratione, ut potius ex hoc capite eam voluerit huic Festo admixtam. Quem enim in finem hoc nos medio, & Deum hoc privaret honore?

Ratio per-
mittendi
Imaginum
cultum.

240. Neque ratio a te adducta exigui est ponderis in Ecclesiæ consideratione. Si forensia negotia permittunt tibi otium, Breviarium, & Missale diligenter evolve, & pro Festis concedendis hæc ratio adjuvandi infirmitatem nostram, & corda nostra ad cælestia erigendi, passim occurret. Rem paucis absolvo. Sanctorum Canonizatio, Festorum celebritas, rituum, cæremoniæque ordo, & Sacramentorum institutio his duobus nititur cardinibus, infirmitatem adjuvandi nostram, & divinum in nobis amorem, & cultum erga Deum promovendi. Quæ duo, te Auctore, cum Cordi carneo conveniant optime,

me, non est, cur Ecclesia ejus consideratio-
nem huic Festo non voluerit admixtam. Pro-
fecto in aliis Festis spongiam cum aceto, cla-
vos ferreos, quia ferreos, coronam de spinis,
quia valde pungentibus, & crucem doloro-
sissimam, qua talem voluit admixta eorum
respective Festis, quia adjuvant infirmitatem
nostram, & Cordis considerationem, quæ
eodem potitur privilegio, noluerit admixtam
ejusdem Festo? Quæ consequentia est isthæc?

Ecclesia in
Festis ali-
quid car-
neum im-
miscet.

241. Si assertio tua displicet, ipsa assertio-
ne plus displicet ratio illius. Ais enim, quod
si huic Festo admisceretur aliqua Cordis car-
nei consideratio, *Ecclesia recessisset a regula,*
quæ ab Spiritu Sancto in Scripturis, & per-
petua Patrum traditione revelata est. Ecclesia
in Festo Corporis Domini, Quinque Plaga-
rum, & Sanguinis Christi aliquid carneum
immiscet: eritque jam de Ecclesia actum pro-
pter hanc immixtionem? Idque majorem ha-
bet difficultatem in Sanguine, Mantuæ pu-
blicæ venerationi exposito. Sive enim assera-
tur ibi esse delatum a S. Longino, ut asserit
Bonamens Aliprandus in Chronico Mantuano,
esseque unam ex guttulis, e Christi latere
effusis. Sive dicatur esse unam ex illis, quæ
ex percussa Beryti in Syria Christi Imagine
miraculose fluxerunt, ut contendunt Cardi-
nalis Lugo, & Honoratus a S. Maria: id
apud omnes certum est, talem sanguinem
non esse Verbo unitum. Ejus tamen confi-
derationem in ejus Officio, & Missa voluit
Ecclesia admixtam, quin discesserit a regula
in Scripturis, & Patribus præscripta.

Et etiam
in myste-
riis Chri-
sti.

242. Mysteria etiam nostræ Redemptionis,
quæ Festo, & cultu publico universalis ce-
lebrat Ecclesia, admixtam habent carnis con-
side-

fiderationem. Non enim pro nobis natus est purus Deus, aut circumcissus purus Deus, aut baptizatus, transfiguratus, passus, & crucifixus purus Deus, sed Christus, qui ex carne Humanitate, & Verbi Persona confurgit. Dicesne quod Ecclesia hanc in Festis proponens admixtionem carnis, a regula defecerit in Scripturis præscripta? Hoc si dixeris, dicito etiam, quod quando vox e cælo intonuit dicens: *hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui: ipsum audite*: ipse Æternus Pater a regula defecerit in Scripturis proposita, objiciendo nostræ considerationi Humanitatem Sacrosanctam, quam induit Filius Dei. Applica hic, si animus tibi superest, applica textus D. Pauli: *caro non prodest quidquam*. Et iterum illum: *Et si cognovimus Christum secundum carnem; sed nunc jam non novimus*.

243. Si meum apud te verbum aliquam meretur fidem, firmissime credito, Hæreticos his, aliisque Scripturæ locis abuti, ut oblivioni tradant omnem Sacrosanctæ Humanitatis memoriam. Beguardi, & Beguini cæteris præluxere, asserentes, quod esset imperfectionis eisdem, si a puritate, & altitudine suæ contemplationis tantum descenderent, quod circa mysterium, seu sacramentum Eucharistiæ, aut circa Passionem Humanitatis Christi aliqua cogitarent, ut dicit Concil. Vien. Err. 8. Illuminati in Hispania dicebant: *ne in Jesu Christi quidem Passione, multo minus in sanctæ Humanitatis cogitatione immoremur*, ut inquit Salelius Lib. 3. reg. 326. Michael Molinos, ut constat ex prop. 35. ab Inn. XI. damnata, dicebat, nos non debere Humanitatem Christi prosequi actu amoris.

Commonitor Hæreticis assentitur.

244. Nunc scire vellem, in quo tua sententia ab hac discriminatur. Imaginabilis enim non est casus, in quo Humanitatem amare possis. Admittis pag. 135., te abstrahere posse in Christo partes Humanitatis ab Hypostasi Divina, & seorsim ab illa contemplari animam illam sanctissimam, illudque purissimum Corpus, & subjungis: *non possum tamen Humanitatem sic abstractam partiali etiam adoratione prosequi*. Si adoratione prosequi non potes, nec etiam amore. Uterque actus cum ad potentiam pertineant appetitivam, in tuis principiis ferunt s. cum præcisionem subjectivam. Neque potest Humanitas in concreto Verbi Divini amari in tuis principiis. Cum enim Ecclesia, ne a regula in Scripturis præscripta deficiat, Festis non possit immiscere aliquid carneum: (*caro enim ais non prodest quidquam*) ne noster contaminetur cultus, neque amor ferri poterit in carneam Humanitatem, quin fædissima lue contaminetur.

245. Noto præterea, te, ut excludas amorem, & cultum Cordis, abuti terminis ex S. Paulo desumptis, qui significant ipsam carnem universaliter sumptam. Ex tali termino, si sensum, quem intendis, præferebat, multæ hæreticæ illationes deducerentur. Demus tamen cultum, & amorem ferri posse in Humanitatem concretive sumptam: ecce in pectus tuum resiliunt sagittæ ex tua pharetra emissæ. In tali casu caro jam prodesset, & Christum in carne novissemus, & amavissemus. In alio etiam sensu in te retorquentur. Cum enim meditationi SS. Cordis, & Sacratissimæ Humanitatis uberrimum concesseris fructum, nostram adjuvando infirmita-

tatem, nostraque corda ad Deum colendum & amandum erigendo; nescio *hoc tuo* principio stante, quomodo caro nihil profit. Nunquid non est prodesse, adjuvare infirmitatem nostram? non est prodesse corda nostra ad Deum colendum, & amandum erigere? non est prodesse, producere uberrimum fructum?

246. Dixisti ultimo: quod si Ecclesia aliquam Cordis carnei considerationem huic Festo admixtam voluisset, recessisset a Patrum perpetua traditione, seu regula per eam revelata. Non rem beneconsiderasti, Commonitor Blasi. Asceticæ, mysticæque Theologiæ Patres, & Doctores non legisti. Omnes unanimi consensu Sacratissimam Christi Humanitatem, quæ vere carnea est, in partem vocarunt contemplationis, suorumque affectuum. Lege sis inter alios Honoratum a S. Maria in Lib. Tradizione de' Padri sopra la Contemp. Part. 2. dis. 5. a. 1. per totum, ibique videbis omnium sæculorum a Christi Nativitate hanc esse constantem Patrum traditionem, Humanitatem Christi trahendam frequenter ad contemplationem. Hinc Ecclesia, si aliquam Cordis carnei considerationem huic Festo admiscuisset, a regula Patrum traditione firmata, certissime non recessisset. Ecclesia enim ab initio consuevit in Festis etiam Christi, aliquid carneum admiscere. Quid antiquius in Ecclesia mysterio Incarnationis? in quo certissime continetur illud venerandum: *caro factum est*. Hoc tamen singulis celebrasse annis B. V. Mariam, & ipsa docente, Apostolos, & ad reliquos transiisse Christianos cum Bollandianis testatur Benedictus XIV. tom. de Festis lib. 2. c. 3. Non

ergo propter admixtionem carnis in Festis Ecclesia deficit a regula &c.

§. XXIII.

Commonitoris doctrina de natura signi.

Signa pen-
dent ex
proportio-
ne cum re
significata.

247. **C**ommonitor Blasius cap. 13., naturam explicans signi, sic ait: *significatio non pendet ex intentione; sed ex proportionem signi cum re significata.*

Nota Blasii Admonitoris.

Multiplex
signorum
divisio.

Naturale
signum.

Hoc tuum principium, quod multarum basis est falsitatum, explicatione indiget, Commonitor, aliqua huc transferendo ex Philosophia, quæ de natura agit signorum. Signa enim alia sunt naturalia, quæ independenter ab omni arbitraria institutione natura sua sunt signa, & aliquid a se distinctum significant, v. g. fumus signum est naturale ignis. Proportionem, si in eo quæras, similitudinis, aut prædicatorum conformitatem, nullam certe invenies; solum reflectendo reperies effectum, qui oculis patet manifestissimus, connexionem cum sua causa, velut digito manifestantem, ibi præsentem ignem adesse, unde ipse sursum elevatur.

Divinum,
Ecclesiasti-
cum, Po-
liticum.

248. Alia signa sunt ex institutione divina, Ecclesiastica, & politica, quæ ex mente instituentis, quicumque ille sit, habent objectum manifestare. Hæc notabilis, maximeque observanda est inter utraque differentia, quod naturalia sint invariabilia, & ubique gentium omnibus sunt æque nota. Hinc viso fumo, omnes omnium nationum homines

nes cognoscunt, ibi ignem adesse. Non sic res procedit in signis ad placitum. Non enim eadem sunt apud omnes gentes, neque omnibus nota est signi extrinseca connexio cum re significata. Arcus enim cælestis signum est ex Divina institutione diluvii deinceps non futuri. Non tamen omnes gentes, illum intuentes, in cognitionem veniunt fœderis divini cum Noe initi. Si proportionem in eo quæras, intrinsecam nullam invenies. Tum quia cum sit ex materia facile solubili confectus, non videtur aptus ad significandam fœderis perpetuitatem. Tum etiam, quia licet aliqua proportio concederetur, hæc de se insufficientis est argumentum perpetuitatis fœderis initi. Multa enim inveniuntur, quæ perpetuitatis gaudent privilegio, & non habent proportionem cum fœdere inito.

Habent significare ab institutione.

249. Hujusmodi signa, sicut natura sua non habent significare, ita nec significando prætergrediuntur terminos, circumscriptos ab institute, sive iste sit Deus, sive Ecclesia, respublica, aut quicumque alius. Ab institute enim totam significandi vim sortiuntur: & licet temporis decursu plus innotescat, ejus tamen virtus significativa novum non sumit incrementum. Sic qui Angelos depingit alatos eo fine, ut per imaginem exprimat promptitudinem in exequendis Dei mandatis, cum non intendat significare illos esse corporeos, aut alas habere, licet imago sit corporea, alasque habeat depictas, signum tamen non est harum proprietatum in prototipo, nec tractu temporis mutat, nec mutare potest suam significationem.

Et ultro eam non extenduntur significando.

250. Sed hinc insurgis, impugnaturus imagines, & cultum SS. Cordis. Illæ enim cum

Commonitoris instantia.

repræsentent Cor separatum, & iste cum feratur in ipsas imagines, quæ illud exhibent separatum, signa sunt separationis cordis a reliquo corpore. In quo præcipue consistit hujus cultus, & imaginum falsitas. In cultu enim, & imaginibus proprietas est quærenda signi consistens *in proportionem cum re significata*. Quæ enim proportio esse potest inter imaginem, quæ exprimit Cor non unitum, & ipsum Cor unitum? Inter cultum, qui fertur in Cor etiam non unitum, & ipsum Cor reipsa unitum? Est igitur imago, & cultus falsus, & abolendus.

Responde-
tur, & re-
torquetur.

251. Inutiliter aerem verberas, Commo-
nitor: signa non transgrediuntur terminos si-
gnificationis, ab institute præscriptos. Ima-
go Cordis Jesu non est ordinata ad significan-
dam divisionem Cordis a Corpore. Est ima-
go symbolica, supernis circumvestita signis,
quæ in hanc unicum significationem conspi-
rant symbolizandi Christi Domini charitatem
excellentissimam, seu Jesum hominum ama-
torem eximium. Intra hos terminos ejus sym-
bolizandi vis accincta de aliis non curat, a
quibus præscindit, sicut aliis imaginibus id
est commune. Sic imago Angeli cum aliis
ordinata ad significandam ejus in obediendo
Deo promptitudinem, hanc solam symboli-
zat; & præscindit, an alas habeat, aut illis
careat. Sic imago Patris Æterni in figura se-
nis barbati significat ejus æternitatem, in
qua principium sine principio ab ipso habue-
runt Verbum, & Spiritus Sanctus. Hos intra
limites ejus limitata significatio, illos non
prætergreditur, nec procedit ad significandum
esse barbatum.

252. Sic imago brachiorum Christi Domi-
ni,

ni, & S. Francisci in Crucis figuram conne-
xorum, cum instituta sit ad symbolizandam
protectionem, qua opem, & auxilium se la-
turum S. Francisco Christus sponndit, hanc
solam significat, non vero recessionem bra-
chiorum a corpore, aut divisionem. Sic ima-
go illa sui divini vultus, & vivificæ faciei,
quam Christus pallio impressit Abagaro, E-
dessæ Regi, mittendam, teste Damasceno
lib. de Fide Orthod. signum erat sui vultus
amabilissimi: & quamvis non repræsentaret
reliquum corpus, non propterea evasit, nec
temporis cursu evadet signum divisionis inter
vultum, & reliquas corporis partes.

253. Dices adhuc, Commonitor: si Cor
Christi fuisset abscissum a corpore, non aliter
depingeretur ejus imago, ut cerni datur in
immagine Cordis S. Caroli Borromæi: ergo cum
nunc ita depingatur, signum erit divisionis
cordis a corpore. Si hæc arguendi forma ali-
quam vim haberet, etiam sequentes formu-
læ forent efficaces. Si Christi, & S. Franci-
sci brachia fuissent a corporibus rescissa, cer-
te eorum imago non aliter depingeretur, ac
nunc depingitur: ergo nunc ita depingendo
significatur abscissio brachiorum. Si caput Chri-
sti fuisset amputatum, ut amputatum fuit
caput S. Joannis Baptistæ, certe non aliter
depingeretur, ac Christus fecit pallio, quod
transmittendum erat Regi Abagaro: ergo
imago ita depicta significat caput amputa-
tum. Si Angelus haberet alas, & Pater Æter-
nus barbam, certe non aliter depingerentur:
ergo illos ita depingendo significatur, An-
gelos alas habere, & Patrem Æternum bar-
bam.

Alia Com-
monitoris
instantia
retorque-
tur, & sol-
vitur.

254. Ex quibus sicut facile est cognoscere

tui argumenti debilitatem, sic facile est cognoscere, quod res assumpta in signum aliqujus rei, non transit hic, & nunc ad significandum omne illud, cujus symbolum, & signum, mutatis circumstantiis, potuit constitui. Imago Cordis Jesu potuit, circumstantiis variatis, constitui signum divisionis: at nunc solum est signum Charitatis Christi, cujus memoria, ut dicit Decretum, symbolice renovatur.

Instantia
eruta ex
Iconoma-
chis.

255. Si dixeris, imaginem Cordis SS. cum non exprimat unionem Cordis cum reliquis partibus, signum esse divisionis. Si ita replicas, falleris, &, quod pejus est, argumento uteris, quod familiare erat Iconoclastis. Tuorum hæc est nimis deploranda proprietas argumentorum, quod eruta sint ex Hæreticorum fontibus. Falleris dixi, & nunc iterum dico: quia non est constituta divisionis signum. Dixi quod tuum argumentum est haustum ex Heterodoxorum fætidissimis fontibus. Et ut ipsi argumentabantur: imago Christi non exprimit animam, nec Verbi Divinitatem: ergo signum est divisionis inter Humanitatem ex una parte, & animam, & Divinitatem ex altera: adeoque non est adoranda, nec colenda. En in propriis terminis Iconoclastarum argumentum ut refertur act. 4. Synodii VII. Tom. 8. Collect. Labbè: *qui adorat imaginem in duo Christum dividit, & qui contemplatur imaginem, & dicit, aut inscribit, quod sit Christus, Christum dividit.*

256. Cui argumento, & ego cum eis tuo, sic act. 6. respondebant Patres Nicæni: *Christus nomen est duarum naturarum: visibilis scilicet, & invisibilis: inde ipse vero Christus*

flus visus hominibus post velum, id est, carnem suam, licet Divina Natura occultaretur, per signa hanc manifestabat. Idcirco Sancta Dei Ecclesia ipsam speciem, qua visus est hominibus, describit, & non dividit Christum secundum eorum deliram accusationem. Ut finem imponam huic difficultati de signis, possum in tuis principiis adorare imaginem Christi, an non possum, maxime in præsentia illius Ethnici, quem è longissimis regionibus venire facis? Si possum: imago non repræsentat animam, non Verbi Divinitatem, solumque exhibet cutis externam superficiem: cultus ergo meus signum erit divisionis. Si non possum, heu mihi! quia privatus sum adorare mei Salvatoris imaginem. Si possum: en Ethnici scandalum, qui sibi persuadebit, me adorare Hominis imaginem. Si non possum: heu mihi! quia sum tantis Conciliorum anathematis confixus, & tradar Inquisitionis Tribunali perpetuo carcere recludendus. Sed optabilior est perpetuus carcer, quam Christum adorare, si hæc adoratio pertingere debet usque ad divisionem Humanitatis, & Divinitatis.

S. XXIV.

Eadem continuatur materia.

257. **Q**Uoniam tibi, Commonitor, SS. Cor Jesu non placuit, plus justo illius imagines displicuere, in easque inventus es tanto terminorum, quos non licet referre, impetu, quos, si non credidissem, te ex pollutis Hæreticorum libris hausisse, non adducerer ad credendum, te capacem esse

Fontes, ex quibus Commonitor sua haurit argumenta.

esse illos inveniendi. Quomodocumque id sit, tua Commonitoria horum terminorum segetem uberrimam legentibus ministrat. In satisfactionem tantorum opprobriorum SS. Cordis Patroni cum illustrissimo Lanspergio illius imagines maxima habent in æstimatione, illas devotissime osculantur, in domibus, & templis appensas collocant, ante ipsas humiliter se prosternunt, & sua Divino Cordi offerunt corda.

Lutherani
solum ad
ornatum
admitte-
bant ima-
gines.

258. Neque enim Divini Cordis Adoratores iis accensendi sunt Lutheranis, qui, Cajetano Verani teste tom. 7. disp. 20. sect. 8. tametsi aliquot admittant Sanctorum imagines in Templis, non tamen ut ante illas se prosternant cultum exhibituri, sed ornatus tantummodo causa. Cum enim in SS. Cordis imaginibus ea omnia cultus, & adorationis inveniantur attributa, quibus Patres, & Concilia nitebantur ad stabiliendum imaginum cultum, & venerationem, non video, qua ratione sis motus, ut tam acriter in earum non solum adorationem, sed etiam picturam sis invecus.

259. Nec mihi obiicias illud Augustini de morib. Ecclesiæ c. 34. *noli consecrare turbas imperitorum, qui vel in ipsa vera Religione superstitiosi sunt ... novi multos esse sepulchrorum, & picturarum adoratores &c.* Hoc, quod contra SS. Cordis imagines, & cultum producis testimonium, Protestantes, & Dallæus, magni inter Calvinistas nominis Hætherodoxus, abutuntur ad impugnandum, contradicendumque cultum omnium sacrarum imaginum. Multa multi Contraversiæ respondent. Trombelli de cultu imaginum disp. 10. c. 10. ait: *duo manifeste illis pro-*

Mens D.
Augustini
explicatur.

pro-

probanda esse: nempe de imaginibus sacris loqui Augustinum: quod quidem minime evincunt. Probandum quoque illis esse, de eodem cultu, quem jam pridem approbavit, & nunc etiam approbat Ecclesia, eundem Augustinum loqui, quum imaginum cultores reprehendit.

260. Mentem suam clarissimis verbis expressit Augustinus Lib. 20. c. 21. contra Faustum per hæc verba: qui autem se in memoriis Martyrum inebriant, quomodo a nobis approbari possunt: cum eos, etiamsi in domibus suis faciant, sana doctrina condemnet? Sed aliud est, quod docemus, aliud, quod sustinemus, aliud, quod præcipue iubemus, aliud, quod emendare præcipimus, & donec emendemus, tollerare compellimur. Alia est disciplina Christianorum: alia luxuria violentorum, vel error infirmorum. Nimirum Augustini tempore, ut sæpe fit, irrepsert aliquæ corruptelæ religionis prætextu, quas vehementer objurgat, non improbens certe reliquiarum, aut imaginum cultum, sed abusus, qui supra Martyrum sepulchra in vigiliis irrepsert, & quod aliqui gentilium more imagines veluti Deos adorarent.

261. Neque mihi, Commonitor, obiicias, etiam in cultu imaginum SS. Cordis Jesu aliquos irrepsisse abusus. Id ego libentissime fateor: sed abusus non tollerandi, & prorsus tollendi, & anathematizandi sunt, non vero ipse cultus, ut expresse præcipit Tridentinum sess. 25. in has autem sanctas, & salutes observationes, si qui abusus irrepsert, eos prorsus aboleri Sancta Synodus vehementer cupit. Abusus tollere cupit, non ipsas sanctas, salutesque observationes. Tu autem, Commonitor, ut Tridentino con-

Abusus
tollendi
non res sa-
cræ.

tra.

trariam ineas viam, quia in cultu imaginum SS. Cordis malitia, aut ignorantia aliquos immiscuit abusus, ipsas imagines, cultumque vis tollere. Firmane, & secura sit hæc illatio, tu videris.

262. Porro hæc est hominum infirma conditio, ut quoniam ipsi natura sua sunt deficientes, & in malum proni, res etiam sanctissimas, & quæ ad suarum animarum salutem sunt institutæ, in perniciem sæpe convertant propriam. In simili eventu Ecclesia, prudenti usa temperamento, non ipsas res sacras evellendas decernit, sed corrigendos, abolendosque curat abusus, & corruptelas. Alias cum nihil sit adeo sanctum, nihil adeo venerandum, quod humana malitia non possit convertere, ut experientia manifestum facit, in pravos usus, omne sanctum, venerandumque foret ab Ecclesia sancta radicitus evellendum. Et certe nihil sanctius, nihil divinius habet Ecclesia Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento, quod quanto cæteris sanctitate, & dignitate præstat, tanto cæteris plus hominum profanavit depravatio, ut videri potest apud Teophilum in tomo Eucharistico.

263. Et ne longe a materia, quam præ manibus habemus, discurrat narratio, Caspander in Consult. art. 21. de Imagin. & simul. agit de erroribus in cultu imaginum illapsis. Et Mabillonius. Præf. 1. in Sæcul. IV. S. Bened. ait: *procedente tempore tanto cum fervore Galli in cultu imaginum effusi sunt, ut magis retineri, quam incitamento jam opus habeat vulgi religio.* Et S. Augustinus lib. 7. de Baptismo contra Donatistas c. 25. alias 47. asserit in precibus aliquos ir-

replisse excessus, quos non malitia, sed u-
tentium imperitia introduxerat, & ideo a
peritioribus quotidie aut tollebantur, aut in
melius convertebantur: *multorum*, inquit,
preces emendantur quotidie, si doctioribus fue-
rint recitatae. Etenim plerumque vitium pre-
cis superat precantis affectus. Idem cum San-
ctissimi Cordis devotione contigisse non dif-
fitebor. Displicet sane excessus: tollatur.
Sunt permixti aliqui abusus: aboleantur; &
a radice penitus evellantur. Ipsa tamen de-
votio, imagines ipsæ Sanctissimi Cordis facta
tectâ retineantur, & sanctissime conserven-
tur.

264. Sed si abusus in his admissi mihi displi-
cent, displicet etiam tuus arguendi modus, hinc,
& inde exspiscatus, ut devotionem, & Cordis
imagines in oblivionem sempiternam aman-
dares. Hic est Hæreticis usitatissimus stylus,
qui cum res sacras in seipsis impetere non
possint, tricantur frivole, nugas opponen-
do, ut ipsas res sacras exterminent, ut la-
mentatur Gretserus tom. 1. de Cruce lib. 1.
dicens: *ut frustra imperitia nonnullorum Ca-*
tholicorum venatio sit Protestantium. Dallæus,
cujus nomen honorifice audit inter Calvinis-
tas, adorationem Veronicæ insectatur ex
certa deprecationuncula, quæ continetur in
Libro nuncupato: *Hortulus animæ.* Hic Li-
ber, a Platina editus, prohibetur, nisi cor-
rigatur, in pervetusto Indice Romano.

265. En Ecclesiæ prudentiam, quam non
imitaris. Prohibet librum: devotionem inta-
ctam relinquit. En Hæreticorum, & Dallæi,
quam totis conatibus sequeris, versipellem
astutiam. Quærit abusus, qui furtim irrepse-
runt, non ut abusus, sed ut ipsam tollat devo-

devotionem. Secerne prius, Commonitor, devotionis intrinsecam essentiam; in imaginibus separatim repone expressionem ipsius symbolici Cordis. Siquid aut devotionis excessus, aut Pictorum inventrix superaddidit industria, hæc accidentia sunt: sine quibus devotionis stat tota essentia, & symboli in imaginibus salvatur proprietas. Nunc, Commonitor, ut litis totius, & contentionis inter te, & me præcidatur occasio, tolle tibi abusus, qui displicent, & tollam mihi purgatam abufibus devotionem, quæ mihi est præ omnibus chara.

Prima Imaginum proprietas.

266. Spero, te mihi assensurum, cum intellexeris SS. Cordis imagines omnes habere proprietates, quibus aliorum objectorum imagines cultu, & adoratione redduntur dignæ. Tom. 8. Concil. Coll. Labbé col. 2110. hæc pro illorum Veneratione adducitur ratio: *Cum homines procul dubio sumus sensibiles, rebus sensibilibus utimur ad cognitionem, & commemorationem omnis divinæ ac piæ Traditionis.* Et S. Greg. II. sup. n. 239. citatus ait: *ut memoria nostra excitetur & ut stolidi & imperiti, crassaque mens nostra erigatur, ut in altum provehatur per eos, quorum nomina, & quorum appellationes, & quorum hæc sunt imagines.* Et S. Joan. Dam. de fide Orth. c. 16. ait: *sæpe sane contingit, ut cum de Passione Domini minima cogitamus, conspecta crucifixionis Christi imagine, in salutiferæ Passionis memoriam revocemur, & cernui non materiam, sed eum, cujus est imago, adoremus.*

267. Hæc autem omnia apertissime conveniunt Cordis Jesu imaginibus, quarum manuductione mens hominum crassa, & stolidi
nimis

nimis sursum erigitur in cognitionem charitatis Christi, illiusque Divini amoris, quo Filius Aeterni Patris pro hominibus factus est Homo, tantaque gessit, & perpeffus est vivus, & adhuc post mortem perfert in Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento. Quæ omnia manifeste ostendunt & Hammæ, quibus ardet, & superposita Crux, & Spinæ quibus circumcingitur, & plagæ apertura. Singula enim deserviunt ad complendam symbolicam illius significationem. Hæc omnia, homines, cum sint sensibiles, nisi sensibilibus exponerentur signis, non facile intelligerent, nec eorum mens terrena, crassaque valde sursum elevaretur in eorum cognitionem, affectuumque inde provenientium. Hæc si tollas, auferes etiam hoc memoriæ monumentum, & hoc voluntatis incitamentum, ut in simili se explicuit Damasc. Orat. i. de imagin. per hæc verba.

268. *Quod si dicas, sola mente nos Deo conjungi oportere; res igitur omnes corporeas tolle, luminaria, suave fragrans suffimentum, preces vocales, ipsamet Sacramenta, quæ ex materia perficiuntur, panem, vinum, unctionis oleum, Crucis signum. Hæc quidem omnia materia constant, quemadmodum Crux, & Spongia, quæ Christo, dum Cruci affixus erat, porrecta fuit, arundo quoque, & lancea, quæ latus, ex quo vita profecta est, perforavit. Aut horum omnium venerationem (quod fieri nequaquam potest) aut ne imaginum quidem honores respue. Hæc facile cui præsentī accommodantur.*

269. *Imagines autem Sanctissimi Cordis, eo ipso quod talis objecti habeant repræsentandi vim, sanctæ evadunt, & veneratione dignæ.*

*Secunda,
quod sit
sacra.*

dignæ ut inquit Suarez in 3. q. 25. a. 3. d. 54. sect. 3. certum est, postquam ad repræsentandum institutæ sunt (imagines) sacras esse, atque adeo in veneratione habendas. Sic Agnus, sic Columba, postquam ad Christum, Spiritumque Sanctum repræsentandos, assumpta fuerunt, sacra evadunt, & quatenus eos repræsentant, adoratione, cultuque sancto sancte prosequimur. Quod etiam de Serpente in deserto erecto docuit Bellarminus Lib. 2. de cultu Imag. cap. 12. per hæc verba: *si licuit venerari Imaginem Christi in forma Serpentis (nam Serpentem Christi figuram esse habemus Joan. 3.) cur non potius venerabilis imago Christi in forma Hominis?* Et ego dico: in forma Cordis. Egimus de aliquibus imaginum proprietatibus. Superest agere de veritate. Sed de hac §. sequenti.

§. XXV.

Imagines Sanctissimi Cordis Jesu habent veritatem, & non inducunt in errorem.

Imago Cordis falsa in repræsentando.

270. **C**ommonitor Blasius, qui nullum non movet lapidem, ut Devotorum SS. Cordis oculis ejus Imagines subtrahat, hanc varie, non bene digestam rationem per multa capita argumentando producit. Cor sive solitarie sumptum, sive in pectore depingatur Salvatoris, non obstante circumfessione centrifuga aliarum partium, repræsentat, & quidem falso, divisionem ipsius cordis a toto Christi Corpore. Hæc in substantia Blasius per multa Dissertationis Commonitoriaæ capita, quæ paginas replent, assumptum vero non evincunt.

No.

271. Justum petis, Commonitor, cum pe-
tis, & quæris in imaginibus veritatem. Hanc
tibi libenter concedo cum Damasceno orat. 2.
de Imagin. dicente: *ubi de imaginibus agi-
tur, veritas quærenda est, scopusque eorum,
qui eas faciunt.* Cum Trident. sess. 25. præ-
cipiente, *ne ullæ falsi dogmatis imagines, &
rudibus periculosi erroris occasionem præbentes,
statuantur.* Cum S. Carolo Borromæo in Con-
cil. Prov. l. p. t. 1. monente: *illud caveant
Episcopi, ne quid pingatur, aut sculpatur,
quod veritati Scripturarum, traditionum, aut
Ecclesiasticarum Historiarum adversetur.* Cum
Eximio adversus Regem Angliæ Lib. 2. c. 2.
dicente: *debet esse de re vera, & vere san-
cta, & proinde vere digna veneratione.* Cum
Origene qui Hom. 8. in Exod. differentiam
inter imaginem, & simulacrum assignans, di-
cit: *imago est vera rei similitudo: cum imago
ab imitando dicta sit.... Simulacra, quamvis
aliqui velint dici a similitudine, vero similis
est, quod dicantur a simulando.*

Imaginum
proprietas
est veritas.

272. Hæc certa sunt, Commonitor, nec
SS. Cordis Adoratores in eam pervenerunt
dementia, quod suæ obsequia devotionis
deferre velint cum peccato vanis simulacris,
cum in manu habeant ea exhibere cum me-
rito sanctæ imagini. Repræsentatio autem
vera imaginum non in eo ponenda est, quod
omnes repræsentet prototypi proprietates. Hæc
propositio est certissima: cum imago Patris
Æterni in figura senis barbati, & Angelo-
rum in figura juvenis alati, veræ sint ima-
gines: non tamen omnes Patris Æterni, aut
Angelorum proprietates repræsentant. Si vis,
aliquid amplius addam: scilicet est impossi-

Varia no-
tanda in
imagini-
bus.

bilis manu hominum facta imago, quæ omnes omnino prototypi exprimat proprietates. Id quod agnovit Concilium II. Nicænum, ut infra constabit. Si vis, addam aliquid amplius, quod valde necessarium est pro dicendorum claritate.

273. In imagine non est idem aliquam objecti non exprimere proprietatem, ac illam negare. Seu quod idem valet: ex eo quod non exprimat aliquam objecti proprietatem, non repræsentare oppositam, seu ex unius non repræsentatione non infertur repræsentatio contrariæ, aut contradictoriæ proprietatis, ut evidenter colligitur in appositis exemplis. Non enim imago Patris Æterni, aut Angelorum repræsentat eos esse spiritus. Alias sine alio principio, aut instructione, qui utriusque videret imaginem, de utriusque spiritualitate maneret instructus. Non tamen exinde licet inferre, quod corpus repræsentet, aut aliud quid ab spiritualitate distinctum. Similiter imago vultus Domini, quam Christus misit Abagaro, Edessæ Regi, non repræsentabat faciem unitam corpori: inde tamen inferri non licet, ipsam repræsentare abscissam.

Imagines
sunt instar
vocum.

274. Sunt enim imagines instar vocum, quæ unam objecti significantes proprietatem, cæteras neque affirmant, neque negant: hæc vox v. g. *Petrus dormiens* significat Petri dormitionem, ad quam significandam ex hominum institutione assumpta est; non tamen significat ejus albedinem, sed neque nigredinem, non ejus divitias, sed neque ejus paupertatem; non ejus sanitatem, sed neque ejus ægritudinem. Instar vocum sunt imagines institutæ: illæ auribus, hæ oculis sui objecti inge-

ingerunt speciem, de aliis nihil omnino curando, & sicut unum non affirmant, ita oppositum non negant.

In sententia Commonitoris admittenda nostra doctrina.

275. Hanc doctrinam, quæ certe sanissima est, & verissima, tu ipse, Commonitor, teneris amplecti. Tu enim dixisti tua pagina 141.: *titulus Festi derivatur a corde carnali.* Tu dixisti cap. 24.: *rationem formalem hujus Festi esse propriam speciem cordis.* Hoc igitur cor carneum, a quo Festi titulus derivatur, & quatenus ratio formalis Festi, coloribus poterit exprimi, & quatenus ab ipso titulus derivatur, & quatenus ratio Festum formalizans. Cur non hoc? Thoma Waldeſe dicente Vol. 3. de Sacram. tit. 29.: *quod Scriptura facit verbis, cur artifex non faciet signis? An majus peccatum circa hanc rem invenit penicillus, quam penna? imago, quam littera?* Illud ergo cor, prout exercet ea duo munera, repræſentat unionem cum reliquis partibus, an divisionem ab illis? Undique teneris, Commonitor: ad quod volueris manum eligentem porrige, & vide sis tuorum argumentorum debilitatem.

276. Jam vero doctrina tradita Conciliorum subsidio est firmanda. *Aliud enim est*, inquiebant contra Iconomachos Patres Concilii Nicæni II. col. 1091. edit. Labbè, *aliud enim est imago, aliud Principale.* Et proprietates Principales nullatenus eorum quis, qui sane sapiunt, in imagine quærit. In imagine quippe nihil aliud vera ratio novit, quam secundum nomen communicare illi, cuius est imago, & non secundum substantiam. Aliud quippe est S. Petrus, & aliud imago S. Petri. Hinc cum S. Petrus, ejusque imago res sint omnino diversæ, diversæ utriusque sunt

Doctrina Concilii Nicæni circa imagines.

proprietates. Hinc fit, quod imago poterit repræsentare S. Petrum lacrymas pro sua negatione fundentem, quin repræsentet esse risibilem, aut risibilitate carentem: quin repræsentet ipsi esse claves Ecclesiæ concessas, aut negatas: neque ex non repræsentatione unius argumentum valeret ad repræsentationem illius contrarii, aut contradictorii. Ratio apertissima ex verbis deducitur ipsius Concilii, quippe veritas imaginis non exigit, quod ipsa se habeat in repræsentando secundum omnia, quæ objecto conveniunt in essendo.

277. Hæc certissima sunt apud omnes benesentientes de imaginibus, nec ratio se offert, Commonitur Blasius, cur ex eo, quod Cordis imago non repræsentet illius cum Corpore unionem, intuleris repræsentare illius divisionem. Si bene sapias, & Catholicorum, non vero Iconoclastarum sensum retinere cupis, cum sermo de imaginibus occurrit, admittas necesse est, imaginum veritatem non esse impossibili annexam, quale est in repræsentando se habere secundum omnia, quæ objecto in essendo conveniunt. Neque ex repræsentatione unius prædicati, & non alterius, sequitur, quod sit repræsentatio divisionis ab invicem. Ecce in prima pagina tuæ Commonitoriae imago brachiorum Christi Domini, & S. Francisci. Ipsa quidem vera est imago: alias a fronte Diatribæ, sicut incipis Orbis totius incolas commonendo, sic inciperes etiam omnes decipiendo. Est ergo vera talis imago: ejus tamen veritas stat firma, licet non repræsentet brachiorum unionem cum suis respective corporibus. Nunc risu, altissimisque cachinis excipemeam consequentiam,

tiam, ut mihi de tua ridenti vicem repen-
das: ergo significat divisionem brachiorum a
corporibus.

278. Id nisi libenter fatearis, non Decreti
Patronum, sed Iconomachum te, Sanctarum-
que imaginum everforem nuncupabo. Icono-
machi enim Salvatoris imaginibus cultum in-
ficiabantur, dicentes, eas non esse veras: &
cum Humanitatem, non vero Divinitatem
repræsentarent, aliter in repræsentando se
habebant, ac prototypum in essendo: ac pro-
inde ad cultum provocabant divisivum Hu-
manitatis, quam repræsentando exprimebant,
a Divinitate, quam non repræsentabant. Hoc
tu dicis de imagine SS. Cordis, quæ cum
Cor exprimat, non vero Corpus, inferis il-
lam manuducere ad cultum divisivum Cordis
a Corpore.

279. Responsum tibi, tuoque argumento
esto, quod Patres Nicæni Iconomachis da-
bant tom. 8. Conc. edit. Labbè col. 1079. sic
ab absurdo in re evidenti arguentes: *nullus
aliquando bene sentientium, visa hominis ima-
gine, cogitavit, quod separaretur per pictu-
ram homo ab anima. Non enim solummodo
anima privatur imago, sed & ipsa substantia
Corporis.* Vides, Commonitor, quod licet
homo in essendo sit anima, & imago repræ-
sentative non sit anima, nullus, qui bene
sapiat, imaginem videns, corpus, non ani-
mam repræsentantem, inferet, hominem es-
se sine anima, aut quod expressum corpus
per picturam separaretur ab anima non expres-
sa. Similiter discurre de corde expresso in
immagine, reliquas corporis partes non expri-
mente.

280. Abs te autem erit, si disparitatem

Debilis
solutionis.

Retorque
tur contra
Commoni-
torem.

inde exspiscari velis, quod partes corporis ut pote materiales possunt penicillo in charta figurari; non vero anima ut pote spiritualis: atque adeo in primo, & in secundo casu imaginem unum, & non alterum exprimentem esse divisivam. Si ita dicis, tua solutio in re tanti momenti est debilissima. Est debilissima 1. quia in exemplo brachiorum Christi Domini, & S. Francisci non subsistit: cum reliquæ corporis partes sint etiam materiales. Est debilissima 2. quia non tenet in Imagine sui vultus, quam Christus Abagaro transmisit. Est debilissima 3. quia non tenet in plurimis imaginibus Christi, B. V. Mariæ, & Sanctorum, quæ etiam Romæ in magna sunt veneratione, partem solam corporis superiorem exprimentibus. Est debilissima 4. quia illud Cor, quod ex dictis a num. 22. admittis Festo denominationem dare, coloribus exprimi potest: & si imago reliquas non exprimit partes, erit divisiva: si exprimit, denominatio desumetur a toto corpore ex dictis num. 24.

281. Est debilissima 5. quia licet, stante tua solutione, id verum teneret respectu reliquarum partium corporis, at non respectu Verbi Personalitatis, quæ spiritualis est: atque adeo illa imago Cordis etsi divisiva evaderet respectu corporis, non respectu Personalitatis, ut significasti cap. 22. dicens: *neque enim procul est ab eo, sed intus latet, ac inest Divinitas Verbi in unitate Personæ... etiamsi Cor ipsum spectaretur tanquam ab anima, & corpore separatum.* Imago ergo Cordis erit imago Cordis uniti Verbi Personalitati. Vide, Blasius, illud Cor, vide illam Cordis imaginem, in quam tot maledicta pronun-

nunciasti, nempe in Cor Verbo unitum, & in imaginem Cordis Divinæ Personalitati nexu hypostatico copulati.

282. Est debilissima 6., & in fidem erronea: quia res spirituales etiam coloribus visibiles facit pictor. Beatissima Trinitas, Pater Æternus, Spiritus Sanctus, Angeli etiam, licet spiritualitate invisibiles, imaginibus visibiles nostris oculis exhibentur, permittente, & approbante Ecclesia. Et Alexander VIII. inter damnatas hanc 25. proscripsit propositionem: *Dei Patris simulachrum nefas est Christiano in templo collocare.* Et de Angelis, qui etiam spirituales sunt, definitum est in Synodo VII. act. 7. Baronius ad annum 485. scripsit: *Xenajas dicebat, non esse decens, Angelos, existentes incorporeos, corporea forma effigiare, & in humana effigie representare.* Cum ergo etiam res spirituales possit imago repræsentare, ex hoc præcise capite sumpta responsio non satisfacit propositæ difficultati. Volo finem imponere huic §. Transcribendo ex Nicæno verba, quibus Patres act. 2. Iconoclastis respondebant.

Res spirituales imaginibus exprimi possunt.

283. Porro purum Hominem illos conficere Salvatorem Christum, & separare illum a Divinitate, sicque quaternitatem inducere per picturam, quis putas non derideat, & risum latum super eorum insipientia non diffundat, imo vero blasphemiam lugeat? Catholica Ecclesia, etsi pingat Christum in humana forma, sed non separat hanc ex unita Divinitate; deificatam potius credit, & unam cum Deo hanc confitetur secundum Magnum Gregorium, & veritatem: non sicut ipsi indocte, & inerudite barbarizantes dixerunt, sine Deo ex hoc carnem Domini confici. Sicut enim quis

Responsio ex Patribus Nicænis.

hominem depingens, sine anima non facit hominem, sed ille cum anima permanet, & imago ejus dicitur, eo quod similis ei appareat; ita & nos imaginem Domini facientes, deificatam carnem Domini confitemur, & nihil aliud imaginem scimus, quam imaginem indicantem Principalis imitationem. Hinc & nomen ejus sortita est, & secundum id tantum ei communicat: & ideo venerabilis est, & sancta.

§. XXVI.

Ratio, & fides corrigunt sensus, ne errore ducantur in Imaginum adoratione.

Commonitor arguit pro divisione.

284. **C**ommonitor Blasius, qui, ut ipse profitetur sub fine cap. i., calamum arripuit, ut, si posset, SS. Cordis cultum radicatus evelleret, in ipsas quoque illius imagines sacras impetum facit, calamumque velut enssem stringit. Existimat strenue se configere, testes advocando ipsas Cordis imagines, illasque ante oculos statuendo cujusdam Ethnici, qui videat illas adorare Cordicolam. Quale judicium efformabit? Certe sibi persuadebit, Cor illud, quod solitarie videt depictum, avulsum aliquando fuisse a corpore. Idque maxime urget, si è regione appensa sit imago Cordis Sancti Caroli Borromæi, quod reipsa extractum, & avulsum fuit a reliquis partibus. Quam enim differentiam habet una præ altera imago? Utenim S. Caroli imago ingerit divisionis speciem, ita & imago Cordis Jesu: atque adeo inducit ad cultum falsum.

Nota Blasii Admonitoris.

285. *Judices divisionis oculos constituis, Commonitor Blasii. Non bene fecisti: oculi sunt internuncii, non judices. Accipiunt ex iis, quæ intuentur, rerum species, ipsasque ex veterum philosophorum sententia transmittunt ad sensum communem, ex quo purificatæ, defæcatæ, & spiritualizatæ transeunt ad organa potentiæ intellectivæ, in qua erectum est judiciale tribunal, ex quo prodit sententia definitiva, non innixa solis speciebus, immixtis per oculos, sed adscitis etiam notitiis aliunde acquisitis, quæ ex instructione, ex libris, aut fidei principiis haberi possunt.*

Sensus non sunt judices, sed internuncii.

286. *Inspice Angelorum imaginem in figura juvenis alati. Quam ingerit per sensus speciem? Non aliam certe, quam juvenis alas habentis. Si parochorum instructionem, si librorum lectionem, si fidei principia non adsciscis in subsidium, actum erit de Angelorum natura, deque cultu imaginum eorum. Imagines sunt corporeæ, materiales, sensibiles, horumque species sensibus ingerunt. Si ex his formatur judicium, & sententia fertur, sententia erit injusta, & damnabit innocentem. Ecce duæ imagines, una repræsentans Salvatoris caput, altera caput S. Joannis Baptistæ, utraque, aut nulla divisionis, & amputationis speciem ingerens. Si imagines solas intueris, videbis utramque caput, non corpus exhibentem. En species capitis, & non corporis. En species divisionis & pro capite Christi, & pro capite Joannis Baptistæ. Amputatum ergo fuit Christi caput, sicut*

Judicium non est formandum ex solis speciebus haustis per oculos.

cut Baptistæ caput? Minime: species, quæ ad oculos perveniunt ex imaginibus, corrigendæ sunt ex Historia sacra, ex Libris, & Parochorum instructione, quæ docent Baptistæ caput esse abscissum, non vero Christo.

287. Imagines enim se solis, ut certissimum est omnibus, etiam de imaginibus profanis loquendo, non plene intuentes erudiunt, & occasionaliter rudes, ignorantisque possunt in errorem induci, ut de imaginibus SS. Cordis loquendo bene dicis, **Commonitor Blasius**. Quid, inde, zelantissime scriptor? Amoveantur, inquis, hujusmodi Imagines, quæ Fidelium, Ethnicorumque mentes possunt in errorem inducere. Tollatur, tollatur e medio cultus iste superstitiosus, & mendax, quem puritas illibata Catholicæ Religionis anathematizat. Si ita dicis, amoveantur etiam, & de medio tollantur imagines Patris Æterni in figura Senis barbati; Filii Divini in figura Agni; Spiritus Sancti in figura Columbæ; Angelorum in figura juvenis; Seraphinorum in figura dimidiati corporis cum alis ab humeris emergentibus; Sanctorum Evangelistarum in figura animalium. Amoveantur, inquam, & tollantur hæ omnes; & plurimæ aliæ, quia rudes, & non plene docti possunt in errorem induci, credentes, Patrem Æternum barbam habere, Filium Divinum agnina contegi pelle, Spiritum Sanctum rostro manducare, Angelos esse juvenes, Seraphinos medio carere corpore, & Evangelistas esse animalia.

Sensus corrigendi sunt.

288. Scio Blasium, ut ut bonus Catholicus est, has illationes non admissurum, timentem ne ipsi opponam, quæ Gregorius II. in simili Leoni Isaurico ep. 1. olim dicebat:

bat: obito scholas eorum, qui elementis imbuuntur, & dic: ego sum Eversor imaginum. & Persecutor; & confestim tabellas suas in caput proicient: quodque a Sapientibus minime doceri potuisti, ab insipientibus edocere.

Concilium Tridentinum sess. 25. quoniam bene noverat, Imagines per se ipsas non sufficere ad plenam instructionem, præcipit, Parochos sedulo Populos instruere de imaginum cultu, & adoratione. Unde dixit Bellarminus lib. 2. c. 8. de Imag. *idiotæ*, qui vident picturas, & non possunt legere Scripturas, possunt, ac debent a Prælatiis, & Concionatoribus instrui, ut Concilium Tridentinum monet sess. 25. Unde Gregorius imagines Sanctorum appellavit *Libros ignorantium, & idiotarum*. Quare sicut insipientibus, & rudibus necessaria est librorum explicatio, ita & pro imaginum intelligentia necessaria etiam est mysteriorum explicatio.

289. Prudens sane est temperamentum, quo Tridentinum, & ex ipso utitur Bellarminus. Prælatorum enim & Concionatorum instructio seu verbalis, seu scripta errores corrigit, qui sensuum usu, & ministerio ingenerari possunt. Quid rident oculi, quid palpant manus, aut percipit gustus in Eucharistia? Accidentia panis, & vini: nisi instructio Sapientum, & Ecclesiæ fides subsidium ferant, & sensum defectui præstent supplementum, mens sibi persuadebit, inibi substantiam panis & vini existere. Unde S. Cyrillus Hierosolimitanus Cath. Mystag. 4. dixit: ne ergo consideres tanquam panem nudum, & vinum nudum. Corpus enim est, & sanguis Christi secundum ipsius Domini verba. Quamvis enim sensus hæc tibi suggerat,

rat, fides te confirmet, ne ex gustu rem judices.

290. Idem cum proportionem dictum est de Imaginibus SS. Cordis. Oculus corporeus Cor videt, non vero videt reliquas corporis partes. Si oculus ultra progredieretur, judicando, Cor, in tabella repræsentative expressum, divisum esse, & separatum a reliquo corpore, ibi non effigiato, limites transgredieretur sibi permisso, qui non patiuntur externos sensus in tribunal judicii ascendere, sententiam de perceptis objectis laturos. Si intellectus ex sola objectorum per sensus habita notitia judicium ferret, competens quidem causæ judex esset, sed judicii formam non observaret, plenam instructionem de objecto quærendo, ut plenius instructus, justius judicaret sine erroris periculo, ut exemplo patet Eucharistiæ.

291. Quapropter S. Aug. de vera Relig. cap. 33. ait : *non malum habet internuncium, sed malus est judex oculus recte videt : ad hoc enim factus est, ut tantum videat, sed animus perversè judicat*. Oculus videt Cor depictum in tabella : recte videt, quia revera in tabella depicta est imago Cordis. Ad hoc depicta est imago, ut videatur : ad hoc factus est oculus, ut videat. Internuncius, qui admonet intellectum, non est malus, sed bonus, fideliter obiens suum munus, quod est, *ut tantum videat*. Si intellectus, quia oculus speciem exhibet Cordis, & non corporis, de divisione illius a corpore fert sententiam, *perversè judicat*. Prælatos, Parochos, viros doctos adeat, libros legat, qui de illo Sanctissimo Corde agunt, & illius symbolicam
ex-

explicant significationem, & cum novarum acquisitione notitiarum (ut fit in Eucharistia) feret sententiam non de Corde diviso, sed de Corde symbolizante Christum eximium hominum amatorem.

292. Clarius adhuc Augustinus semet explicuit Lib. 11. de Civ. cap. 27. dicens: *hæc omnia corporalia latentes in natura causas habent: sed formas suas, quibus mundi hujus visibilis structura formosa est, sentiendas sensibus præbent, ut pro eo, quod nosce non possunt, quasi internoscere velle videantur. Sed nos ita sensu corporis ea capimus, ut de iis non sensu corporis judicemus. Habemus enim alium interioris hominis sensum, isto longe præstantiorem. Augustini auctoritas duo facit cognoscere. Primum, quod proposita difficultas sit communis omnibus imaginibus. Secundum, quod præservativum erroris non est quærendum ab ipsis imaginibus, sed ab interiori sensu, aliis notitiis ex Libris, & Sapientum instructione habitis. Sed quia tu, Commonitor, imitatus es Serenum Massiliensem, qui propter aliquorum excessus, SS. Imagines confregit, ego tibi oppono, quod illi Greg. I. Lib. 9. Ind. 4. epist. 9. inconsiderato zelo succensus Sanctorum Imagines, sub hac quasi consideratione, ne adorari debuissent, confregerit. Ut paucis omnia comprehendam, contra Imagines SS. Cordis armaris manibus omnium Hæreticorum, qui ex aliquibus imaginibus contra imagines ipsas arguebant: & manus omnium bonorum Catholicorum, armatæ Patrum, Conciliorumque auctoritatibus contra te pugnabunt.*

§. XXVII.

De novitate Devotionis Sanctissimi
Cordis Jesu.

Commoni-
torum ximi
facit novi-
tatis argu-
mentum.

293. **C**ommonitor Blasius argumento de novitate innixus eliminare speravit piam, laudabilemque devotionem SS. Cordis Jesu. Ea permotus ipse suarum observationum Librum nuncupavit *Osservazioni sopra l'Oggetto del culto nella Festa recente, e particolare del SS. Cuor di Gesu*. In Decreti Expositione, & in Commonitoria passim, & tertio quoque verbo nobis ingerit hujus novitatis memoriam, ne obliviscamur hujus fortissimi argumenti.

Nota Blasii Admonitoris.

Inutiliter
opponit
Commoni-
tor Festi
novitatem.

294. Imitatus es Echo, Commonitor Blasii: reddis vocem *novitas*, quæ primo quidem audita est anno 1697., proferente eam Prospero Bottino, Fidei Promotore: & subinde insonuit secundo anno 1727. in Purpuratorum Senatu eam reddente Prospero Lambertini. Sed eo tempore devotio erat nova, & novitas erat novitas. At quando tu eam redis, devotio transivit in *antiquum cultum*, ut tu vocas, & novitas cultus in *antiquitatem cultus*, ut iterum loqueris.

Quæ po-
tiori jure
obstare de-
bebat Cor-
di symbolico,
quam
Carneo.

295. Nec erat, cur tibi displiceret novitas in Festis, ut ex hoc capite bellum denuntiaries SS. Cordis devotioni. In Expositione enim Decreti loquendo in Sacra Congregatione ais: *novum autem profert objectum cultus*. En ut tibi etiam placet *novitas*.

tas. En ut *novitas* non est obstaculum stabiliendo Festo Cordis symbolici. Cur erit impedimentum stabiliendo, vel ut correctius loquar cum terminis Decreti, *ampliando cultui jam instituto*? Ex capite novitatis quanto fortunatior est fors SS. Cordis Carnei, tanto est infelicior fors Cordis symbolici. Epocha illius devotionis (nolo in primitivam originem illam revocare) repetenda est a sæculi præteriti fine, te ipso fatente pag. 16. *non nudius tertius, sed sæculo superiore vertente duxit exordium*, Epocha Cordis symbolici est ipsa epocha Clementini Decreti, ut ais pag. 19. *Deus nobis hoc consilium de Gorde Jesu symbolico inspiravit*. Si ergo novitas Festorum institutioni esset obex, Cordi symbolico, non carneo obstare debebat.

296. Jam vero licet aliquanto fuerit SS. Cordis devotio nova, eique potuerit opponi titulus novitatis, tempore, quo expeditum fuit Clementinum Decretum, nec devotio erat nova, nec titulus novitatis opponi poterat. Excurrebant enim septuaginta & plures anni, quibus devotio inchoaverat, & Innocentius XII. suis indulgentiarum Brevibus illam decoraverat. Tempus autem hoc modo diutinum vocatur in jure longævum in c. cum consuetudines 9. & c. ult. h. t. & in cod. tit. quæ sit longa consuetudo. Imo ut denominationem longævi fortiatur res aliqua, minime præscribitur tantorum annorum duratio. Porro longævum in præsentia materia opponitur novo, & consequenter improprie, Commonitor Blasii, devotionem hanc novam vocasti, sicut & Festum Sanctissimi Cordis novum dixisti. Hanc nuncupationem tuo symbolico Cordi, ejusque Festo

Falso dicitur novum Festum SS. Cordis.

sto eo libentius impertior, quo proprius eis convenit.

Novitas
non est
impedi-
mentum.

In Veteri
Testamen-
to Festa
nova in-
troducta.

Tituli no-
vorum Fe-
storum.

297. Jam vero per se impedimentum non est Festorum institutioni novitas sæpissime, & cum tædio a te, Commonitor Blasi, toties memorata. Id experientia compertum habemus, nova festa in dies augeri, eorumque numerum in Christi Ecclesia semper ampliari. Bellarminus plus sanctitate, & prudentia, quam sua eminenti doctrina conspicuus, Lib. 3. de cultu SS. non reputat absurdum, quod aliqua festa sint nova, & recentia: quandoquidem enim etiam sunt recentia Dei beneficia, & occasiones festorum instituendorum. Sic in Veteri Testamento præter festa, quæ Deus per Moysen instituerat, alia, & alia temporum circumstantiis opportuna, & aliorum beneficiorum occasione de novo sunt introducta. Tale fuit sortitium Festum in memoriam liberationis a morte, cujus sententia lata erat in Hebræos tempore Estheris Reginae. Tale etiam fuit Festum institutum ob celeberrimam victoriam, quam Judith consecuta est, capite Holofernis abscisso. Tale etiam fuit festum Dedicationis Salomonis tempore, & postea diebus Esdræ restitutum, & ultimo Machabæorum tempore restauratum. Quæ tamen Festa fuerunt nova, eorumque novitas non fuit impedimento institutioni celebritatis.

298. In Ecclesia experientia docet, novas Festorum solemnitates introduci. Benedictus XIV. de SS. Beatif. & Canon. Lib. 4. sæpe, maxime a cap. 7. ex Guyet refert titulos, propter quos nova Festa, & concessionem novæ a Summis Pontificibus fieri consueverunt: e quibus en aliquos. Primus inventio reliqua.

quiarum: propter inventionem Sanguinis Domini Mantuanæ ditioni concessum fuit Officium 20. Jul. 1686. Secundus translatio, ut translationi Almæ Domus Lauretanæ, & in Hispania multarum reliquiarum translationi concessa sunt officia. Tertiustitulus sunt beneficia a Deo Sanctorum intercessione impetrata, ut propter Indulgentiam, quæ Portiuncula vocatur, quam Deus S. Francisco orante, Ecclesiæ S. Mariæ Angelorum concessit. 299. Quartus titulus sunt apparitiones, ut Apparitio S. Michaelis, Apparitio in Hispania S. Jacobi Apostoli, Apparitio S. Virginis super marmoream columnam, quam Hispani dicunt del Pilaret cum Officio, & Missa ex Apostolico indulto religiosa celebrant devotione. Quintus aliquod particulare facinus, ut conversio S. Pauli, & Sancti Augustini: vel quando aliquis sanctus particulari charismate est insignitus, ut transverberatione S. Theresia, & stigmatibus S. Franciscus, & S. Catharina Senensis. Ad titulum apparitionis referenda est Dedicatio Ecclesiæ S. Mariæ ad Nives. Ad titulum beneficii Festivitas sanctissimi Rosarii, S. Mariæ de Mercede, & si vis etiam de Monte Carmelo. Alia quoque, concludit Bened. XIV., Sanctorum nova officia, & Festa introducta sunt ob peculiare circumstantias.

300. Ex quibus, Commonitor Blasi, facile est inferre, non obsistere novi festi introductioni novitatem. Nam quando infinita sua beneficentia in nos largiter nova beneficia effundit Deus, & nova communicat dona: quando novis apparitionibus, & revelationibus novis suam declarat voluntatem circa novi Festi institutionem: quando novis mi-

raculis, & prodigiis novis nostram obligat gratitudinem, ut particularibus, novisque obsequiis nostram exhibeamus servitutem; tam longe abest, ut Festorum novitas disciplinæ Ecclesiasticæ adversetur, ut potius eidem adversetur contrarius opinandi modus. Non negaverim tamen Prosperum Bottinium, & Prosperum Lambertini novitatem Festi SS. Cordis opposuisse: quorum mens hæc unica fuit. Disciplina Ecclesiastica hæc semper fuit omni tempore in maxima observantia, ut nullum de novo introducatur Festum, nulli Sancto, aut Mysterio Missa, & Officium noviter decernatur, nisi ob graves causas, & rationabilia motiva, quæ claram manifestent Dei voluntatem circa novi Festi introductionem.

Novitas
quo sensu
adversatur
disciplinæ
Ecclesiasti-
cæ.

301. Cum ergo hæc devotio SS. Cordis, quæ non pluribus abhinc annis incæpit, maxime cum hac methodo, & hac symbolica significatione, non satis innotescat, diutius expectanda est divinæ voluntatis manifestatio, & major hujus devotionis, & mysterii comprehensio. Ut enim Dei voluntati, quando clara, manifesta que est, contraire non potest Ecclesia in dispensatione mysteriorum, Festa nova instituendo, & gratias ex Divinitatis thesauris, quorum claves apud se habet, liberaliter impartiendo; sic quando manifesta non est, nec satis clara, aperta que Dei voluntas, prudentia est in longum rem trahere, donec signis, miraculis, inspirationibus, aut populorum unanimi consensu clarius Dei elucescat determinatio.

Quo sensu
non adver-
setur.

302. In hoc sensu, & non in alio Fidei Promotores Bottinius, & Lambertinus Festi novitatem opposuerunt: quippe in hoc solum Di-

Disciplinæ adversatur Ecclesiasticæ, ut videre est in Historiis, & in ipso Bened. XIV. Alias si Festi novitatem præcise ex titulo novitatis opposuissent, imprudenter, quin & ignorantissime dixissent *adversari Disciplinæ Ecclesiasticæ*. Disciplina enim Ecclesiastica hæc est semper sanctissime ab Ecclesiæ primordiis observata, & laudabiliter custodita, ut novos ritus præscribat, nova Festa decernat, novos sanctos declaret, novos Ordines religiosos confirmet, novas Congregationes instituat, nova pietatis exercitia præscribat, ut quotidiana docet experientia.

303. Non ergo novitas, præcise quia novitas, adversatur Ecclesiasticæ disciplinæ, neque in hoc sensu illam opposuerunt Fidei Promotores, qui hoc innuerunt solum, cum de novo Festo agitur, mos est semper in veneratione habitus in Sacra Congregatione, ut caute procedat, serio, & pederem in rem examinando, circumstantias critico rigore considerando, rerum veritatem attentissime trutinando, utilitates diligenter contemplando: & siquidem invenerit rem, aut festum omnino Ecclesiasticæ convenire Disciplinæ approbare: sin vero ab ea desciscere, non admittere. Hæc est laudabilis prudentia, temporis, quod omnia in lucem trahit, se accommodare.

§. XXVIII.

De multiplicatione absurda Festorum ex concessione Festi SS. Cordis Jesu.

304. **P**lausum sibi facit Commonitor Blasius hac objectione desumpta ex Be- Ratio talis multiplicationis.

nedicto XIV. in Opera de Beatific. Lib. 4. Part. 2. c. 31. Admisso enim SS. Cordis Festo, sequeretur fere infinita Festorum multiplicatio pro aliis ejus sancti corporis partibus v. g. pro oculis, ore, lingua, capite &c. : quod Ecclesiæ non patitur consuetudo, cum ejus sanctissimum institutum sancte observatum sit, non admittere Festa nova, ex quibus consecutio ad aliorum Festorum institutionem trahi possit. Hæc Commonitoris substantia objectionis.

Nota Blasii Admonitoris.

305. Cum in campum scholasticum descendis. Commonitor Blasii, armis indutus alienis, aliquem adversariis tuis incutis timorem. At quando te oculis exhibes propriis indutum, mihi crede, tuis te armis configunt inimici. Nunc dicis concessionem Festi SS. Cordis occasionem præbere alia Festa multiplicandi pro cæteris partibus SS. Corporis Christi, cum nulla potior sit ratio pro corde, quæ pariter non stet pro aliis partibus. Hæc dicis: sed hæc dicendo, filum rupisti consequentiæ, & inimicis tuis arma ministrasti, quibus te transigant.

Instantia
contra
Commoni-
torem.

306. En cap. 39. tua verba: *Cor Christi, ut pars est mera Corporis Christi, peculiarem aliquam præ aliis mereri contemplationem.* Invenisti, Blasii, invenisti in Corde præ aliis partibus aliquam particularem dotem, aliquam particularem prærogativam, aliquam particularem excellentiam, aliquod particulare excitativum, aliquod particulare objectum, vel mysterium, (aut quocumque alio nomine illud nuncupes) in quod devotissi-
ma,

ma, & uberrima feraris contemplatione. Illa ergo particularis dos, prærogativa, excellentia, excitativum, objectum, mysterium (aut quocumque alio nomine insignieris) est sufficiens fundamentum, si cætera non desint, instituendi Festum pro corde, non vero pro aliis partibus, in quibus elucere non conspiciuntur talia attributa.

307. Præterea cap. 24. docuisti, *rationem formalem hujus Festi, esse propriam speciem Cordis: quia objectum hujus Festi in propria specie Cordis carnei fundatur.* Hæc de Corde carneo dixisti, & de aliis partibus non dixisti, nec dicendi erat fundamentum. En, ut tu in Corde invenisti aliquod particulare attributum, quod aliis partibus minime convenit. Quid ergo inde? non esse optimam, imo malam esse in logicorum principiis illationem, ex concessione Festi pro objecto, cui ratio favet, ad Festorum multiplicationem pro aliis partibus, omni ratione, aut particulari attributo destitutis.

308. Jam longe abest, Commonitor Blasi, SS. Cor carneum in tuis principiis a carentia particularis prædicati præ aliis partibus, ut instituti Festi ipsum Cor, non vero cæteras partes, feceris in propria specie rationem formalem. Sic Sancta Crux in Festo Sanctæ Crucis: sic Spinæ, & Clavi in Festo Spinarum, & Clavorum: sic Lancea, & Spongia in Festo Lanceæ, & Spongiæ: sic Plagæ in Festo Plagarum: sic Sanguis in Festo Sanguinis veniunt in propria specie, & sunt horum Festorum ratio formalis. Quia tamen in his omnibus aliqua ratio motiva, & particularis inventus est titulus, tum Christum Dominum colendi, tum etiam nostram

promovendi devotionem, institutum est Festum, quin inde consequentia ad alia trahatur, in quibus talis, aut similis titulus non invenitur.

Non absur-
de ex uno
Festo ad
aliud tra-
hitur illa-
tio.

Oppositum
esset absur-
dum.

309. Quod si tempore procedente talis, aut similis titulus reperitur, & Christus suæ Ecclesiæ manifestare dignetur, tam longe abest, ut ab uno Festo ad aliud absurda sit illatio, ut nisi ita Ecclesia docilem se præberet, ipsa voluntati Dei expresse contradiceret, & Disciplinæ Ecclesiæ adversaretur. Contradiceret voluntati Dei: quia ideo vel operatur miracula, vel revelat, vel inspirat, vel instinctu communi populorum movet ad petendum Festum, quia suam declarat voluntatem circa talem institutionem: quam si Ecclesia, prudenter examinatis, & diligenter circumstantiis discussis, abnueret concedere, expressæ Dei voluntati contrairer. Non enim Deo vinciendæ sunt manus, ut si unum mysterium, aut Sanctum jussit in sua Ecclesia celebrare, non possit in posterum velle alia, & alia mysteria, alios, & alios sanctos æqualiter Festorum institutione honorari.

310. Adversaretur etiam Disciplinæ Ecclesiasticæ. Hæc enim ab initio nascentis Ecclesiæ fert constantissime instituere Festa, quando & ratio dictat, & expresse Dei cognoscitur voluntas. Illam autem consecutionem, quod concesso uno Festo, concessio sequeretur alterius, non respicit, nec est cur timeat. Cum enim Festa in Dei, SS. Virginis, & Cælestium instituantur honorem, nostræque augmentum salutis, Ecclesia, cujus interest utrumque zelo, & ardore promovere, congaudet, si quando nova occurrerit

occasio, Deum, ejusque Sponsum Christum Dominum, Protectricem universalem SS. Virginem Mariam, Sanctosque, a quibus ipsa augmentum & decorem accepit honorandi, nostrumque spirituale profectum augendi.

311. Alias non Festum instituisset Nativitatis, ne gradum aperiret Circumcisionis Festo: neque hoc concederet, quin viam sterneret transfigurationi, Resurrectioni, Ascensioni, &c. Propter eandem rationem Nativitatem B. Virginis Mariæ Festo celebrare non posset, quia inde transitus fieret ad Præsentationem, Purificationem, Visitationem, Assumptionem. Neque Sanctum Petrum Apostolum, aut S. Stephanum Martyrem, aut S. Benedictum Patriarcham, quia via sterneretur aliis Apostolis, Martyribus, & Patriarchis cum Festo celebrandis. Apage hinc cum his rationibus rudi, crassaque minerva digestis.

312. Imo Benedictus XIV. ex uno ad alterum apposite pertrahit illationem, quando eadem, vel similis in utroque casu ratio invenitur. Cum ergo in casu SS. Cordis carnei ut vestiti symbolica charitatis significatione, ratio particularis inveniatur, quæ aliarum partium non est propria, neque Christus Dominus pro ipsis sicut pro Corde suæ voluntatis ostenderit signa, timendum non est, ne, Cordi SS. Festo concesso, instetur etiam pro aliis partibus. Quod si vergente tempore Christus Dominus miraculis, revelationibus, & universali Christianitatis instinctu suæ determinationis dederit signa, Ecclesia, cujus est proprium Christi obsecundare nutui, nova instituet Festa, nova erga illum signa dando amoris, gratitudinis, obe-

dientiae, & venerationis. Sic in tua sententia, Commonitor Blasii, Festum SS. Cordis institutum est in honorem Charitatis Christi: hoc Festum ergo viam sternit, ut alia, & alia instituantur Festa pro cæteris divinis Christi attributis.

§. XXIX.

Licet Cor non sit comprincipium physicum humanarum actionum, de SS. Corde Jesu potest Festum institui.

A corde
non exe-
unt opera-
tiones.

313. **P**rosper Lambertinus, cum Fidei Promotoris munus obiret, opposuit, sed ore tenuis, ut ipse loco sæpe citato testatur, quod Philosophos inter non erat concors sententia: an virtutes, affectionesque a corde procederent? atque adeo non esse annuendum petitioni, quæ controversæ inter Philosophos sententiæ inniteretur. Ex quo Commonitor Blasius tum sæpe alibi, tum maxime cap. 38. inquit: *volunt Cor illud... eorum omnium* (id est affectionum, & actuum amoris) *esse comprincipium sensibile, quæ non possunt omnino nisi a corde spirituali prodire.*

Nota Blasii Admonitoris.

314. Ubicumque te vertis, Blasii Commonitor, ruis in præceptis. In textu prænarrato a corde spirituali, id est charitate, facis venire actus amoris, & affectionum. Si aliud comprincipium non admittis, vellem a te audire magistralem, physicam, & catholicam explicationem vitalitatis talium actuum. Hæc tamen difficultas animum non vocat meum:

meum : satis est , quod tuum stimulet , ut clara , perspicua , & dilucida narratione exponas actuum internorum vitalitatem . Video , quid sis responsurus : sed video te difficultati non satisfacturum . In alia verto calamum , & a cap. 38. illum avoco ad 31. , ubi ais : *Recentiores Philosophi amorem , odium , & reliquas animi affectiones non in corde tanquam in sede , sed in cerebro collocant .*

315. Sit ita : etiam tibi arridet in discurrendo Neo-Philosophorum sententia . Parum est hoc : etiam placet tibi novus modus eam probandi , illis ex Genesi adductis verbis : *Et inspiravit in faciem eius spiraculum vitae .* Aquila , Symmachus & Cardinalis Cajetanus dictionem Hæbraicam *Aph* dicunt significare *nares* . Quapropter , si ille textus aptus est ad probandum spiraculum *vitæ* , seu animam esse in cerebro , cerebrum erit in naribus . Nec magis ad rem est D. Thomæ auctoritas 1. p. q. 91. a. 4. ad 4. : *quia operationes vitæ magis manifestantur in facie hominis propter sensus ibi existentes , ideo dicit , in faciem hominis inspiratum esse spiraculum vitæ .* Quia proprie loquendo facies , seu vultus non est cerebrum : atque adeo improprie Scripturæ textus , & Angelici Præceptoris doctrina adducitur ad probandum animam existere in cerebro .

316. Quomodocumque id explicetur , sive animam in solo cerebro existere , sive in toto corpore Philosophi admittant , sive cor
ponatur physicum comprincipium , & affectionum sedes , sive non , parum refert ad finem Postulatorum . Sacra Rituum Congregatio , ut testatur sæpe Benedictus XIV , non
se immiscet Philosophorum opinionibus , aut

Sacra Congregatio non se immiscet Philosophorum opinionibus .

Hi-

Historiographorum sententiis, & cum omni-
moda independentia ab Auctorum placitis,
Festis præfigit objectum certum, in quod cul-
tus dirigatur. Sic gravissima inter Auctores
est controversia, num Sanguis Christi, Man-
tuæ inventus, sit, aut potius fuerit pars cor-
poris Christi, aut miraculose creatus deflu-
xerit ex imagine Berytensi, quam Judæi
transfixerunt? Utraque sententia validissimos
recenset Patronos, quorum opinandi diverfi-
tas non obstitit Officii concessioni. In quo,
ut advertit Bened. XIV, notanda est Sacræ
Congregationis prudentia, nihil de qualitate
Sanguinis decernens. Idem observat Lib. 4.
p. 2. c. 10. circa concessionem Officii, &
Missæ in honorem B. Virginis del Pilar. Ex-
ponit controversiarum puncta, Indulgentia-
rum, Officii, & Missæ concessionem, & con-
cludit Synopsis: *hinc Sacræ Congregationis
pietas, & prudentia elucent. Pietas quidem,
cum traditionem in Hispania receptam non im-
probaverit: prudentia vero, cum Ecclesiæ edi-
ficationem B. Virgini, Ecclesiæ vero dedicatio-
nem in ejus honorem non ipsi, sed B. Jacobo
potius adscripserit. (Additio II.)*

Sententia
prudens
Alegiani.

317. Hæc Sacræ Congregationis laudabilis
prudentia cum bene nota esset Advocato Joan-
ni Baptistæ Alegiani, sic peroravit, ut con-
stat ex Causæ Positione pag. 19. num. 57.:
duo hæc apud omnes certa sunt, duo incer-
ta, & a Philosophis disputata. Certum est
apud omnes primo: Cor humanum esse in
sensu mox explicando fontem, ac veluti pri-
mam originem omnium virtutum, & affe-
ctionum. Certum est secundo pariter in sen-
su mox explicando, esse eorundem sedem.
Quomodo utrumque sit explicandum incer-
tum

tum est, & disputationibus obnoxium. Quod apud omnes certum est supponimus; quod a Philosophis disputatur, nec a nostra petitione supponitur, nec si illi annuat Sacra Congregatio, a suo more sapienter hactenus observato abstinendi a definiendis incertis Philosophorum sententiis, discedet, Utrumque planius explicemus.

318. Generatim loquendo, præcise nempe a modo, a Corde tanquam fonte, & origine fluere omnes affectus, ut a sensibus externis fluunt omnes sensationes, ita certum est, ut & a nemine, quod sciamus, negetur, & una hæc sit totius humani generis vox. Ex his animi motibus sequi in eodem corde quasdam sensibiles impressiones, diversas pro diversitate affectuum, & a sua unusquisque quotidiana experientia docetur, & patet legentibus Sanctorum vitas. Cum enim in his vividiores, vehementioresque sint motus animi, validiores, & aliquando plane mirabiles impressiones in eorum Cordibus efficiunt. Hæc igitur tanquam certa a nobis supponuntur.

319. Duo autem alia incerta sunt apud Philosophos. Primum est: num Cor humanum ita fons sit, & origo affectuum animi, ut simul sit comprincipium physicum, vel solum causa instrumentalis mediata, vel immediata eorundem; quæ quæstio ad omnes etiam externos sensus pertinet. Alii primum, alii alterum docent; at quæstio hæc modum rei explicandæ attingit, non ipsam rei substantiam, cum utriusquæ sententiæ Patroni, quantumvis sibi adversentur, in eo converiant, & dicant, Cor esse fontem omnium affectuum.

320. Alterum, quod apud Philosophos in quæstionem vocatur, & mysterium quoddam naturæ humano ingenio plane impervium vocari potest, est, quomodo Cor, cum res materialis sit, animam spirituales ad suos affectus determinet; & anima, quæ spiritualis est, per affectus suos spirituales Cor determinet ad impressiones, affectionesque materiales, quæ ex illis in corde sequuntur. Quæ duo neque a nobis tanquam certa supponuntur, ut diximus in nostra petitione, nec si illa annuat Sacra Congregatio, quidquam de illis definivisse, aut dici, aut inferri potest. Cæterum loquendo in genere, & præcisive a modo, Cor esse fontem, & sedem omnium virtutum, & affectionum præter unius cujusque experientiam certum est ex locutionibus tum ab Ecclesia, tum ab Scriptura adhiberi solitis. Hucusque Ale-
giani.

321. En nostra sententia, Commonitor Blasii, clare proposita, amplius, & dilucidius s. sequenti declaranda. Non innititur Philosophorum opinionibus, non distortis Patrum sententiarum, maxime D. Thomæ, ut tua, interpretationibus. Quod dubium est secernimus, cum eo ad nostram non egeamus petitionem. Quod certum est supponimus, scilicet Cor aliquo modo comprincipium esse affectionum animæ. Non vis esse physicum. Non sit physicum: erit saltem attributivum. Non vis esse immediatum. Non sit immediatum: erit saltem mediatum, & ministrativum spirituum vitalium, qui operationibus animæ inserviunt. Non vis, quod sit immediata sedes earum affectionum. Non sit immediata: erit saltem
me.

mediata: & susceptivum sensibile impressio-
num, quatenus in eo sensibilius, & mani-
festius ostenduntur. Hæc omnia clariora fient
sequenti digressionem.

§. XXX.

*Digressio supra affectus, & effectua
sensibiles Cordis.*

322. **R** Em tibi promitto, non fructum mei
laboris, sed Anonymi, qui pretio-
sum liberculum suum inscripsit: *La Divozio-
ne al Divino Cuore di Gesù Cristo Nostro
amabilissimo Redentore.* Quis Auctor sit, mi-
hi certi non liquet. Quisquis ille sit Auctor
laudem meretur maximam, quod paucissi-
mis paginis rem cum omni perfectione ab-
solverit. Non ex integro huc transferam to-
tum: aliqua omittam, quorum loco aliqua ex
proprio substituam, quæ opportuniora judi-
caverim,

323. Qualis, inquit Anonymus, apud Au-
ctores connexio sit amoris cum Corde, &
num istud sit illius comprincipium, instru-
mentum, aut sedes, non opus hic discute-
re. Interim in dubium non est revocandum,
animam fidelem invitari ad cogitandum, &
loquendum aliquid de illis operationibus,
quæ vere innumerabiles sunt, eæque admi-
ratione dignissimæ, quas Dominus Noster in
cordibus aliquorum suorum Servorum, Ser-
varumque operari dignatus est. Notissimæ a-
pud omnes sunt, quas infinitæ dignationis
misericordia in Cordibus S. Theresiæ, S.
Mariæ Magdaleniæ de Pazzi, S. Catharinæ
Senensis, S. Claræ Montefalconensis, Sancto-
rum Philippi Neri, Cajetani, Francisci Xave-
rii,

Effectus
mirabiles
Deus ope-
ratur in
Cordibus
Sancto-
rum.

rii, Aloyfii Gonzagæ, Stanislai Koskæ, aliorumque multorum, mirabiliter operatus est, Ex his quidam sensibilibiter ipsum amorem, alii illius vehementissimos, & ut ita loquar, violentos in cordibus receperunt, expertique sunt effectus.

Amor cordi Tribuitur voce communi Populorum.

Virtutes Cordis.

324. Non hic prætereundum, quod Cor S. Augustini vita functi, positum e regione suorum de Sanctissima Trinitate librorum, dum Hymnus *Te Deum laudamus* cantaretur, argumenta sensibilis dederit exultationis, & lætitiæ, palpitationibus, & saltibus sese e loco movendo. Horum omnium inquirendi causas provinciam suscipere nullatenus volumus. Nobis satis est, consensu, & omnium voce Nationum amorem & Cordi attribui, & Cordis voce indigitari. Quod plus ad rem facit, Deus ipse eundem se explicandi tenorem usurpat. Quando suum præcipit amorem, amorem præcipit ex corde, *Diliges Dominum Deum tuum ex toto Corde tuo*. Deut. 6. Matth. 22. Quando sui amoris officiis mutuam reddi benevolentiam exigit, *Cor sibi tradi vult*, Prov. 23. *præbe, fili mi, Cor tuum mihi*. Quando peccatoris ad se conversionem mandat, conversionem ex toto corde sibi placere ostendit: Joel 2. *convertimini ad me in toto corde vestro*. Deut. 30.: *ductus pœnitundine Cordis*.

Quas Deus laudat.

325. Cordis laudat fidelitatem 2. Esdr. 9. *invenisti cor ejus fidele*. Rectitudinem. Psal. 7. & 31.: *rectos Corde*. Perfectionem. Jos. 24.: *Corde perfecto*. Simpliciter. Sap. 1.: *In simplicitate Cordis quærite illum*. Si ambulaveris in simplicitate cordis. 3. Reg. 9. Præparationem. 2. Paral. 19.: *et præparaveris cor tuum, ut requireres Dominum*. Eccl.

*Eccl. 2. Qui timent Dominum, preparabunt
corda sua. Lætitiā 1. Reg. 2. exultavit
cor meum in Domino. Fiduciam. Daniel. 13.
erat enim cor ejus fiduciam habens in Domino.*

326. *Accusat cordis duplicitatem. 1. Pa-
ral. 12. Non in corde duplici. Eccl. 1. Ne
accederis ad illum duplici corde. Malitiam.
Prov. 11. abominabile Domino cor prævum.
Libertatem. Prov. 6. cor machinans cogita-
tiones pessimas. 1. Reg. 17. nequitiam Cor-
dis tui. Iniquitatem. Psal. 40. Cor ejus con-
gregavit iniquitatem sibi. Duritiem. Rom. 2.
secundum duritiā suā, & impēnitens Cor.
Psal. 94. Nolite obdurare Corda vestra. Su-
perbiam, & arrogantiam. Jerem. 49. arro-
gantia tua decepit te, & superbia Cordis tui.
Cordi attribuit cogitationes. Esther. 6. co-
gitans in Corde suo Aman. Matth. 5. de Cor-
de enim exeunt cogitationes malæ. Arbitrium.
4. Reg. 12. arbitrio Cordis sui. 1. Paral.
29. voluntatis Cordis eorum. Consilium. Ju-
dit. 9. in corde meo consilium corrobora. Et
ibi c. 10. omne consilium Cordis mei corrobo-
ret. Spem. Psal. 27. in ipso speravit cor
meum. Sapientiam Exod. 28. cunctis sa-
pientibus Corde. Job. 9. sapiens Corde. Prov.
2. si intraverit sapientia cor tuum. Ut uno
omnia comprehendam verbo, omnes volun-
tatis affectiones Cordi tribuuntur, ut sequen-
tes declarabunt textus.*

327. *Non oderis fratrem tuum in corde
tuo. Lev. 19. 17. Dabo pavorem in cordi-
bus. Lev. 26. 36. Æquitatem Cordis tui.
Deut. 9. 5. Elanguit cor. Josue 2. 11. Dis-
solutum est cor. Jos. 5. 1. Serviatis in omni
Corde. Jos. 22. 5. Da servo tuo cor docile,
3. Reg. 3. 9. Egerint pœnitentiam in Corde
suo.*

Et vitia
reprehen-
dit.

Multi af-
fectus Cor-
di attribu-
ti.

suo. 3. Reg. 8. Cor eorum vanum est. Psal. 5. 10. Confitebor in toto corde meo. Psal. 9. 2. Meditatio Cordis mei. Psal. 18. 15. A genu Cordis. Psal. 37. 9. Cor contritum, & humiliatum. Psal. 50. 19. Effundito coram illo corda vestra. Psal. 61. 9. Desideria Cordis eorum. Psal. 80. 13. Insatiabili corde. Psal. 100. 5. Cor immaculatum. Psal. 118. 80.

328. Perversi cordis. Prov. 17. 20. Cor prudens. Prov. 18. 15. Commemorans in Corde. Sap. 8. 17. Cor tuum phantasias patitur. Eccl. 34. 6. Excæca cor. Isai. 6. 10. Loquimini ad cor Jerusalem. Isai. 40. 2. Cor insipiens. Isai. 44. 20. Qui recogitat in corde suo. Isai. 57. 1. Cor incredulum. Jer. 5. 23. De corde verba mendacii. Isai. 59. 13. Dabo vobis cor novum. Ezech. 36. 26. Sancti, & humiles Corde. Dan. 3. 87. Mundo corde. Math. 5. 8. Mitis sum, & humilis Corde. Mtth. 11. 29. Cogitantes in cordibus. Matth. 26. 8. Cæcitate cordis eorum. Mar. 3. 5. Stulti, & tardi corde ad credendum. Luc 24. 25. Si credis ex toto corde. Act. 8. 37. Corde creditur ad justitiam. Rom. 10. 10. Consilia cordium. 1. Cor. 4. 5. Intentionem cordis. Heb. 4. 12. Accedamus cum vero corde. Heb. 10. 22. Præter hos multi alii textus in Sacris Libris inveniuntur, Cordi multas alias tribuentes proprietatis.

Quo sensu
tribuuntur
Cordi hu-
mano de-
bent attri-
bui Chri-
sti Cordi.

329. Quo sensu Spiritus Sanctus in his textibus Cordi humano tantam affectionum varietatem tribuit, non video cur in particulari. Cordi Jesu non possint attribui sui affectus. Profecto humana natura in Christo ejusdem erat speciei cum nostra, eisdem operationum organisungebatur, egebatque eisdem adjumentis spirituum vitalium, quibus

bus nos. Sive ergo sit propter unum, sive propter alium, id certum esse debet, quod aliqua innixus ratione ex parte Cordis desumpta Spiritus Sanctus in supracitatis locis ipsum Cor facit originem, fontemque earum operationum. Si fons est aut in linea physica, aut instrumentali, aut attributiva saltem, sufficiens habet meritum, ut symbolum earum constituatur, maxime charitatis. Sic agnus, cum proprietate loquendo, non habet mansuetudinem, sed solum attributive: hoc tamen satis est ut symbolum sit mansuetudinis Christi.

§. XXXI.

Eadem digressionem continuatur materia.

330. **A** Modo loquendi SS. Scripturarum gradum faciamus ad Ecclesiam, Spiritus Sancti vestigiis sicut in operari, sic & in loqui proxime inhærentem. Ecclesia exoptat Fideles disponi, ut Redemptorem recipiant, Dominum precatur, ut corda nostra moveat. Dom. 2. Adv. *Excita, Domine, corda nostra ad præparandas Unigeniti tui vias.* Nos in fide stabiles, & in operando desiderat efficaces, a Deo directionem Cordis, & Sancti Spiritus fervorem postulat. Fer. 2. post. Dom. 2. in Quad. *Dirige ad te tuorum corda servorum: ut spiritus tui fervore concepto, & in fide inveniantur stabiles, & in opere efficaces.* Cognita nostræ debilitatis infirmitate, orat, ut Deus sua potente operatione agat in cordibus nostris. Dom. 18. post. Pent. *dirigat corda nostra, quæsumus Domine, tuæ miserationis operatio.*

Ecclesia
pro Cor-
dibus no-
stris mul-
tas gratias
postulat.

Gratiam divinam cordibus infundi nostris exorat, ut, ipsa operante, a terrenis cupiditatibus avertantur. Fer. 2. post 3. Dom. in Quad. *cordibus nostris, quæsumus Domine, gratiam tuam benignus infunde &c.*

331. Eandem expostulat gratiam, quæ illa avellat a malo. Fer. 6. post Dom. Pass. *Cordibus nostri quæsumus, Domine, gratiam tuam benignus infunde, ut peccata nostra &c.* Ardentissimum ostendit desiderium, ut Spiritus Sanctus gratia sua corda nostra purificet: Vig. Pent. in sec. Missæ: *Corda nostra Sancti Spiritus illustratione emunda.* Ut eadem gratia confortet. Vig. Pent. in Orat. *lux tuæ lucis corda eorum, qui per gratiam tuam renati sunt, Sancti Spiritus illustratione confirmet.* Et repleat, & sui amoris igne accendat. Dom. Pent. in Grad. *reple tuorum corda fidelium, & tui amoris in eis ignem accende.* Ut emundet: Dom. 20. post. Pent. in Sec. *& vitia nostri cordis expurgent.* Et ad se convertendo trahat. Dom. 24. post Pent. in Sec. *omnium nostrum ad te corda converte.* Ut sui amoris affectum cordibus infundat nostris. Dom. 5. post Pent. *infunde cordibus nostris tui amoris affectum.*

332. Postulat gratiam, ut corda nostra a terrenarum amore avellantur. In Fest. Patr. S. Joseph. in Sec. In Coll. pro devotis amicis dicit, cordibus infusa esse charitatis dona: *Deus, qui charitatis dona per gratiam S. Spiritus tuorum fidelium cordibus infudisti.* In coll. ad postulandam charitatem habetur: *da cordibus nostris inviolabilem tuæ charitatis affectum.* Et in Postcom. *Sancti spiritus gratia, quæsumus, Domine, corda nostra illuminet.* Deum precatur, ut sit in ore suorum

rum Ministrorum, & etiam in corde ad di-
gne annunciandum suum evangelium.

333. His annectenda, quæ in SS. Missis
inveniuntur. In Fest. S. Philippi Neri in Sec.
dicitur *illo nos igne S. Sanctus inflammet*,
quo B. Philippi cor mirabiliter penetravit.
In Fest. Imp. Stigm. S. Francisci: *Domine*
Jesu Christe, qui, frigescente mundo, ad in-
flammanda corda nostra tui amoris igne. In
Festo S. And. Avell. *Deus, qui in corde B.*
Andreæ ... admirabiles ad te adscensiones di-
sposuisti. In Fest. S. Theres. 2. *Deus qui il-*
libata præcordia B. Virg. Theresiæ Sponsæ
tuæ, ignito jaculo transfixisti, & charitatis
victimam consecrasti, concede, ut corda nostra
ardore S. Spiritus ferveant &c. In Conv.
S. Aug. *præsta quæsumus, ut corda nostra ...*
contra malignos spiritus, tua gratia irrigan-
te defendat. Fest. S. Gertrud. *Deus qui in*
purissimo Corde B. Gertrudis V. tuæ jucun-
dam tibi habitationem præparasti.

334. His addenda duo. Primum, quod Chri-
stus Dominus in Sanctorum suorum cordibus
misericorditer operari dignatus est. Secundum,
quid ipsis de suo manifestaverit. Compen-
dio utar in materia, quæ longissimum exigit
tractatum. Si enim ad S. Catharinæ, Me-
thildis, & Seraphicæ Theresiæ pectus nobis
pateret aditus, ibi non ipsarum, sed Christi
Cor conspiceremus. Si SS. Francisci Seraphi-
ci, Ignatii Loyolæ, Xaverii, Salesii, Aloy-
sii Gonzagæ, & Stanislai Koskæ penetralia
manifestarentur, ibi tanquam e fornace di-
vinum ignem, suavissimas puri amoris flam-
mas evomentem intueremus. In Theresia
Cor transfigitur amoris seraphici cuspide i-
gnita. In Philippo Neri jubilatione exultat,

Christus
mirabilia
operatur
in cordi-
bus San-
ctorum.

& immoderatis saltibus rumpit costam : In Stanislao Koska frigida ingesta aqua flammæ temperantur. In Iosepho de Cupertino charitas Dei, in ejus diffusa corde, mirabilibus associatur effectibus. In Angela Fulignensi palpitationibus prodigiosis, ex amore ortis, ad pectus collidetur.

335. Sancta Clara ex suavi Cordis Christi meditatione ad suum cor cælestes descendere voluptates sentiebat. S. Catharinæ de Ricciis cor plagis Redemptoris erat decoratum. In S. Angela Fulignensi inspicitur Christus in illius Cor suum amorem transferre. In S. Francisca Romana cor amoris jaculo tranfixum foras emittit suavissimum liquorem instar aquæ cristallinæ. In B. Sibillinæ cor fluentia divina e cælo descendere conspiciebantur. In S. Henrico (Cordi suo nomen Jesu inscripserat) videte cor saltibus cælum versus elevari, his auditis vocibus: *sursum corda*. In S. Aloyfio, ut revelatum fuit S. Mariæ Magdalenæ de Pazzi, nunc in Cælo collocato, cor transverberatur amoris sagittis e Christi corde prodeuntibus, quia ipse, dum in terris viveret, e corde proprio amoris flagrantissimi sagittas in Jesu Christi Cor frequentissime emittebat.

336. Quid plura? Sacratissima Hostia, vulnere in pectore miraculose aperto, in Cor usque Othonis IV. S. Bonaventuræ, & S. Julianæ de Falconieris se ipsa penetravit. S. Rosa Limana, quæ & ipsa flammæ amoris ardentissimas in Corde experiebatur, vocata fuit a Christo. *Rosa cordis mei*. In vita Mariæ Rosæ Serio, Religiosæ Carmelitanae legitur, in Corde tres recepisse amoris

ris divini plagas , e quibus tantus egrediebatur ardor , ut manus applicata sustinere non posset . In vita Mariæ Veridianæ Bononiensis , Faventiæ in Capuccinarum numerum cooptatæ : & in vita Angelicæ Monsignani , quæ e Foro Livio ad Monasterium Brisighellense S. Franciscæ Romanæ evolavit , religiosam vitam professura , multa , mirabiliaque leguntur , quæ Cælestis sponsus in earum cordibus mirabiliter operatus est .

337. Hæc aliqua mirabilia , quæ Christus in suorum servorum cordibus operatus est . De suo majora , & mirabiliora ostendit . Nimirum Jesus potentissima dedit signa , multis obfirmata revelationibus , multis confirmata testimoniis , multis roborata prodigiis , evidenter manifestantia suis Cordis excellentissimam Charitatem , & inæstimabilia charismata , quæ in sui Cordis thesauris reposita tenet , hominibus liberaliter dispensanda . Argumenta credibilitatis ad extorquendam fidem humanam sunt perspicua , & clara . Non innititur hæc devotio soli revelationi V. Mariæ Alacoque : multo ipsa antiquior est tempore . Methodum , circumstantias , & aliqua pietatis exercitia illi libenter volumus adscripta . Principium est antiquius , solum respectu aliquarum animarum , quæ intimius cum Deo habebant consortium . Extensio , & propagatio ad omnes nationes , & status , & omnes fere mundi partes ipsi cum laude , & merito originaliter est tribuenda .

338. Qui plenam hujus rei cupit instructionem , Acta legat Sanctorum , quorum supra memoriam feci . In eis namque datur videri , Christum sæpissime ostendisse suum Divinum Cor flammis amoris erga homines

circumdatum: donis, & gratiis, ut in eos effundat, refertum, ex eo veluti fonte in omne hominum genus suorum fluentia beneficiorum copiosissime effluere. Multa colligit Croisset, multa Alexander Derouville, multa Gallifet, quæ satis ad evidentiam ostendunt, Cor Jesu aptissimum esse, ut symbolum constituatur amoris. Quod sit, aut non sit amoris comprincipium physicum: quod ministret, aut non ministret spiritus vitales, qui amoris productioni subserviunt, parum refert, nec ad rem, de qua agimus, est necessarium. In symbolo non requiritur influxus ullus in rem, quam symbolizat, ut experientia constat. Est cor principium attributivum operationum vitalium: Christus tanta signa suæ voluntatis dedit. Hoc sufficit.

§. XXXII.

Agitur revelatione V. Mariæ Margaritæ Alacoque.

339. **C**ommonitor Blasius cap. 63. narrata V. Mariæ Alacoque revelatione, dicit: *nihil penditur a Pontifice Maximo Benedicto XIV.* Hinc gradum facit, ut *visionariam* appellet. Refert etiam alias duas Revelationes, unam de animabus in Purgatorio peccatorum pœnas luentibus: & aliam de prædestinatione, easque non bene intellectas *Alacoquina* vocat *figmenta*.

Nota Blasii Admonitoris.

340. Magistrum agis, Commonitor Blasii, Theologiæ Mysticæ: Dominus sit in Corde tuo,

tuo, & calamo tuo, ut digne, ac competenter scribas de verbo Domini, directo ad suas fideles animas. Inquis Bened. XIV. nihil pendisse V. Margaritæ revelationem. Falleris falleris: de hac nihili pensione nihil omnino legitur in Bened. XIV. qui solum dixit non esse tanti faciendam, quanti judicata fuit revelatio S. Julianæ pro institutione Festi SS. Corporis. Hæc ejus verba in loco sæpius citato: *quare ex modo relatis constat, institutionem Festi SS. Corporis suam causam desumpsisse non ex revelatione utcumque habita, nec ex sola revelatione: sed revelatione ab Episcopo in Episcoporum, & Ecclesiasticorum consensu examinata, una cum patratione miraculi; quod ob oculos Romani Pontificis Deus operari dignatus fuit: cumque proinde nec juridicum revelationis Ven. Margaritæ examen, nec ullum miraculum intercessisset, credidi nequaquam suffragari.*

341. Dicit Bened. XIV. revelationem V. Mariæ Margaritæ pro instituendo SS. Cordis Festo non esse tanti faciendam, quanti habita fuit pro instituendo Festo Corporis Domini revelatio S. Julianæ. Primo, quia hæc fuit approbata in congressu Episcoporum, & Ecclesiasticorum. Secundo, quia ante oculos Summi Pontificis factum est illud singulare prodigium effusionis sanguinis ex hostia consecrata. Hæc autem circumstantiæ non erant pro revelatione Ven. Margaritæ. In his autem solum continetur, non tanti hanc, quanti illam revelationem esse æstimandam: de nihili pensione porro nihil dicitur. Sic non tanti argentum, quanti aurum habetur. Non propterea argentum dicetur nihil pendi. Sic revelatio Servorum Dei non tanti habetur

quanti revelatio in Sacris Scripturis expref-
fa . Non tamen dicetur nihil pendi . Sic
Sancti non tanti habentur quanti Regina
Sanctorum . Non propterea dicentur nihil
pendi .

342. At inquis , est *Visionaria* . Benedictus
XIV. eam *Venerabilem* vocat . Tu visiona-
riam . Cur ita ? quia Bened. XIV. nihili fe-
cit ejus revelationem . De nihili pensione
jam nihil curo . Qualecumque illius Summi ,
atque Sapientissimi Pontificis de revelatione
fuerit judicium , illud tamen circa qualita-
tem Personæ cohæsit optime cum attributo
Venerabilis : in te cum vituperio *Visionaria* .
Sed unde hoc vituperium ? quia ejus revela-
tio non habet ea credibilitatis argumenta quo
ad nos , quæ habuit S. Julianæ revelatio .
Papæ ! papæ ! Bene sese explicat novus My-
sticæ Præceptor . Advocetur in Sacram Ri-
tuum Congregationem . Votum ab eo super
Servorum Dei revelationibus exquiratur .
Ecce plurimi sunt visionarii : quia eorum re-
velationes non sunt tanta Episcoporum au-
thoritate suffultæ , miraculo tanto evidenti e
cœlo confirmatæ .

343. Esto fuerit falsa ea Vener. Margari-
tæ revelatio : num propterea ipsa Ven. Vir-
go dicenda *Visionaria* ? Mystica Patrum , &
Doctorum id non patitur : Commonitoris no-
va mystica id permittit . Nathan (en ca-
sum , quem tibi solvendum propono , My-
sticæ Sapientissime Doctor) Nathan erat
Propheta , & verus Propheta : rogatus a Da-
vide , num ipse Domino Deo Israel fabrica-
turus esset templum ? 2. Reg. 7. 2. respon-
dit : *fac quæcumque habes in Corde tuo :*
Dominus tecum est : Hæc tamen non erat
Dei

Dei voluntas, sed quod ejus filius Salomon ædificaret. Cum ergo falsa fuerit ejus prophetia, ipse Nathan fuit *Visionarius*. Visionarius enim terminus est altioris significationis, quam tu breviter potueris intelligere. Si intellexisses, & tamen Ven. Margaritam Visionariam nuncupasses, majus certe peccatum fecisses, quam non intelligendo. Melius tibi fuit non cognoscere, ut levius peccatum faceres.

344. At, inquis, etiam falsa, falsissima est illa altera revelatio de animabus lustrabilibus flammis suorum peccatorum pœnam exsolventibus. Dixit enim, *aliquas non aliud suæ salvationis signum habere quam Deum odio non habere*. Sed quid habes contra istam revelationem? Non confundas viatoris, & comprehensoris statum: & tantarum cessabit motivum exclamationum. Libenter annuo, tales animas esse judicatas, & sententiam sibi favorabilem in Divino judicio audivisse. Concedo ulterius, ardentissime Deum amare. Ceterum difficultas nulla est in eo, quod Deus ab eorum memoria omnem speciem judicii præteriti, & amoris præsentis subtrahat, ut fecisse constat cum Sancta Coleta, Sancta Maria Magdalena de Pazzi, & aliis, a quarum mentibus, ut tribulationibus puriores evaderent, omnem speciem auferbat amoris, quo eas prosequebatur, & amoris, quo ipsæ in Deum ferebantur.

345. Sublata ab illis animabus specie & sententiæ habitæ in judicio, & amoris, quo & amant, & amantur a Deo, facile est cognoscere, ipsis non aliud suæ salvationis argumentum superesse, quam Deum non pro-
se.

sequi odio. Ipsis siquidem facile est sic argumentari, & suæ salvationis illationem deducere: Animæ in inferno existentes, in desperationem actæ, Deum, justissimum suarum culparum Punitorem, blasphemant, odioque prosequuntur: nos has inter ardentissimas, urentesque flammæ Deum, justissimum nostrarum culparum Punitorem neque blasphemamus, neque odio prosequimur. Non sumus ergo in inferno. Sumus igitur in Purgatorio. En, Commonitor, quam facile est ipsis reddi certæ de ipsarum fortunata sorte.

Devotio
SS. Cordis
est signum
prædesti-
nationis.

346. At inquis, illa revelatio, qua Ven. Margarita asseruit, devotionem SS. Cordis esse signum prædestinationis, evidenter opponitur Tridentino, dicenti: *nisi ex speciali revelatione sciri non potest, quos Deus sibi elegerit*. Ego, Commonitor Blasii, libentissime Tridentini definitionem amplector: tuam vero intelligentiam non amplector. Tridentinum non respuit, neque condemnat certitudinem signorum prædestinationis. Gravissimi Auctores, qui post Tridentinum scripsere, duodecim signa prædestinationis enumerant. In dies augeri potest numerus. Quid enim prohibet, Christum Dominum, qui omnium est Auctor bonorum, alia, & alia prædestinationis signa suæ manifestare Ecclesiæ? Inter quæ unum est devotio vera, & sincera erga suum Sanctissimum Cor.

347. Cum certitudine autem hujus signi prædestinationis, sicut & cum aliorum certitudine, optime stat neminem esse certum, an inter electos ad gloriam sit, aut non sit adscribendus. Tum quia nobis non constat, num eam devotionem habeamus in eo perfectionis gradu, cui Deus electionem ad gloriam

riam annexuit. Tum quia licet eum gradum attigerimus, nescimus, utrum in finem usque perseveraturi simus. In hoc sensu, & non in alio loquitur Tridentinum. En ejus verba sess. 6. cap. 12., & 13., & can. 15., & 16.: *nemo quoque, quandiu in hac mortalitate vivitur... ut certo statuat, se omnino esse in numero prædestinatorum: quasi verum esset, quod justificatus aut amplius peccare non possit; aut si peccaverit, certam sibi resipiscentiam promittere debeat.*

348. En unum ex signis prædestinationis: *qui manducat hunc panem, vivet in æternum.* Signum in se certissimum est, infallibile est, ut pote a Christo Domino in suo expressum Evangelio. Qui ergo ad Eucharisticam accedunt mensam certi erunt suæ prædestinationis? Minime quidem. Non enim ipsis liquet, an eorum præparatio, & dispositio in recipiendo, eum attigerit amoris, & dispositionis gradum, cui Dominus electionem ad gloriam adpromissit. Non ipsis constat, an perseveraturi sint usque in finem. Stat igitur bene, & sine contradictione componuntur certitudo objectiva medii, & incertitudo subjectiva operantis circa suam electionem ad gloriam. De hac, & non de illa loquitur Tridentinum, quod non exclusit certitudinem multorum signorum prædestinationis, & solum damnavit vanam operantium præsumptionem. Hæc ad casum revelationis Ven. Margaritæ facile aptantur, & applicatione non egent. Si aliquam tibi ingerunt difficultatis speciem, Commonitor Blasi, vide ne ab Ecclesia tollas omne prædestinationis signum.

§. XXXIII.

*Commonitoris sententia circa Faciem Domini,
& Nomen Sanctissimum Jesu.*

Commo-
nitoris
sententia
proponi-
tur.

349. **C**ommonitor Blasius cap. 42. sic ait, in multos se præcipitans errores: quod objectum cultus sumi queat etiam ex symbolis puris, hoc est, solutis a compositione cum re per vocem expressa, & compositis tantum cum re significata, quod est symboli proprium, argumento esse possunt Festa cum Nominis Jesu, tum vultus ejus. Utrobique siquidem Jesu Nomen, ac Vultus in modum accipiuntur nudi symboli. Nomen enim non componitur cum voce Jesu, quam exprimit, sed cum virtute salutaris, quam significat: Vultus autem cum Imagine Christi, quam significat, non cum parte, quam exprimit, Corporis.

Nota Blasii Admonitoris.

Imprò-
prietas lo-
cutionis.

350. Confuse admodum locutus es, Commonitor Blasii. Scholiis, glossisque indiget tuus loquendi obscurissimus modus. Quid enim significare vult hæc clausula: *nomen non componitur cum voce Jesu, quam exprimit*. Nunquid aliud est Nomen Jesu, aliud vox Jesu? Num aliud est nomen Petrus, aliud vox Petrus? Sed cum diversa non sint, sed unum, idemque, quomodo dicitur, quod *nomen exprimit vocem*? Nomina instituta movimus ad significandas Personas, non voces. Nomen enim, & vox Jesu exprimunt Personam Jesu, ipsiusque divinissimas proprietates, ipsi convenientes, non communicatas aliis,

aliis, qui hoc nomine in Sacra Scriptura appellati sunt.

351. Quid præterea sibi vult illa locutio: *Vultus autem cum imagine, quam significat.* Num vultus Christi significat imaginem: an imago significat vultum? Petrus ne imaginem significat: an imago significat Petrum? Si iterum inspicitur clausula, in ea legitur, quod vultus Christi significat imaginem, cum qua componitur, & exprimit partem corporis, cum qua non componitur. Sed quam exprimit partem? nempe vultum. Vultus ergo seipsum exprimit. Sed quem in finem tantus verborum abusus? Tanta improprietas locutionum? Nimirum ut a ratione cultus Nomen Jesu, Imaginemque vultus ejus excludas.

352. Hunc in finem nec Imaginem vultus Domini, nec nomen Jesu vult admittere symbola composita, sed pure simplicia, ut sic totus cultus, totaque adoratio cadat in Personam, & faciem Christi, non in ipsum nomen Jesu, aut in Imaginem Vultus ipsius. Si tua verba attente consideras, Commonitor, cadis in symbolum compositum, quod evitare conaris. Te enim Auctore, *Nomen Jesu componitur cum virtute salutaris, quam significat.* En primum symbolum compositum: Nomen Jesu, & virtus salutaris significata. Audi secundum: *vultus autem (componitur) cum Imagine Christi, quam significat.* En ut tu etiam accipis, & crassissima minerva explicas symbola composita ex signo & re significata, ex symbolo & re symbolizata, ut nos dicimus de Festo Cordis, quod confurgit ex ipso Corde tanquam signo, & symbolo, & Christi amore, seu charitate.

Nomen
Jesu est
cum pro-
prietate
adoran-
dum.

353. Nunc autem dicis, quod nomen Jesu non est cultus, & adorationis objectum, sed res per ipsum significata, nempe Persona Jesu, non vero ipsum nomen significans. Inniteris cuidam D. Thomæ auctoritati, solum dicenti, quod nomen ipsum non est ratio adorationis. Ab hoc puncto paucis me expedio, Lectorem remittendo ad Bened. XIV. de Canon. Lib. 4. p. 2. c. 31., S. Antoninum 3. p. t. 22. c. 7., & Suarez 3. p. d. 54. sect. 8. citantem Irenæum 4. contra Hær. c. 36. & D. Thom. opus. 60. a. 6. Auctoritas a te adducta D. Thomæ tuæ sententiæ non favet. Non enim dicimus ipsum Nomen Jesu esse rationem ipsius adorationis, quæ tota ei advenit a Persona Jesu. Cum hoc tamen stat bene esse adorabile, cultuque dignum, dignitate sibi communicata a Jesu, quem significat.

354. Sic Crux, & cætera Passionis instrumenta non sunt ratio adorationis, & cultus, redduntur tamen adorabilia ab ipsa Persona Verbi. Sic imagines non sunt ratio adorationis: redduntur tamen adorabiles ab objectis, quorum sunt repræsentatio. Sic plagæ non sunt ratio adorationis, & cultus: redduntur tamen adorabiles, cultuque dignæ a Persona Verbi. Sic species Sacramentales panis, & vini non sunt ratio ipsa cultus, & adorationis: redduntur tamen adorabiles, dignæque cultus a Christo, sub ipsis existente. Et sic de multis aliis exemplis. Idem dictum esto de nomine Jesu. Ipsum, ut inquit S. Thomas, non est ratio adorationis: est tamen objectum *quod* adorationis, & cultus: quia, ut hos actus terminare possit, redditur capax, & dignum a Persona Jesu, quam significat.

355. De Imagine autem Vultus Domini, sive sermo sit de ea, quæ Veronica dicitur, id est, ut exponit Benedictus XIV cum Tillemont, *Vera Icon*: ex quibus litteris paulisper immutatis dictum fuit *Veronica*: Sive sermo sit de ea, quam Dominus Jesus, teste Damasceno de Fide Orthod. c. 17. admota sua divinissima facie pallio impressit, misitque Abagaro, Edeßæ Regi: Utraque est insignis reliquia, ut vocat Bened. XIV. atque ex hoc capite utraque est adorabilis, ut nemo inficiatur.

Imago
Vultus
Christi est
adorabi-
lis.

356. Hæc porro insignis reliquia est etiam Imago, & Imago repræsentans Vultum venerabilem Christi Domini. In quantum est Imago, est, aut non est adorabilis? Si non est: quod te inter, Commonitor, & Iconoclastas est discrimen? Non solum negas adorabilem, sed abuteris Angelici doctrina ad probandum non esse adorabilem: & tanta tua est audacia, ut quia S. Doctor dicit, quod adoratio non sistit in imagine, sed transit ad prototypum, eo ipso textu abuteris, quo Doctores utuntur ad probandum Imaginum cultum. Sic enim ait 3. p. q. 25. a. 3. *dicendum, quod imagini Christi, in quantum est res quedam (puta lignum sculptum, aut pictum) nulla reverentia exhibetur: quia reverentia non nisi rationali naturæ exhibetur. Relinquitur ergo, quod exhibeatur ei reverentia, in quantum est imago: & sic sequitur, quod eadem reverentia exhibeatur Imagini Christi, & ipsi Christo.*

357. Cum hæc D. Thomæ auctoritas non sit pro te, sed contra te, dicis eam vultus Christi Imaginem, in quantum est Imago, esse

esse adorabilem, aut negas? Si admittis esse adorabilem, omnia tua argumenta devolvuntur contra te. Est enim imago partis, & non totius. Erit ergo signum divisionis capitis a corpore. Cultus in eam delatus erit etiam divisivus propter rationes a te productas. Hic etiam urget casus infidelis, qui si Christianorum ingressus templum, ibi videat imaginem vultus Domini, & S. Joannis Baptistæ, sicut de hac sibi persuadebit, caput fuisse amputatum, ita & de illa.

358. Si autem admiseris, non esse adorabilem, quia cum non sit repræsentatio totius corporis, sed partis, cultus ei delatus erit falsus, ut pote qui significabit faciem avulsam esse a reliquo corpore: Si ita dicis, actum jam est de imaginum cultu. In pulverem reduc plurimas Sanctorum, Beatissimæ Virginis Mariæ, & Salvatoris Domini Nostri Jesu Christi faxeas, marmoreasque Imagines, quæ partem solam superiorem, non vero inferiorem corporis exprimunt. Combure, & in cineres converte multas alias ligneas ejusdem qualitatis. Ab altaribus deturba, & detrusas oblitera, aut rumpe plurimas depictas, qui unam exprimunt, non vero aliam corporis partem. Hoc nisi præstiteris, in ipsis omnia tuorum argumentorum tela refringuntur.

CONCLUSIO.

359. Non opus est cætera, quæ, Commemorator, proponis argumenta, hic subicere dissolvenda. Illud, quod principalissimum reputas, obfirmareque contendis adducta D.
Pau-

Pauli auctoritate: *nunquid divisus est Christus*, mihi credito, non offendit SS. Cordis Patronos, ab initio statuentes, se Cor unitum cum Humanitati, tum Verbo respicere. Dolendum est maxime, quod illud sis expicatus ex Hæreticorum Libris, & quod contra hanc devotionem objeceris argumentum, quod ex hoc capite desumptum Iconoclastæ opponebant Patribus Nicænis, ut dictum est cum alibi, tum præcipue §. 25. Argumenta, quæ ab auctoritate desumis, cum tam aperte in pravum detorseris sensum, ipsa per se soluta sunt primo intuitu. Unum hic te monitum velim, ne abutaris iterum eo S. Pauli textu: *si novimus Christum in carne, jam non novimus*. Quippe in eodem, quo tu sensu, illum usurpabant Iconoclastæ: quibus Patres Synodi VII. act. 6. sic respondebant: *si novimus Christum passibilem, & mortuum, nunc non novimus nisi immortalem*. Eadem Sancta Synodus act. 5., & 7. inhibuit Imagines (dico hoc propter nuncupationem Idoli, quam inussisti Cordis Imaginibus) vocare Idola.

360. Tandem ne meo Admonitoris desim officio, & ut munus mihi ab initio impostum impleam, hoc monitum tibi, Commonitor, inspirabo, ut ad te reversus, Sanctum Augustinum imitere, ejusque sequutus exemplum optimum, Commonitoriæ retractationem scribas. Quod errasti cum dedecore, & tui boni nominis infamia, contra Sacratissimum Cor scribendo, corrigas cum gloria, & honorem maximum apud omnes reportabis. Time temporum vicissitudines, quibus omnia mutantur. Qui silentio labia comprimunt,

dato tempore loquentur. Qui obturant aures, ne audiant, illas, ut audiant, aperient. Pavidī lepores in leones convertentur, & confurgent rugientes, ut dilacerent audaces. Habeto præsens illud Spiritus Sancti: *tempus tacendi, & tempus loquendi*. Vivito in pace.

F I N I S.

A D D I T I O N E S.

Addit. 1. **I**N Commonitoria non invenitur nec una pathetica exhortatio pro inchoatione Festi Cordis symbolici. Deficiunt certa signa zeli Blasiani pro Festo Cordis symbolici. Parum est hoc: signa evidentissima dedit, sibi non placere Cordis symbolici Festum. Cap. enim 41. sic ait: *objectum cultus in Festo Cordis Jesu, etiam symbolice sumpti, per abusum sensim traducitur ad Cor carneum: equivocum symboli usum præcidendum in radice*. Et cap. 42.: *disrumpatur simul uterque nexus & symboli cum Corde, & Cordis cum symbolo*. Et iterum: *equivocum a radice præcidendum, & nomen ipsum Festi abolendum*. Festum, & nomen Festi vult Blasius abolere. Non ergo fuit ejus animus Festum Cordis symbolici stabilire. Sic Calvinus Lib. 1. Instit. c. 13. dicebat de nominibus *Consubstantialis, Hyposthasis, & aliis: utinam sepulta essent: constaret modo hæc inter omnes fides, Patrem, Filium, & Spiritum Sanctum esse unum Deum*. Blasius nomen Cordis, etiam symbolice sumpti vult abolere, & tollere etiam Festum, ut pereat omnis memoria Cordis Jesu.

Additio 2. Narratio Blasiana de objecto, quod sibi præfigunt Adoratores Cordis carnei Jesu, non est fidelis, nec ad amussim confecta. In necessariis, iisque fundamentalibus deficit. Potuit plenissime instrui Bened. XIV. lectione. Sed fini suo oberat plena narratio, ideo prætermittendam potius censuit, quam fideliter, & ad verbum referendam.

Addit. 3. Missæ celebratio de SS. Trinitate, de SS. Omnibus, aut de quocumque alio in honorem alicujus Venerabilis, licet nondum Beatificati, pertinere ad cultum illius Venerabilis, & quidem publicum post Decretum Urbani VIII, concors videtur Auctorum sententia, maxime Sedis Apostolicæ accedente judicio, ut tenet Bened. XIV. Lib. 2. de Canon. c. 20. Ex quo principio duo infert. Primum sine Sedis Apostolicæ concessione non posse fieri. Secundum ad cultum non solum externum, sed etiam publicum pertinere. Hinc concessio Officii Quinque Plagarum pro Sanctissimo Corde Jesu carneo non solum pertinebat ad externum cultum: quatenus externum interno opponitur; sed etiam ad publicum: quatenus publicum opponitur privato: seu quatenus publicum, quod fit ex auctoritate Ecclesiæ, opponitur privato, quod fit ex particulari devotione.

In hoc secundo sensu, etiam post Urbani VIII. Decretum, Paulus Mucantius, olim Secretarius Congregationis Rituum, in honorem Sanctæ Franciscæ Romanæ, & Philippi Neri; priusquam beatificarentur, ex privata devotione Missam de Sanctissima Trinitate asserit celebratam fuisse. Cum ergo Sedes Apostolica concesserit in honorem Sanctissimi Cordis carnei Jesu celebrari Missam, & Officium de Quinque Plagis recitari, evidens est voluisse illud honorari hoc cultu publico: & consequenter non suboluisse divisionem Cordis a Corpore, fictam a Communitore. Alias approbavisset cultum divisivum, superstitiosum, & idolatricum nomine ipsius offerri Sanctissimo Cordi.

Ad-

Addit. 4. Blasius Commonitor multa confundit, præbetque occasionem multis, maxime rudibus, & imperitis, ut multa etiam confundant. Tria hic apposite sunt distinguenda, scilicet cultus, festum, & major solemnitas cultus, & Festi. Cultus non dependet a festo, cum dari possit cultus sine festo. Nec festum dependet a majori solemnitate, cum possit dari festum sine majori solemnitate. Sic Sanctissimæ Trinitati cultus debebatur, & ab initio Ecclesiæ ipsi præstatur. Aliqui volunt in Nicæna Synodo in Sanctissimæ Trinitatis cultum compositum Canticum: *gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto*. Quamvis S. Basilius epist. ad Amphilocho. c. 7. a majoribus testetur acceptum. Cardinalis Bona De Div. Psalm. cap. 16. §. 6. ad tempora refert Apostolorum. Quomodocumque sit, Sanctissimæ Trinitati cultus ab initio, vel fere ab initio Ecclesiæ exhibebatur, non tamen in ejus honorem festum celebrabatur. Est ergo separabilis cultus a Festo.

Ex hoc principio dilucide constat, Ecclesiam, Sacramque Congregationem posse respectu alicujus festum negare, quin cultum deneget, ut eodem patet exemplo. In Decretali enim *quoniam* de feriis, quæ tribuitur probabilius Innoc. II, quam Innoc. III, cum de ea loquatur Micrologus qui Innocentio III. fuit antiquior, Lib. de Eccl. Off. c. 14. & 60. agitur de eo, & respuitur usus aliquarum Ecclesiarum, quæ de SS. Trinitate Festum agebant. Potest ergo Festum respui, aut non concedi, quin cultus respuatur. Male ergo Commonitor Blasius, casu quo non fuisset concessum Officium, & Missa pro Sanctissi-

mo Corde Jesu Carneo intulit cultus negationem.

Præterea aliud est Festum, aliud major solemnitas Festi. Primum enim stare optime potest, & plerumque stat sine secundo. Ad majorem solemnitatem pertinent Officium, & Missa propria, ut est certissimum. Hinc Benedictus XIV. tum in tom. de Festis, tum in opere de SS. Canon. multa refert Festa, quæ diu caruerunt Officio, & Missa propriis, & pro quibus non semel in Sacra Congregatione fuerunt negata. Porro hæc non concessio, aut etiam positiva negatio non pertinet ad cultum, nec ad Festum, sed ad majorem cultus, & Festi solemnitatem, neque ex hujus negatione cultus, aut Festi infertur negatio. Hæc si præsentia habuisset Commonitor Blasius, non dixisset Sacram Congregationem deliberasse de *exclusionem cultus Cordis Jesu*.

In Congregatione actum est de Officio, & Missa propriis, quæ petebantur: non vero de cultu, aut de Festo, quæ non petebantur. Quare in Memoriali Sacræ Congregationi exhibito pag. 24. n. 67. sic habetur: *ab illis non postulatur festum, seu Festi celebratio: quippe quæ jam innumeris locis Episcoporum jussu, aut permissione instituta reperitur; postulatur duntaxat Officium, & Missa propria pro eo Festo sic universaliter instituto, eo nimirum fine, ut religiosius, & uniformius celebrari possit*. Male ergo ex deliberatione circa concessionem, aut negationem Officii, & Missæ, intulit Commonitor deliberationem circa exclusionem cultus SS. Cordis: neque circa hoc in Actis Sacræ Congregationis ullum verbum ostendet.

Ad-

Addit. 5. S. Thom. Opus. de Sacram. Altaris: tres sunt, qui testimonium perhibent in terra, spiritus, aqua, & sanguis: spiritus, quem misit de corpore: aqua, quæ fluxit de latere: & sanguis, quem effudit de corde, testes sunt dilectionis maximæ. Et iterum ait: tertio fudit sanguinem de vulnere lateris, & cordis, ut Discipulos in fide dubios, & alios multos in fide, & sanctæ vitæ stabilitate tentatos, & ideo frigidos, & quasi mortuos calefaceret, & vivificaret.

Lib. 2. Rev. S. Brig. c. 21., in corde punctus tam amare, & immisericorditer, quod pungens non destitit, donec lancea tetigit costam, & ambæ partes Cordis essent in lancea divisæ. Et iterum c. 10. cum retraheretur hasta, apparuit cuspis rubea sanguine. Hinc mihi videbatur, quod quasi Cor meum perforaretur, cum vidissem Cor Filii mei charissimi perforatum. Hæc B. Virgo Maria ad Sanctam Birgittam.

R. P. Bernardinus Membrive Dominicanus in fine Comment. in Apocal. Romæ 1756. editorum ait pag. 43.: *tertia principalis virtus est vera charitas Dei. Hanc virtutem portabis in corde tuo, attendesque transfixum Cor Jesu Christi: cor tuum in illud imprimes, obsecrabisque eundem per amorem Divini Cordis sui, & per humanum transfixum Cor suum &c.* R. P. Laurentius Berti Augustinianus in Hist. Eccles. tom. I. in fol. Venetiis 1769. in Hist. Evang. præf. 41. n. 3. pag. 194. ait: congruit insuper Domini erga Ecclesiam flagrantissimæ charitati, si pro ejus amore dicatur vulneratus in Corde.

Addit. 6. Ille loquendi modus, quem usurpasse Eminentiss. Ferronium asserit Commo-

nitor Blasius, omnibus Purpuratis, ipsique Summo Pontifici est injuriosissimus, ipsosque reos facit propositionis 27. inter damnatas ab Innoc. XI. Quippe unum mente retinebant, aliud verbis significabant vocibus utendo amphibologicis. Imo & mendacii in re gravissima reos facit. Decreti enim verba in sensu sano intellecta præseferunt concessionem illius rei, quam precabantur Poloniæ Episcopi, & Romana Archiconfraternitas: *annuendum precibus censuit Episcoporum Regni Poloniæ, & dictæ Archiconfraternitatis Urbis*. Ejus vero mens erat non annuere: *non admissimus in eo, ut petebatur Cor carneum, & materiale*. Quod certe nisi contra mentem loquendo fieri non potuit.

Pejus adhuc: Eminent. Purpurati, illa cælasti inspiratione a Patre luminum habita, qua noverunt, *Cor carneum, & materiale esse præclarum inventum*, cultumque ei præstitum esse divisivum, idolatricum, & superstitiosum, in fraudem Christi, suæque Ecclesiæ, proprio munere functi sunt. Debebant cultum clarissimis verbis anathematizare, ut mos est Sacræ Congregationi, Summisque Pontificibus, quando ipsis aliquid hujusmodi innotescit. In nostro casu non solum non anathematizatur cultus, sed laudatur, & clarissimis (eisdem scilicet, quibus mos est uti, quando aliquid conceditur) verbis annuunt Postulatorum petitioni. Quod perinde foret, ac illos confirmare in frequentiori usu illius devotionis, quam superstitiosam agnoverant.

Additio 7. Benedictus XIV. in tomo de Festis, & de Beatif. & Canon. SS. sæpissime agit de hoc, notatque Hæreticorum esse

Te proprium ritus Ecclesiasticos carpere, ut si possent, eos omnino aboleant, aliosque novos suo modo dispositos introducant. Ecclesia Christi semper habuit in veneratione ritus, cultumque in fere universa custoditos Christianitate, ita ut insolentissimæ insanix arguat S. August. epist. 118. cap. 5. quicumque oppositum senserit, aut suaferit: *Si Divina Scriptura, ait, præscribit auctoritas, non est dubitandum, quin ita facere debeamus, ut legimus ... Similiter etiam siquid horum tota per Orbem frequentat Ecclesia. Nam & hinc, quin ita faciendum sit disputare insolentissimæ insanix est.*

Similiter Joannes Fischerus, Angliæ Episcopus apud Petav. de Incar. Lib. 14. c. 2. ad tuendam communionem sub una tantum specie hoc eodem augmento usus est contra Lutherum in Libro pro Angliæ Rege cap. 3. quod nulla, inquit, præceptorum vi, sed consensu quodam tacito tam populi, quam cleri sensim irrepsit dicta consuetudo, & quasi tacitis omnium suffragiis recepta fuit, priusquam ullo Conciliorum Decreto legimus eam fuisse firmatam. Cum autem consuetudo colendi Sanctissimum Cor Jesu fuerit universaliter in Orbe recepta Christiano, & non solum Episcoporum zelo promota, sed & Pontificum Brevibus approbata. & condecorata, nefas est, Luthero dignum, velle hunc cultum improbare, aliumque illius loco substituire. Non enim particulari, quantumvis audacissimus ille sit, licet universali Ecclesiæ contraire consuetudini. Quod enim omnibus fidelibus unanimi consensu bonum videtur, Dei consilio creditur inspiratum, ut epist. 4. dicit S. Paulinus Nolanus Episcopus;

pus: ut de omnium fidelium ore pendeamus: quia in omnem fidelem spiritus Dei spirat.

Additio 8. S. Thomas 3. p. q. 35. a. 5. ad 1. natura humana nullo modo potest esse subiectum Filiationis: quia hæc Relatio directe respicit Personam. Et q. 23. 24. c. dixerat: Filiatio proprie convenit Hypostasi, non autem naturæ.

Additio 9. S. Augustinus Tract. 67. in Joan. ait: & ipse Dominus dictus est sola caro. Quomodo, inquit, probas? Audeo dicere, & sola caro Christi dictus est Christus. Credimus certe, non in solum Deum Patrem, sed in Jesum Christum Filium ejus, unicum Dominum nostrum. Totum ibi intellige, & Verbum, & animam, & carnem. Sed utique confiteris & illud, quod habet eadem fides, in eum Christum te credere, qui Crucifixus est, & sepultus. Ergo etiam sepultum Christum non negas, & tamen sola caro sepulta est. Si enim erat ibi anima, non erat mortuus. Si autem vera mors erat, ut ejus vera sit resurrectio, sine anima fuerat in sepulchro: & tamen sepultus est Christus. Ergo Christus erat etiam sine anima caro: quia non est sepulta nisi caro.

Hæc auctoritas clarissime evincit Christum prædicari de qualibet ejus parte, cui unita sit Verbi Persona. Talis enim denominatio, sicut denominatio Filii est denominatio non naturæ, sed Personæ: & consequenter, ubicumque fuerit Filius hypostatice unitus, siue animæ, siue corpori, aut Cordi, verificatur denominatio Christus. Hoc etiam admittit Commonitor respectu Carnis, multis Conciliorum, Patrumque adductis textibus, & sic dicit cap. 30. unus, totusque Christus erat

erat etiam in carne sola. Hujus Catholicæ confessionis pœnitens titulum cap. 34. sic inscribit: *Christus dici non potest de carne Dominica, nisi prout unita est cum anima, & Verbo*. Locutio cap. 30. est Catholica. Titulus cap. 34. est hæreticus.

Additio 10. Commonitor Blasius frequenter dicit ex actu interno in externum adorationis actum prodeundum non esse. Hoc revocat in memoriam, quod illust. Benignus Bosuet Lib. 14. delle Variazioni delle Chiese inquit per hæc verba: *ma ecco una nuova astuzia. Il Luterano, che creda Cristo presente, lo riceve come suo Dio, vi mette la sua confidenza, lo invoca. E il Sinodo di Sciarantone decide, che il suo culto non ha nè idolatria, nè superstizione. Ma se fa un atto sensibile d'adorazione, egli idolatra. E questo è un dire, ch'è permesso l'avere la sostanza, e l'essenza dell'adorazione, ch'è un sentimento interiore, ma che non è permesso il mostrarlo, e che si diventa idolatra facendo con qualche positura di rispetto il sentimento di venerazione veramente santo, che si ha nel Cuore*.

Cum non placuerit Commonitori cultus externus Cordis Jesu, insolenter gloriatus num. 4. narravit factum Parochi Ariminensis, qui in alium usum convertit, quæ pro Festo SS. Cordis parata habebat. Præterea, ut dictum est §. I. & addit. 1. Commonitoris finis videtur clarus de exterminando Festo SS. Cordis sub utraque consideratione, gloriam sibi ex hoc capite captando. Sic Beza in epistola triumphali Calvino scripta locutus de Hostiæ, & Imaginum conculcatione vanissime gloriam sibi ex hoc capite

captat dicens: qui hostibus armatis pepercerunt, Idolis (imaginibus sacris) & Panaceo illi Deo (Eucharistiæ) parcere non potuerunt.

Additio II. Benedictus XIV. in Synopsi tom. 3. Lib. 1. c. 14. in Festo Inventionis SS. Crucis opponens sibi argumentum, quod ex capite incertitudinis circa inventionem obiiciunt Calvinistæ Salmasius, Spanhemius, Basnagius, & Dallæus sic ait: *si quis autem miretur, quod Ecclesia celebret Festivitatem non nisi humanæ fidei, & opinioni innixam, sciat, fidem humanam, & moralem evidentiam satis firma fundamenta esse instituendæ Festivitati, quin Fides Divina necessaria sit: nam pari jure Festum inducitur pro victoria parta adversus Christiani nominis hostes. Præterea Crucis Inventio non est hujus Festivitatis fundamentum, sed illius instituendæ occasio: nam sola Crux ponitur veluti fundamentum huic solemnitati, idque propter Christum, qui ei fuit affixus, quique præcipuum est nostræ Religionis objectum. Incertitudo ergo Philosophorum circa principium humanarum actionum non poterat obstare institutioni Festi pro Sanctissimo Corde Jesu: nec video cur tanti eam fecerit Commonitor Blasius.*

F I N I S.

IN.

I N D E X

P A R A G R A P H O R U M.

- §. I. **C**ommonitor Blasius proponit finem suæ Dissertationis Commonitoriae. pag. 7
- §. II. Commonitor Blasius explicat objectum, quod adorant cultores Sanctissimi Cordis Carnei Jesu. 10
- §. III. Commonitor proponit motivum, quare non fuerunt concessa Officium, & Missa pro SS. Corde Jesu. 14
- §. IV. Commonitor denominationem Festi Sanctissimi Cordis desumit a Corde Carnei. 19
- §. V. Commonitor Sanctissimi Cordis Festum denominat a Corde symbolico. 21
- §. VI. Commonitor Blasius Festum Sanctissimi Cordis nec denominat a Corde Carnei, nec a symbolico. 24
- §. VII. Commonitor Blasius constituit Cor symbolicum cultus objectum. 28
- §. VIII. Blasii Commonitoris aliquæ clausulæ excerpuntur e variis locis. 32
- §. IX. Blasius Commonitor multa dicit contraria expressis in Officio Sanctissimi Cordis Jesu. 46
- §. X. Commonitor Blasius improprissime loquitur. 61
- §. XI. Commonitor irrisoriis terminis Sanctissimi Cordis cultum traducit. 67
- §. XII. Commonitoris Dissertatio multa miscet injuriosa Sacræ Congregationi. 74
- §. XIII.

- §. XIII. Commonitoris Dissertatio injuriosa
Orbi Catholico, Episcopis, Cardinalibus,
Pontificibus, & Regibus. 78
- §. XIV. Commonitoris temeritas in contradi-
cendo cultui Sanctissimi Cordis Carnei
Jesu. 83
- §. XV. Commonitoris aliqua proponuntur ine-
ptia. 86
- §. XVI. Commonitoris aliqua proponuntur ir-
reflexiones. 91
- §. XVII. Commonitoris aliqui referuntur er-
rores, & notis declarantur. 96
- §. XVIII. Commonitoris aliqua contradic-
tiones proponuntur. 102
- §. XIX. Alie Commonitoris propositiones per-
curruntur. 106
- §. XX. Commonitoris doctrina circa præcisio-
nem. 115
- §. XXI. Commonitoris doctrina de medita-
tione Cordis Carnei Jesu. 120
- §. XXII. Quem fructum ferat meditatio San-
ctissimi Cordi Jesu. 125
- §. XXIII. Commonitoris doctrina de natura
signi. 132
- §. XXIV. Eadem continuatur materia. 137
- §. XXV. Imagines Sanctissimi Cordis Jesu ha-
bent veritatem, & non inducunt in er-
rorem. 144
- §. XXVI. Ratio, & fides corrigunt sensus
ne errore ducantur in Imaginum adora-
tione. 152
- §. XXVII. De novitate Devotionis Sanctissi-
mi Cordis Jesu. 158
- §. XXVIII. De multiplicatione absurda Fe-
storum ex concessione Festi Sanctissimi Cor-
dis Jesu. 163
- §. XXIX. Licet Cor non sit physicum com-
prin-

principium humanarum actionum, de SS.

Corde Jesu potest Festum institui. 168

§. XXX. *Digressio supra affectus, & effectus sensibiles Cordis. 173*

§. XXXI. *Eadem digressionis continuatur materia. 177*

§. XXXII. *Agitur de Revelatione Ven. Marie Margaritæ Alacoque. 183*

§. XXXIII. *Commonitoris sententia circa Faciem Domini, & nomen Sanctissimum Jesu. 188*

NOI RIFORMATORI

Dello Studio di Padova.

A Vendo veduto per la Fede di Revisione, ed Approvazione del *P. F. Tommaso Mescheroni* Inquisitor General del Santo Ufficio di *Venezia* nel Libro intitolato *Dissertatio Antiblasiana, seu Blasius admonitor in Blasium Commonitorem &c. M. S.* non vi esser cosa alcuna contro la Santa Fede Cattolica, e parimente per Attestato del Segretario Nostro, niente contro Principi, e buoni costumi, concediamo Licenza a *Niccolò Bettinelli* Stampator di *Venezia* che possi essere stampato, osservando gli ordini in materia di Stampe, e presentando le solite Copie alle Pubbliche Librerie di *Venezia*, e di *Padova*.

Dat. li 21. Decemb. 1774.

(*Andrea Querini Riff.*
(*Girolamo Grimani Riff.*
(*Sebastian Foscarini Cav. Riff.*

Registrato in Libro a Carte 175. al
Num. 170.

Davidde Marchesini Segr.

Dissertatio Antiblasiana

Venetia 1775

Liturg. 282

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10589954-6